

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 ביוני 2018

Q2

תוכן העניינים

5	א. דוח הדירקטוריון וההנהלה
11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
47	3. סקירת הסיכונים
91	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורת ונהלים
92	ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
95	ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2018
98	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
108	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
229	ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
233	5. ממשל תאגידי
233	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
247	7. נספחים
262	מילון מונחים
265	אינדקס

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 ביוני 2018

Q2

תוכן העניינים

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	1.1. מידע צופה פני עתיד
12	1.2. מידע כספי תמציתי
15	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
15	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
16	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
19	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
25	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
35	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
42	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
45	2.6. חברות מוחזקות עיקריות
47	3. סקירת הסיכונים
47	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
48	3.2. סיכון אשראי
74	3.3. סיכון שוק
85	3.4. סיכון נזילות ומימון
87	3.5. סיכון תפעולי
87	3.6. סיכון ציית
87	3.7. סיכון משפטי
87	3.8. סיכון מוניטין
87	3.9. סיכון רגולציה וחקיקה
87	3.10. סיכון כלכלי
88	3.11. סיכון אסטרטגי
88	3.12. סיכון סביבתי
88	3.13. הליכים משפטיים ואחרים
89	3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק
91	4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
91	4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
91	4.2. בקרות ונהלים

רשימת הטבלאות

12	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
17	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין
19	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
20	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
21	טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
22	טבלה 2-5: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
22	טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות
23	טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
24	טבלה 2-8: רווח כולל
25	טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
25	טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים
26	טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי
26	טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
27	טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך
28	טבלה 2-14: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
28	טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות
28	טבלה 2-16: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
29	טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
29	טבלה 2-18: מכשירים נגזרים
30	טבלה 2-19: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
32	טבלה 2-20: חישוב יחס הלימות ההון
33	טבלה 2-21: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון
34	טבלה 2-22: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי
34	טבלה 2-23: יחס מינוף
35	טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחים
42	טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
48	טבלה 3-1: סיכון אשראי בעייתי
48	טבלה 3-2: נכסים שאינם מבצעים
49	טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית
51	טבלה 3-4: מדדי סיכון אשראי
52	טבלה 3-5: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
53	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
59	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
59	טבלה 3-8: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
60	טבלה 3-9: יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לוויים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 30 ביוני 2018
61	טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות
64	טבלה 3-11: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות
66	טבלה 3-12: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
67	טבלה 3-13: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל
68	טבלה 3-14: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
68	טבלה 3-15: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
69	טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
69	טבלה 3-17: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל
70	טבלה 3-18: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
70	טבלה 3-19: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
71	טבלה 3-20: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיס הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
71	טבלה 3-21: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים
72	טבלה 3-22: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

73	טבלה 3-23: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
74	טבלה 3-24: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה
75	טבלה 3-25: השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים
76	טבלה 3-26: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד
78	טבלה 3-27: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד
80	טבלה 3-28: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ
82	טבלה 3-29: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית
84	טבלה 3-30: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)
85	טבלה 3-31: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי בבנק ולמדד המחירים לצרכן
86	טבלה 3-32: יחס כיסוי הנזילות
86	טבלה 3-33: יתרת טך הפיקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 באוגוסט 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-יוני 2018.

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצון", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צרר", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

1.2. מידע כספי תמציתי

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 הבנק נדרש להיפרד מהחזקותיו בקבוצת ישראל. הבנק נערך להפרדה של קבוצת ישראל מלבד תוך בחינת מספר חלופות (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן). לנוכח התקדמות תהליכי ההפרדות, ולנוכח הצפי להשלמת ההפרדות תוך שנה, סווגה פעילות קבוצת ישראל החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך הדוחות לתקופות השוואה הנכללים בדוחות אלה מוצגים מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.2017		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.2018	
2016	2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018
מדדי ביצוע עיקריים					
7.72%	7.50%	9.26%	8.74%	9.51%	10.52%
תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽²⁾					
*10.04%	9.44%	9.26%	9.09%	9.51%	10.52%
תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים ⁽³⁾⁽²⁾					
6.92%	6.61%	8.20%	7.76%	8.28%	9.42%
תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽⁷⁾⁽²⁾					
9.23%	8.55%	8.20%	8.11%	8.28%	9.42%
תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים ⁽⁷⁾⁽²⁾					
0.60%	0.59%	0.71%	0.69%	0.72%	0.81%
תשואה לנכסים ממוצע ⁽²⁾					
63.42%	64.96%	59.18%	60.15%	58.39%	57.99%
יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מפעילות נמשכת					
59.42%	59.55%	59.18%	59.26%	58.39%	57.99%
יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מנוטרל חריגים מפעילות נמשכת ⁽³⁾					
2.05%	2.13%	2.12%	2.28%	2.22%	2.40%
מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽⁴⁾⁽²⁾					
124%	122%			127%	123%
יחס כיסוי נזילות ⁽⁵⁾					

ליום 31 בדצמבר		ליום 30.06.2017		ליום 30.06.2018	
2016	2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018
11.01%	11.26%	11.35%	11.16%		
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾					
15.11%	14.64%	14.99%	14.64%		
יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾					
7.25%	7.37%	7.36%	7.39%		
יחס מינוף ⁽⁶⁾					

* הוצג מחדש לצורך הכללה של השלכות הפחתת מס החברות כחלק מהרווח מנוטרל חריגים בשנת 2016. במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2017 (ומצגת לשנת 2017 שפורסמה בעקבותיו) הוצג הרווח הנקי והתשואה להון לשנים 2016 ו-2017, בנטרול הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והפסקת הפעילות בשוויץ בלבד. בשנת 2016, הוצג הרווח הנקי והתשואה להון לשנת 2016 גם בנטרול של השלכות הפחתת מס החברות (בנוסף לנטרול עדכון ההפרשות בגין החקירה כאמור). במסגרת תהליך היערכות להגשת תשקיף מדף של הפועלים הנפקות בע"מ (זרוע הנפקות של הבנק שהינה חברה בבעלות מלאה), התבקש הבנק על-ידי רשות ניירות-ערך להציג נתונים אלה לשנת 2016 באופן המיישם בעקביות את הרכיבים המנוטרלים האמורים.

(1) מספרי השוואה, לרבות האשראי של קבוצת ישראל, הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ועלויות בגין הפסקת הפעילות בשוויץ.

(4) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה דוח דירקטוריון [פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, הוצאות וברווח כולל אחר](#)) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.

(5) למידע נוסף, ראה [פרק "סיכון נזילות ומימון"](#) להלן.

(6) למידע נוסף, ראה [פרק "הון, הלימות הון ומינוף"](#) להלן.

(7) תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת, לאחר ההפרדות מישראל עשויה להיות מושפעת מתהליכי התאמה של ההון בגין הפחתת נכסי סיכון בסך של כ-12 מיליארד ש"ח, כתוצאה מהפרדות והתאמות נוספות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן⁽³⁾ (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
2016	2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018	
מדדי איכות אשראי עיקריים						
1.50%	1.36%	1.41%	1.34%	1.41%	1.34%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.83%	1.31%	1.54%	1.41%	1.54%	1.41%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.18%	0.21%	0.36%	0.18%	0.34%	0.25%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾
0.07%	0.08%	0.17%	0.22%	0.21%	0.13%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד						
2,628	2,660	1,579	1,548	812	920	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
*3,417	3,348	1,579	1,608	812	920	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים ⁽²⁾
2,354	2,346	1,402	1,378	710	827	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,143	3,034	1,402	1,438	710	827	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים ⁽²⁾
7,958	8,424	4,172	4,388	2,165	2,302	הכנסות ריבית, נטו
179	202	221	306	138	90	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9,121	9,076	4,496	4,977	2,304	2,663	רווח מימוני, נטו***
4,982	4,292	2,170	2,375	1,036	1,264	הכנסות שאינן מריבית
3,682	3,477	1,748	1,739	840	878	מזה - עמלות
8,207	8,260	3,753	4,068	1,869	2,068	הוצאות תפעוליות ואחרות
**4,239	**4,209	**2,147	2,106	**1,050	1,062	מזה - משכורות והוצאות נילוות
12,940	12,716	6,342	6,763	3,201	3,566	סך הכנסות
רווח נקי למניה רגילה (בש"ח)						
1.76	1.76	1.05	1.03	0.53	0.62	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת - בסיסי

* הוצג מחדש לצורך הכללה של השלכות הפחתת מס החברות כחלק מהרווח מנוטרל חריגים בשנת 2016. במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2017 (ומצגת לשנת 2017 שפורסמה בעקבותיו) הוצגו הרווח הנקי והתשואה להון לשנים 2016 ו-2017, בנטרול הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והפסקת הפעילות בשוויץ בלבד. בשנת 2016, הוצגו הרווח הנקי והתשואה להון לשנת 2016 גם בנטרול של השלכות הפחתת מס החברות (בנוסף לנטרול עדכון ההפרשות בגין החקירה כאמור). במסגרת תהליך היערכות להגשת תשקיף מדף של הפועלים הנפקות בע"מ (זרוע ההנפקות של הבנק שהינה חברה בבעלות מלאה), התבקש הבנק על-ידי רשות ניירות-ערך להציג נתונים אלה לשנת 2016 באופן המיישם בעקביות את הרכיבים המנוטרלים האמורים.

** סיווג מחדש של רכיבי עלות אקטואריים מסוימים של ההטבות לעובדים מהוצאות שכר להוצאות אחרות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג.3](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

*** רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ועלויות בגין הפסקת הפעילות בשוויץ.

(3) מספרי ההשוואה, לרבות האשראי של קבוצת ישראל, הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר		ליום			
2016	2017	30.06.2017	30.06.2018		
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מהמאזן					
448,105	454,424	449,734	451,366	סך-כל הנכסים	
80,367	86,093	81,948	83,261	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים	
71,429	65,416	70,479	59,616	ניירות-ערך	
258,691	265,853	260,249	272,458	אשראי לציבור, נטו	
7,358	6,822	7,212	6,900	סיכון אשראי בעייתי, נטו	
3,094	2,097	2,499	2,388	חובות פגומים מאזניים, נטו	
413,880	418,420	414,105	414,586	סך-כל ההתחייבויות	
338,494	347,344	340,761	345,717	מזה - פיקדונות הציבור	
4,077	3,649	3,979	3,846	פיקדונות מבנקים	
33,560	29,058	30,736	29,949	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
34,047	35,863	35,458	36,654	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	
3,480	2,073	2,571	2,269	אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)	
נתונים נוספים					
22.9	25.6	23.5	24.8	מחיר מניה לסוף תקופה (בש"ח)	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
2016	2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018
51.44	64.53	26.08	37.17	22.98	18.83
1.18%	1.14%	0.39%	0.39%	0.28%	0.19%

* על-פי מועד ההכרזה.

(1) מספרי ההשוואה, לרבות האשראי של קבוצת ישראל, הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-1,548 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,579 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות בעיקר עקב הפרשות והוצאות משפטיות הקשורות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ומגידול בהוצאות להפסדי אשראי. מנגד חלה עלייה ברווח המימוני כתוצאה מגידול בהיקף הפעילות ומרווח ממכירת הלוואות.

יחס הון עצמי רוברד 1 ליום 30 ביוני 2018 הסתכם לשיעור של 11.16%, בהשוואה לשיעור של 11.26% ביום 31 בדצמבר 2017. יחס זה, גבוה מיעדי ההון הנדרשים על-ידי בנק ישראל. לפרטים נוספים ראה [ע"פ 2](#) להלן.

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון הנזילות. סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכון התפעולי לרבות סיכוני טכנולוגיה ומחשוב וסיכוני סייבר. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון אסטרטגי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי.

להרחבה ראה סעיף 1.4 [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2017](#).

למידע על הסיכונים ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) להלן, פרק סקירת הסיכונים [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2017](#) ו**הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017** וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2018](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2017 אישרו הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק תוכנית אסטרטגית תלת-שנתית (לשנים 2018-2020). מכלול גורמים משפיעים על המערכת הבנקאית בעולם ובישראל ובראשם שינויים בהרגלי הלקוחות, התהדקות של הרגולציה, והשפעה הולכת וגוברת של אמצעים טכנולוגיים. תמורות אלו מובילות להתגברות התחרות מצד שחקנים מסורתיים ושחקנים חדשים רבים ומגוונים והן מחייבות את הבנק להיערך לעתיד במטרה להעניק ללקוחותיו חוויית שירות איכותית ומתקדמת וליצר ערך ללקוחותיו וליתר מחזיקי העניין.

בנוסף, הבנק מיישם את הוראות בנק ישראל לעמידה ביעדי הלימות ההון, והן היוו שיקול בגיבוש התוכנית האסטרטגית. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבת מהסיכונים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. מטרת התוכנית האסטרטגית היא לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה והמשך ביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאית בישראל, תוך השאת ערך למחזיקי המניות וכלל מחזיקי העניין. תוכנית אסטרטגית זו נבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, והיא מתמקדת בחמש תימות מרכזיות אשר עודכנו ואושרו בסוף שנת 2016:

- 1. מובילות יוצרת ערך בישראל בפלחי לקוחות ופעילויות במיקוד** – העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים ואופטימיזציה בערוצי הפעילות, העמקת הערך המוסף, יצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוחות השונים וחיזוק המיקוד העסקי בפעילויות בעלות פוטנציאל.
- 2. העצמת הערך ללקוח תוך שילוב קשר אישי, אנושי וטכנולוגי** – שירות בנקאי מותאם, נגיש ואינטואיטיבי המשלב שירותים דיגיטליים מתקדמים עם שירות וייעוץ אנושי בפעילויות מורכבות ובצמתי החלטה.
- 3. בונים את המחר: בניית תשתיות, חדשנות וצמיחה בינלאומית ממוקדת** – חיזוק התשתיות לצמיחה עתידית, פיתוח יכולות טכנולוגיות מתקדמות תוך שיתופי פעולה עם הסביבה העסקית ופיתוח הפעילות המסחרית בארצות-הברית.
- 4. ערך משותף בר קיימא עם מחזיקי העניין** – קידום מהלכים עסקיים המייצרים ערך משותף לציבור ולבנק תוך הגברת השקיפות וקידום השיח עם כלל מחזיקי העניין.
- 5. פישוט ומצוינות תפעולית מתמשכת** – אופטימיזציה של כלל המשאבים, תוך פישוט ועיצוב מחדש של תהליכים מקצה לקצה להעצמת הערך ללקוח ויישום תוכנית התייעלות רב שנתית.

בנוסף לחמש התימות האסטרטגיות המרכזיות לעיל, פועל הבנק בהתאם לשלוש תימות משאבים ותשתיות אשר עודכנו ואושרו אף הן בסוף 2016:

- א. הבנק ימשיך לשים דגש על טיפוח וניהול המשאב האנושי ויצירת תשתית ארגונית תומכת וגמישה (Agile).
 - ב. הבנק יפעל לקידום מצוינות בניהול פיננסי וניהול הון דינמי ומתקדם.
 - ג. הפעילות תתבצע תוך ניהול סיכונים קפדני, ההולם את מתווה פעילות הבנק.
- הבנק ימשיך לפעול בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

להרחבה נוספת בדבר אסטרטגיית הבנק וביטוייה בתחומי פעילותו השונים ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית [בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוססת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שהנחות השונות העומדות בסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין את הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

המתיחות סביב תנאי הסחר בין ארצות-הברית לבין סין והאיחוד האירופי החריפה במהלך הרבעון השני של שנת 2018, והצדדים אף הטילו מכסים בפועל על שורה של מוצרים. לקראת סוף חודש יולי 2018 הגיעה ארצות-הברית להסכמות עם האיחוד האירופי שמבטלות את מרבית המכסים. בשלב זה ממשיך להתנהל משא ומתן בין ארצות-הברית לבין סין. החששות ממלחמת סחר עדיין קיימים, והם מאיימים על המשך הצמיחה של הכלכלה העולמית, בייחוד בתקופה של עלייה בריבית וחובות ממשלתיים גדולים. לעת עתה הכלכלה העולמית המשיכה לצמוח בשיעורים נאים, אם כי מסתמנת האטה בהתרחבות הסחר העולמי. הצמיחה בארצות-הברית הייתה גבוהה במיוחד ברבעון השני של שנת 2018 והגיעה לשיעור של 4.1% במונחים שנתיים, אם כי היא בחלקה מוסברת בגורמים זמניים, כמו הקדמת יצוא חקלאי, והשפעות מתמשכות של פרורמת המס. בשוק הנדל"ן האמריקני נרשמה התמתנות במחצית הראשונה של שנת 2018, עם ירידה בהתחלות הבניה ובמכירות הבתים. מחירי הבתים, על-פי מדד קייס שילר, המשיכו לעלות בקצב שנתי יציב של כ-6.5%. בגוש האירו נרשמה האטה קלה בצמיחה לשיעור שנתי של 1.4%. במדינות המתעוררות הרבעון השני של שנת 2018 התאפיין ככל הנראה בהאטה בשיעורי הצמיחה.

האינפלציה במדינות המפותחות החלה לעלות, ובארצות-הברית יעד האינפלציה כבר הושג. הבנק המרכזי בארצות-הברית העלה את הריבית בחודש יוני 2018 לרמה של 2.00%-1.75%. הבנק המרכזי האירופאי הותיר את ריבית הפיקדונות (של הבנקים המסחריים בבנק המרכזי) ברמה שלילית של 0.4%. הבנק המרכזי בארצות-הברית (להלן "הפד") המשיך לצמצם את המאזן שלו והבנק המרכזי האירופי צפוי להצטרף אליו בסוף שנת 2018. צמצום מאזן הפד פוגע בנזילות השווקים, וזה בא לידי ביטוי בעליית מרווחי הסיכון השונים בשווקים. כתגובה למהלכים של הפד, בנקים מרכזיים בשווקים המתעוררים החלו להעלות את הריבית על מנת לעצור את בריחת ההון שהחלישה את המטבעות המקומיים ויצרה במקביל לחצי אינפלציה.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

האינדיקטורים לפעילות הכלכלית שהתפרסמו עד כה מצביעים על האטה ניכרת בצמיחה ברבעון השני לעומת הרבעון הראשון של שנת 2018, אם כי הצמיחה הגבוהה ברבעון הראשון של שנת 2018 הינה בין השאר על רקע יבוא מוגבר של כלי-רכב, ולא ניתן להסיק מכך על תפנית שלילית בצמיחה. האטת הצמיחה בבלטה בעיקר בנתוני היצוא התעשייתי שירד ברבעון השני של שנת 2018 בשיעור דולרי של כ-5.0% לעומת הרבעון הקודם. גם האינדיקטורים לצריכה הפרטית משקפים התמתנות מסוימת של קצב ההתרחבות. הפדיון בענפי המסחר והשירותים נותר ללא שינוי בחודשים אפריל-מאי לעומת ממוצע הרבעון הראשון, והרכישות בכרטיסי אשראי עלו בשיעור שנתי נמוך יחסית של 2.9%. ייתכן שהאטת הצמיחה קשורה גם לירידה בפעילות ענף הבנייה למגורים, שמשפיעה הן על ההשקעות והן על הצריכה הפרטית של מוצרי בני-קיימא. בצד החיובי ניתן לציין שיצוא השירותים המשיך לעלות בקצב מהיר, עלייה נרשמה בכניסות התיירים לארץ ושיעורי התפוסה בבתי המלון גבוהים מאוד.

שיעור האבטלה עלה מעט ברבעון השני של שנת 2018 לשיעור ממוצע של 3.9%, לעומת 3.7% ברבעון הראשון של שנת 2018. מספר המועסקים המשיך לגדול גם ברבעון השני של שנת 2018 בשיעור של 0.4%. רמת האבטלה בישראל מייצגת מצב של "תעסוקה מלאה". בענפי משק מסוימים קיים קושי בגיוס עובדים, והשכר הממוצע במשק בחודש אפריל של שנת 2018 היה גבוה בכ-4% מזה של החודש המקביל אשתקד. חברת הדירוג S&P העלתה את דירוג האשראי של ישראל לרמה של AA-. זהו דירוג השיא אליו הגיעה ישראל. העלאת הדירוג התבססה על שני גורמים עיקריים: שיפור במצב הפיסקאלי וצמיחה גבוהה לאורך זמן.

הנדל"ן למגורים

ענף הנדל"ן למגורים נמצא בתהליך של שינוי שמקורו במדיניות הממשלתית. הכבדת המיסוי על המשקיעים בנדל"ן, ושינוי קרקעות שברובם מיועדים לפרויקטים של מחיר למשתכן, הגבירו את אי-הוודאות בענף. הנתונים עד כה מצביעים על האטה בהתחלות הבנייה לרמה שנתי של כ-9,200 דירות ברבעון הראשון של שנת 2018, וירידה חדה של רכישת דירות חדשות. שני נתונים אלו הושפעו במישורן מפרויקט מחיר למשתכן. הקרקעות ששווקו במסגרת מחיר למשתכן הן ברובן ללא היתרי בנייה. ייתכן על כן, שככל שיבשילו פרויקטים אלו תסתמן עלייה בהתחלות הבניה וברכישת דירות חדשות. סקר מחירי הדירות של הלמ"ס מצביע על עלייה קלה של 0.2% במחירי הדירות בחודשים מרץ-מאי של שנת 2018 לאחר ירידת מחירים מצטברת של 2.3% בחמשת החודשים הקודמים.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי ברמה של 0.1%. כמו-כן נותרה ההכוונה לפיה המדיניות תיוותר מרחיבה עד שסביבת האינפלציה תתבסס ביעד. לאור העלייה בסביבת האינפלציה ובלימה בייסוף השקל בחודשים האחרונים, שוק ההון החל לתמחר העלאות ריבית מתונות בשנה הקרובה. הגירעון התקציבי הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-8.0 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון של 8.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות הממשלה גדלו בשיעור גבוה של 6.1%, וההכנסות ממסים עלו ב-4.6%. הגירעון התקציבי ב-12 החודשים האחרונים עמד על שיעור של 1.9% מהתוצר. על-פי התוואי הנוכחי נראה כי הממשלה תעמוד ביעד הגירעון השנתי שעומד על 2.9% מהתמ"ג.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון השני של שנת 2018 בשיעור של 1.2%. המדד לחודש יוני 2018 רשם עלייה של 0.1%. האינפלציה בשנה האחרונה עמדה על שיעור של 1.3% (בהתייחס למדד בגין). לראשונה מזה כארבע שנים חזר קצב האינפלציה השנתי לתחום היעד. סעיף הדיור עלה בשנה האחרונה בשיעור של 2.8%, והוא היה בעל התרומה הבולטת לעליית המדד בשנה האחרונה. ניתן להעריך שחזרת האינפלציה לתחום היעד הושפעה מהתייצבות שער החליפין של השקל, עליית מחירי האנרגיה, ועלויות השכר במשק. כמו-כן השפעת המדיניות הממשלתית להפחתת יוקר המחיייה על המחירים הייתה מצומצמת ביחס לשנים האחרונות.

השקל פוחת במהלך הרבעון השני של שנת 2018 בשיעור של 3.9% מול הדולר האמריקני, ששיקף בעיקר את התחזקות הדולר מול רוב המטבעות בעולם. השקל יוסף מול האירו בשיעור של 1.7%, ומול סל המטבעות נרשם פיחות קל של 0.5%. אנו מעריכים כי היחלשות השקל נובעת, בין השאר, מעלייה חדה בגירעון המסחרי של ישראל והתרחבות פערי הריבית בין השקל לדולר. בנק ישראל צמצם את רכישות מטבע-החוץ ואלו הסתכמו ברבעון השני בסכום של 316 מיליון דולר, מזה 303 מיליון דולר כחלק מתוכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.

שוקי הכספים וההון

לאחר הירידות החדות שנרשמו במדדי המניות בעולם בתחילת השנה, נרשמו ברבעון השני של שנת 2018 עליות שערים. מדד ה-S&P500 עלה ברבעון השני בשיעור של 2.9% ובסיכום המחצית הראשונה של 2018 עלה המדד ב-1.7%, מדד המניות האירופי ה-EUROPESTOXX50 עלה ברבעון השני ב-1.0% אך בסיכום המחצית הראשונה עדיין רשם ירידה של 3.1%. מדד ת"א 125 עלה ברבעון השני ב-4.0% ונותר יציב בסיכום המחצית הראשונה (כולם במונחי מטבע מקומי). מדד השווקים המתעוררים (EEM) שדווקא עלה ברבעון הראשון, ירד ברבעון השני בשיעור חד של 9.7%, בעיקר כתוצאה מבריחת הון משווקים אלו לאחר עליות הריבית בארצות-הברית, כך שבסיכום המחצית הראשונה של שנת 2018 נרשמה בו ירידה של 7.4%. מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים בתל-אביב ירדו ברבעון השני של שנת 2018 לרמה של 1,263 מיליון ש"ח לעומת 1,410 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בישראל נרשמה ברבעון השני עלייה בציפיות לאינפלציה וכן ציפיה לתחילת העלאות ריבית. תשואות אגרות-חוב ממשלת ישראל לעשר שנים עלתה במהלך הרבעון השני של שנת 2018 עד לרמה של 2.15% והציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הקרובים משוק ההון הגיעו לרמה של 1.20% בסוף חודש יוני 2018. תשואות אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית לעשר שנים נותרה יציבה יחסית במהלך הרבעון השני, לאחר עלייה חדה ברבעון הראשון, והגיעה לרמה של 2.86% בסוף הרבעון. עקום התשואות בארצות-הברית השתטח כשהפער בין התשואות לעשר שנים ולשנתיים ירד לשפל של 28 נקודות בסיס בסוף יולי 2018. עליית התשואות בארצות-הברית ובישראל נמשכה גם במהלך חודש יולי 2018. בסיכום הרבעון השני של שנת 2018 מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות ירד בשיעור של 1.1% מדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות ירד ב-0.5%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות תל-בונד 60 עלה ברבעון השני של שנת 2018 ב-0.7%, ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות נותרו יציבים יחסית במהלך הרבעון.

בשוק הקונצרני הלא פיננסי נרשמו היקפי גיוסים של כ-10 מיליארד ש"ח, סכום נמוך יחסית לרבעון הראשון של שנת 2018. כ-68% מהגיוסים היו של סקטור הנדל"ן.

טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

לשנת 2017	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
0.3%	0.7%	0.9%	0.9%	1.2%	שיעור עליית מדד המחירים "הידוע"
(9.8%)	(9.1%)	5.3%	(3.7%)	3.9%	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
(0.9%)	(3.9%)	2.7%	0.4%	(2.8%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
(5.6%)	(3.2%)	3.5%	0.5%	0.1%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
2.7%	(1.4%)	2.5%	2.7%	(1.7%)	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(15.4%)	(8.8%)	(12.8%)	(0.6%)	(9.2%)	שיעור ירידה שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17	31.03.18	30.06.18	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	שיעור הריבית בסוף השנה

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד לציבויות פיננסית) סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה בדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017. הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- **סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון.
- **הסביבה הרגולטורית בארץ:** בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום. היוזמות והמגמות הרגולטוריות ובפרט החובה של הבנק להיפרד מחברות כרטיסי האשראי שלו והשינויים המשמעותיים בתחום פעילות זה, כמו גם נידוד חשבונות בנק ו-Open API עשויות להשפיע על המערכת הבנקאית בכלל ועל הבנק בפרט. בשלב זה מוקדם להעריך ולאמוד השפעתן על הבנק. לפרטים אודות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל התשע"ז-2017 ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018.
- **הסביבה הרגולטורית בחו"ל:** לרפורמות רגולטוריות בינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובעולם.
- **סיכון הציות:** המשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים על בנקים ברחבי העולם בהקשר להפרות של הנחיות רגולטוריות, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות. לפרטים בדבר תביעות משפטיות וחקירות ראה [ביאור 10 ג' ו-10 ד](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018 - בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים והחקירה בנושא FIFA.
- **סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים והפנית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקרות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי הבקרה מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית.
- **סיכון תחרותי-אסטרטגי:** תחרות חדשה מגופים טכנולוגיים, טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי יש בכוחם ליצור השפעה משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם, זאת במקביל לשינויים רגולטורים ותחרותיים אחרים בתחום. הבנק פועל לעדכון התוכנית האסטרטגית תוך ביצוע צעדים בתחומי החדשנות, הטכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד כדי לתת מענה למכלול האיומים.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [סעיף 3.13](#) להלן.

2.1.3. גילוי בדבר הפניות תשומת לב רואי החשבון המבקרים

לעיתים, מוצא רואי החשבון המבקר לנכון לכלול שינוי מהנוסח האחיד על-ידי הוספת פיסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10 ב(ב) בדבר שיפיה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10 ג. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10 ד. בדבר החקירה בנושא FIFA.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-1,548 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,579 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמה בכ-8.7% בהשוואה לשיעור של כ-9.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.17	30.06.18		30.06.17	30.06.18	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
7.5%	5,395	5,802	11.2%	2,944	3,274	הכנסות ריבית
15.6%	(1,223)	(1,414)	24.8%	(779)	(972)	הוצאות ריבית
5.2%	4,172	4,388	6.3%	2,165	2,302	הכנסות ריבית, נטו
81.8%	324	589	159.7%	139	361	הכנסות מימון שאינן מריבית
10.7%	4,496	4,977	15.6%	2,304	2,663	רווח מימוני, נטו*
38.5%	221	306	(34.8%)	138	90	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.3%	4,275	4,671	18.8%	2,166	2,573	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3.3%)	1,846	1,786	0.7%	897	903	עמלות והכנסות אחרות*
8.4%	3,753	4,068	10.6%	1,869	2,068	הוצאות תפעוליות ואחרות
0.9%	2,368	2,389	17.9%	1,194	1,408	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
5.5%	983	1,037	21.3%	489	593	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
(2.4%)	1,385	1,352	15.6%	705	815	רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	8	8	-	4	4	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
(2.4%)	1,393	1,360	15.5%	709	819	רווח נקי מפעילות נמשכת
(4.0%)	177	170	(8.8%)	102	93	רווח נקי מפעילות מופסקת ⁽¹⁾
						רווח נקי:
(2.5%)	1,570	1,530	12.5%	811	912	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
						הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה מפעילות נמשכת
100.0%	9	18		1	8	
(2.0%)	1,579	1,548	13.3%	812	920	המיוחס לבעלי מניות הבנק
(5.6%)	9.3%	8.7%	10.6%	9.5%	10.5%	תשואת הרווח הנקי

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

2.2.1. התפתחות ההכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים, בין היתר הפרשי שער ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי במדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	*30.06.17	30.06.18		*30.06.17	30.06.18	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
7.61%	5,531	5,952	11.22%	3,013	3,351	הכנסות ריבית
15.59%	(1,225)	(1,416)	24.74%	(780)	(973)	הוצאות ריבית
5.34%	4,306	4,536	6.49%	2,233	2,378	הכנסות ריבית, נטו
81.79%	324	589	159.71%	139	361	הכנסות מימון שאינן מריבית
10.45%	(134)	(148)	11.76%	(68)	(76)	בניכוי רווח מימוני מפעילות מופסקת
10.70%	4,496	4,977	15.58%	2,304	2,663	סך הרווח המימוני המדווח
						בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
-	98	98	(38.78%)	49	30	הכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(21.65%)	97	76	(15.63%)	32	27	רווח מהשקעות במניות
	4	58		-	40	רווחים בגין הלוואות שנמכרו
	(50)	3		(37)	41	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
	2	50		(14)	55	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים ⁽²⁾
88.74%	151	285		30	193	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
7.99%	4,345	4,692	8.62%	2,274	2,470	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

* מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.

(2) השפעת חיסוי האימטרית בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו. כמו-כן, נכללו בסעיף זה השפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים.

(3) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.

מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 138 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2018 בהשוואה להכנסה של 114 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017. הכנסה של 104 מיליון ש"ח בחציון הראשון בשנת 2018, בהשוואה להכנסה של 90 מיליון ש"ח בחציון הראשון בשנת 2017.

הכנסות המימון מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו בסך של 4,692 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,345 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה ברובה בשל גידול בהיקף פעילות האשראי הקמעונאי והאשראי לדיור וכן מעלייה בפעילות העסקית. כמו-כן, חלה עלייה במרווחים הפיננסיים בפיקדונות מטבע-חוץ בשל עליית הריבית.

סך הרווח המימוני המדווח הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 4,977 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,496 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית הרווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל וכן מגידול ברווח מהלוואות שנמכרו, בעיקר בשל מכירת חוב שסווג כפגום. כמו-כן חלה עלייה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. מנגד חלה ירידה ברווח מהשקעה במניות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 4-2: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.06.17		30.06.18		30.06.17		30.06.18		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
2.83%	5,531	3.03%	5,952	3.09%	3,013	3.43%	3,351	הכנסות ריבית
0.99%	(1,225)	1.16%	(1,416)	1.27%	(780)	1.60%	(973)	הוצאות ריבית
1.84%	4,306	1.87%	4,536	1.82%	2,233	1.83%	2,378	הכנסות ריבית, נטו
2.20%		2.31%		2.28%		2.42%		יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

במחצית הראשונה של שנת 2018 חלה עלייה בהכנסות ובהוצאות ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה מעלייה בשיעור הריבית הדולרית וכן בשל גידול בשיעור עליית המדד הידוע בין התקופות. בנוסף, בהכנסות ריבית חלה עלייה שנבעה מגידול בהיקפי האשראי. מניית השוואה בין המחצית הראשונה של שנת 2018 לבין התקופה המקבילה אשתקד עולה כי השינויים בהיקף היתרות המאזניות הממוצעות גרמו לגידול בסך של כ-248 מיליון ש"ח והשינויים בשיעור הריבית גרמו לקטון בסך של כ-18 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית נטו.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 306 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 221 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בהפרשה הפרטנית, נטו נרשמה במחצית הראשונה של שנת 2018 הכנסה בסך של 109 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 133 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית הסתכמה לסך של 415 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018, בהשוואה להוצאה בסך של 354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בדבר התפתחות יתרות האשראי לציבור ראה [פרק "המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון"](#) בדוח הדירקטוריון. למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [ביאור 6](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

כיום 30 ביוני 2018

טבלה 5-2: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
(1)30.06.17		(1)30.06.17		
30.06.18		30.06.18		
במיליוני ש"ח				
372	375	202	222	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(505)	(484)	(255)	(228)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבוניות
(133)	(109)	(53)	(6)	הכנסה פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
354	415	191	96	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבוניות, נטו
221	306	138	90	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי*
* מזה:				
(32)	70	(6)	(17)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	11	-	6	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
258	227	144	103	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	(2)	-	(2)	הכנסה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
221	306	138	90	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
ב-%				
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור:				
0.28%	0.27%	0.31%	0.32%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.55%	0.58%	0.60%	0.46%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור***
0.17%	0.22%	0.21%	0.13%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.36%	0.18%	0.34%	0.25%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
25.53%	13.33%	24.23%	18.32%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבוניות.

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-1,786 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,846 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה בסעיף הכנסות אחרות נבעה מרישום הכנסה בסך של 48 מיליון ש"ח ממכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של סניף מיאמי בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 6-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	(1)30.06.17	30.06.18		(1)30.06.17	30.06.18	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח				
(2.8%)	472	459	(2.2%)	232	227	עמלות
(3.9%)	386	371	(0.5%)	183	182	דמי ניהול חשבונות
7.9%	127	137	11.1%	63	70	פעילות בניירות-ערך
(2.2%)	134	131	43.4%	53	76	כרטיסי אשראי, נטו
2.5%	283	290	3.6%	140	145	טיפול באשראי
1.4%	346	351	5.3%	169	178	עמלות מעסקי מימון
(0.5%)	1,748	1,739	4.5%	840	878	עמלות אחרות
(52.0%)	98	47	(56.1%)	57	25	סך-הכל עמלות תפעוליות
(3.3%)	1,846	1,786	0.7%	897	903	סך-הכל הכנסות אחרות

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-4,068 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,753 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-1.9%.

טבלה 7-2: פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות

השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.17 ⁽¹⁾	30.06.18		30.06.17 ⁽¹⁾	30.06.18	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
הוצאות שכר						
שכר	(1.9%)	*1,950	1,912	(0.9%)	*961	952
מענקים ותגמול מבוסס מניית	(1.5%)	197	194	23.6%	89	110
סך-הכל שכר	(1.9%)	*2,147	2,106	1.1%	*1,050	1,062
אחזקה ופחת בניינים וציוד						
	1.6%	675	686	0.3%	342	343
הוצאות אחרות						
	37.1%	*931	1,276	39.0%	*477	663
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	8.4%	3,753	4,068	10.6%	1,869	2,068

* סיווג מחדש של רכיבי עלות אקטואריים מסוימים של ההטבות לעובדים מהוצאות שכר להוצאות אחרות. לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.3** בתמצית הדוחות הכספיים. (1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.1** בתמצית הדוחות הכספיים.

הוצאות השכר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-2,106 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,147 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 1.9%. הירידה בהוצאות השכר נובעת מהמשך החיסכון בעלויות עקב תהליכי התייעלות.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-686 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-675 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מחד נרשם חיסכון בהוצאות תחזוקה ומנגד גידול בהוצאות הפחת של נכסי היוון תוכנה ומחשבים, כתוצאה מגידול בהיקף הפיתוח הטכנולוגי.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-1,276 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-931 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מגידול בהפרשות, בהוצאות משפטיות ומהשפעת שינוי שערי החליפין על הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים. כמו-כן חל גידול בשיווק ופירסום והוצאות עמלות ומחשב.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 1,037 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 983 מיליון ש"ח בשנת 2017. שיעור המס האפקטיבי של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2018 הגיע ל-43.4% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.19% וזאת בשל הוצאות לא מוכרות הפסדים שלא נעשה בגינם מס נדחה ומסים בגין שנים קודמות עקב גביית חובות שנמחקו בעבר.

הרווח הנקי מפעילות מופסקת הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 170 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 177 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 בחלקם בהפסד בסך של 18 מיליון ש"ח, בהשוואה לחלקם בהפסד בסך של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 1,548 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,579 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-1.16 ש"ח, בהשוואה ל-1.18 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 8-2: רווח כולל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
30.06.17 ⁽¹⁾	30.06.18	30.06.17 ⁽¹⁾	30.06.18
במיליוני ש"ח			
1,570	1,530	811	912
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
9	18	1	8
הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
1,579	1,548	812	920
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:			
231	(601)	37	(262)
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו			
-	(4)	(2)	1
התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**			
93	253	82	174
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***			
1	-	-	-
רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים			
325	(352)	117	(87)
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים			
(106)	108	(34)	9
השפעת המס המתניח			
219	(244)	83	(78)
רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים			
(1)	-	-	-
בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
218	(244)	83	(78)
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים			
1,789	1,286	894	834
הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
8	18	1	8
ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
1,797	1,304	895	842
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק			

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הרווח הכולל הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2018 בסך של 1,304 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,797 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל נבעה בעיקר, מעבר לשינוי ברווח הנקי, מירידה ביתרת התאמות ניירות-ערך זמינים למכירה, כתוצאה מירידה במחירי ניירות-ערך בבורסות בישראל ובחול'ל ובשווקי אגרות-החוב במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה לעלייה במחירים בתקופה המקבילה אשתקד. שינויים בהתאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים קיזזו ירידה זו.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2018 הסתכם ב-451.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-454.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.

טבלה 9-2: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

שינוי מיום		יתרה ליום		30.06.18		
(1)31.12.17	(1)31.03.18	(1)31.12.17	(1)31.03.18			
במיליוני ש"ח						
(0.7%)	0.7%	454,424	448,195	451,366	סך-כל הנכסים	
2.5%	0.6%	265,853	270,793	272,458	אשראי לציבור, נטו	
(3.3%)	6.6%	86,093	78,125	83,261	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
(8.9%)	(3.1%)	65,416	61,508	59,616	ניירות-ערך	
3.3%	(0.9%)	13,429	13,985	13,866	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת	
(0.5%)	0.3%	347,344	344,703	345,717	פיקדונות הציבור	
3.1%	14.2%	29,058	26,214	29,949	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
(0.3%)	(5.8%)	14,434	15,276	14,394	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת	
2.2%	1.6%	35,863	36,084	36,654	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

2.3.1 מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 10-2: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים

השינוי	ליום		
	31.12.17	30.06.18	
במיליוני ש"ח			
3.8%	64,843	67,323	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(0.7%)	54,072	53,693	אנשים פרטיים - אחר
6.1%	46,144	48,939	בינו ונדל"ן
7.4%	26,741	28,722	מסחר
(0.5%)	17,439	17,355	תעשייה
(0.7%)	17,864	17,740	שירותים פיננסיים
0.6%	51,560	51,875	אחר
3.0%	(12,810)	(13,189)	בניכי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
2.5%	265,853	272,458	סך-הכל

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק "סיכון אשראי" בסעיף 3.2.2](#). "מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק" בסקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

חביונות בעייתיות טבלה 11-2: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.17			30.06.18			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
3,286	620	2,666	3,601	644	2,957	סיכון אשראי פגום
1,663	200	1,463	1,554	215	1,339	סיכון אשראי נחות
3,385	825	2,560	3,259	540	2,719	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
(289)	-	(289)	(288)	-	(288)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
8,045	1,645	6,400	8,126	1,399	6,727	סך סיכון אשראי בעייתי*
6,822	1,495	5,327	6,900	1,265	5,635	סיכון אשראי בעייתי נטו
913	-	913	982	-	982	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

הערה:

- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 - (2) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 - (3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

במחצית הראשונה של שנת 2018 חלה עלייה בסך החביונות הבעייתיות בשיעור של 1.1%. למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי ראה [פרק "סיכון אשראי" בסעיף 3.2.1 "חביונות בעייתיות"](#) בסקירת הסיכונים להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 12-2: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	*31.12.17	30.06.18		
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים				
(29.4%)	1,825	1,289		אשראי תעודות
11.6%	5,618	6,267		ערביות להבטחת אשראי
(3.2%)	24,511	23,718		ערביות לרכשי דירות
1.8%	52,983	53,958		ערביות והתחייבויות אחרות**
3.5%	13,799	14,278		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
8.3%	37,604	40,713		מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
14.4%	24,368	27,866		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתנו***
16.8%	19,725	23,031		התחייבויות להוצאת ערביות
15.4%	44,093	50,897		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתנו והתחייבויות להוצאת ערביות***
4.5%	23,104	24,138		יתרות חוזי מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים המיוחסים לפעילות מופסקת

* מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

** כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-12,426 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערביות חוק מכה (ליום 31.12.17: 13,705 מיליוני ש"ח).

*** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 306 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.17: 311 מיליוני ש"ח).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות ושיאין סחירות, בפיזור נרחב. ניירות הערך הסתכמו ביום 30 ביוני 2018 בכ- 59.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ- 65.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, ירידה בשיעור של כ- 8.9% שנבעה בעיקר ממכירה ופדיון, נטו, של אגרות-חוב סחירות של ממשלת ישראל ואגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית בתיק הזמין למכירה, שקוזה בחלקה על-ידי רכישה, נטו, של אגרות-חוב סחירות של ממשלת ישראל בתיק למסחר.

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 13-2: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		מוחזק לפדיון		זמין למכירה		תיק למסחר		
מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 30 ביוני 2018								
61.1%	36,401	-	-	47.2%	28,139	13.9%	8,262	אגרות-חוב ממשלת ישראל
16.6%	9,920	-	-	16.5%	9,855	0.1%	65	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.7%	987	-	-	1.6%	983	0.0%	4	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
79.4%	47,308	-	-	65.4%	38,977	14.0%	8,331	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
1.1%	666	0.7%	423	0.4%	243	-	-	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
16.1%	9,619	-	-	16.1%	9,617	0.0%	2	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
17.3%	10,285	0.7%	423	16.5%	9,860	0.0%	2	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
3.4%	2,023	-	-	3.3%	1,978	0.1%	45	מניות ⁽¹⁾
100.0%	59,616	0.7%	423	85.2%	50,815	14.1%	8,378	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2017								
62.1%	40,597	-	-	54.3%	35,528	7.7%	5,069	אגרות-חוב ממשלת ישראל
18.4%	12,039	-	-	18.3%	11,973	0.1%	66	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.7%	1,129	-	-	1.7%	1,124	0.0%	5	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
82.2%	53,765	-	-	74.3%	48,625	7.9%	5,140	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
1.4%	898	0.6%	423	0.7%	475	-	-	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
13.1%	8,553	-	-	13.1%	8,550	0.0%	3	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
14.4%	9,451	0.6%	423	13.8%	9,025	0.0%	3	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
3.4%	2,200	-	-	3.3%	2,133	0.1%	67	מניות ⁽¹⁾
100.0%	65,416	0.6%	423	91.4%	59,783	8.0%	5,210	סך-הכל ניירות-ערך

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור ה.1 בתמצית הדוחות הכספיים](#).

לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור ב.15](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 14-2: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

31.12.17		30.06.18		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
5.0%	470	4.8%	497	כרייה וחציבה
10.9%	1,026	3.1%	322	תעשייה
2.6%	246	3.6%	369	מידע ותקשורת
2.1%	203	1.6%	168	שירותים פיננסיים
72.2%	6,821	78.4%	8,060	בנקים ומוסדות פיננסיים
7.2%	685	8.4%	869	אחרים
100.0%	9,451	100.0%	10,285	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני

לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה, ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות

טבלה 15-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.17	30.06.18	
	במיליוני ש"ח		
(0.47%)	347,344	345,717	פיקדונות הציבור
5.40%	3,649	3,846	פיקדונות מבנקים
(7.19%)	320	297	פיקדונות הממשלה
(0.41%)	351,313	349,860	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה בסך של כ-350 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-351 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, הקיטון נובע מירידה בפיקדונות של גופים מוסדיים שקוזז בגידול מפיקדונות מאנשים פרטיים.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 16-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.17	30.06.18	
	במיליוני ש"ח		
0.67%	863,842	869,652	ניירות-ערך ⁽¹⁾
(11.11%)	98,568	87,620	נכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול ⁽²⁾
(3.19%)	84,627	81,926	נכסי קרנות נאמנות ⁽³⁾

- (1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת.
- (2) הבנק החליט להפסיק את פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות המנהלות להן הוא מעמיד שירותי תפעול. הפסקת הפעילות לא תבצע באופן מיידי אלא בתהליך הדרגתי מול כל הגורמים הרלוונטיים. לפרטים נוספים ראה [מגזר ניהול פיננסי](#), בפרק "מגזר פעילות לפי גישת הנהלה" בדוח ממשל תאגידי.
- (3) שווי הנכסים של קרנות הנאמנות המקבלות שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו ב-29.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-29.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של כ-3.1%, שנבע מהנפקת כתבי התחייבות נדחים בסכום קרן כולל של כ-1.8 מיליארד ש"ח ומהנפקת אגרות-חוב בסכום קרן כולל של כ-2.2 מיליארד ש"ח. גידול זה קוזז בחלקו מפירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים.

טבלה 17-2: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 ביוני 2018		
הערך במאזן	מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר	
במיליוני ש"ח				
11,538	14,820	11,971	15,291	כתבי התחייבות נדחים
13,847	14,238	14,379	14,658	אגרות-חוב
25,385	29,058	26,350	29,949	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

גיוס אגרות-חוב ומכשירי הון בכירים מתבצע בהתאם לצרכי הבנק ולשם תמיכה בתוכנית העבודה של הבנק (לרבות בצמיחת הפעילות) וניהול המקורות ההוניים, תוך עמידה ביעדי הלימות הון עם שולי ביטחון, ובהתחשב גם בצרכי מיחזור והחלפת מכשירים הוניים ומכשירי חוב ישנים בחדשים. כחלק ממסגרת גיוסם של מכשירי חוב והון משני בסך של 6 מיליארד ש"ח לשנת 2018 שאשר דירקטוריון הבנק, ביצעה הפועלים הנפקות (חברה בת בבעלות מלאה המשמשת זרוע הנפקות של הבנק) בחודש אפריל 2018 הנפקה פרטית למשקיעים מוסדיים של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים כמפורט להלן: (א) אגרות-חוב צמודות מדד (סדרה 35) ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.6% ממועד רישומם למסחר בבורסה בסכום קרן כולל של כ-2.2 מיליארד ש"ח לפירעון בשנת 2028; ו-(ב) כתבי התחייבות נדחים צמודי מדד (סדרה יח'), הנושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.42% ממועד רישומם למסחר בבורסה בסכום קרן כולל של כ-1.1 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2028 (עם אפשרות לפירעון מוקדם ביוזמת הפועלים הנפקות ואישור בנק ישראל בשנת 2023). כתבי התחייבות הנדחים כוללים מנגנון ספיגת הפסדי קרן בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202, על-ידי מחיקת קרן באופן חלקי או מלא במקרה שיחס ההון העצמי רובד 1 של הבנק ירד מתחת ל-5% או בהתאם להחלטה של הפיקוח על הבנקים, והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק. בנוסף, בחודש יוני 2018 השלימה הפועלים הנפקות הנפקה לציבור של כתבי התחייבות נדחים צמודי מדד (סדרה יט') הנושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.59% בסכום קרן כולל של כ-0.7 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2028 (עם אפשרות לפירעון מוקדם ביוזמת הפועלים הנפקות ואישור בנק ישראל בתום שנת 2023). כתבי התחייבות אלה כוללים מנגנון ספיגת הפסדי קרן בדומה לכתבי התחייבות הנדחים (סדרה יח') כאמור לעיל והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק.

טבלה 18-2: מכשירים נגזרים

31.12.17			30.06.18			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
697,737	7,071	6,739	659,798	5,121	5,225	חוזי ריבית
231,527	4,088	4,348	259,673	3,903	4,580	חוזי מטבע
45,470	904	914	45,908	903	905	חוזים בגין מניות
697	11	12	1,037	22	22	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
975,431	12,074	12,013	966,416	9,949	10,732	סך-הכל

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2018 הינו 1,333,703,474 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו בניכוי 3,673,637 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק ("מניות באוצר").

דיבידנדים

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה. בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם התחזית הינה שבשנה הסמוכה לאחר החלוקה, יחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של הפיקוח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

לפרטים בדבר יעד הלימות הון של הבנק ראה פרק הלימות הון להלן.

על-פי תנאי שטר הון נדחה היה והושעו תשלומי הריבית בגין שטר הון זה, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור. בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק על-ידי קבוצת אריסון נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן הפיקוח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. יתרת העודפים של הבנק ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה ב-29,519 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

בקשר עם האמור בביאור 10.ג לתמצית הדוחות הכספיים בנוגע לחקירת הרשויות האמריקאיות, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל, לא הכריז דירקטוריון הבנק, במועד אישור הדוחות הכספיים, על חלוקת דיבידנד מרווחי הרבעון השני של שנת 2018. זאת, מבלי לשנות ממדיניות חלוקת הדיבידנד כאמור לעיל.

טבלה 19-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
23.05.2018	12.06.2018	18.825	251
25.03.2018	11.04.2018	18.345	245
27.11.2017	14.12.2017	14.08	188
14.08.2017	31.08.2017	24.365	325
23.05.2017	13.06.2017	22.980	307
29.03.2017	18.04.2017	3.105	41

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות מדידה והלימות הון מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכויי האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכויי נזילות, סיכויי סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי של 13.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס הון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי הנתונים ליום 30 ביוני 2018, הינם 10.23%-ו-13.73%, בהתאמה.

תכנון הון ויעדי הלימות הון שנקבעו על-ידי הבנק

תכנון ההון בבנק מתבסס על תוכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך שמירה על יעדי הון שנקבעו. מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). בנוסף, במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימת תוכנית לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

בהמשך לאמור ועל-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 החל מיום 31 בדצמבר 2017 עומד על 10.75%. למידע נוסף בדבר תהליך ה-ICAAP ויעדי הלימות ההון, ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017](#).

התייעלות תפעולית

בחודש ינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" ("הוראת התייעלות"). בהתאם להוראת התייעלות, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו בהוראה יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית לתקופה של עד חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ויחס המינוף. בחודש אוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שעלותה המוערכת בסך של 762 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס, נזקפה להון. השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.19% ליום 30 ביוני 2018, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

בהמשך להוראת התייעלות, פרסם הפיקוח על הבנקים בחודש יוני 2017 מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן). במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. הפיקוח על הבנקים האריך את התוקף ליישום תוכנית התייעלות עד ליום 31 בדצמבר 2019.

דרישות הון בגין חובות בביטחון נכס למגורים

ביום 15 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 בנושא חובות בביטחון נכס למגורים, לפיו הלוואות המובטחות במלואן על-ידי משכנתאות על נכס למגורים בשיעור מימון הגבוה מ-60%, תשוקללנה בשיעור של 60%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום פרסומה וחלה על הלוואות בביטחון נכס למגורים אשר ניתנו מיום 15 במרץ 2018.

הנפקה פרטית של כתבי התחייבויות נדחים (CoCo)

בחודשים אפריל ויוני 2018 הבנק הנפיק שתי סדרות CoCo המהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק. לפרטים אודות הנפקות של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים שביצעה הפועלים הנפקות, ראה [סעיף אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים](#) לעיל.

רכישה עצמית של ניירות-ערך

בחודש יוני 2018 השלים הבנק את ביצועה של תוכנית רכישה עצמית של מניות במסגרתה נרכשו 1 מיליון מניות רגילות של הבנק לצורך יישום תוכנית תגמול הונית שאימץ הבנק. תוכנית הרכישה בוצעה בהתאם לכללים שבהנחיית רשות ניירות-ערך בעניין הגנת "נמל מבטחים" ברכישה עצמית, לאחר שאושרה על-ידי דירקטוריון הבנק ובהתאם לאישור שקיבל הבנק מהפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 24 במאי 2018.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

בחודש יולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 332 בנושא "רכישה עצמית על-ידי תאגידים בנקאיים", לפיה בנקים יוכלו לבצע רכישה עצמית של ניירות-ערך שהונפקו על ידם, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים. עד כה, ההוראה הקיימת אוסרת על בנקים לבצע רכישה עצמית למעט במקרים חריגים, בשעה שחוק החברות מתיר פעולה זו בכפוף לעמידה בתנאים לביצוע חלוקה. טיוטת ההוראה קובעת את התנאים בהתקיימם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית של מניות והמירים למניות שהונפקו על ידם, ובכללם בין היתר נקבע כי:

- נדרש אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע הרכישה, בהתבסס על תוכנית רכישה שהציג הבנק.
- היקף הרכישה בכל תוכנית לא יעלה על 5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי.
- התאגיד הבנקאי יפעל על-פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות-ערך או מנגנון שקול אחר שיבטיח לו הגנה משפטית מפני טענת שימוש במידע פנים.
- ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות (למעט אם מדובר בבעל מניות שהוא לקוח כשיר, כהגדרתו בהוראה)
- תוכנית הרכישה תאושר על-ידי דירקטוריון הבנק.

טבלה 20-2: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
36,582	36,245	37,178	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
1,221	1,221	977	הון רובד 1 נוסף
37,803	37,466	38,155	סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾
9,728	10,373	10,616	הון רובד 2
47,531	47,839	48,771	סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
295,986	290,746	305,976	סיכון אשראי ⁽²⁾
5,114	4,913	3,212	סיכונים שוק
23,672	23,566	24,018	סיכון תפעולי
324,772	319,225	333,206	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.26%	11.35%	11.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.64%	11.74%	11.45%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.64%	14.99%	14.64%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.20%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾⁽⁴⁾
13.73%	13.70%	13.73%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾⁽⁴⁾

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה **ביאור 9 בתמצית הדוחות הכספיים**.

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 745 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2018, 853 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 ו-958 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) עם השלמת ההיפרדות מקבוצת ישראל, נכסי הסיכון של הבנק צפויים לרדת בכ-12 מיליארד ש"ח בגין חשיפות שאינן באחריות הבנק. למהלך זה צפויות להיות גם השפעות על ההון הפיקוחי שתלויות באופן ההיפרדות.

(4) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לידור לתאריכי הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 2-21: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
8,124	8,129	8,135	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
28,465	27,897	29,518	עודפים
70	79	43	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
510	523	93	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(531)	(339)	(559)	מכשירים הוניים אחרים
(56)	(44)	(52)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
36,582	36,245	37,178	סך-הכל הון עצמי רובד 1
1,221	1,221	977	מכשירים מורכבים חדשניים
37,803	37,466	38,155	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
148	209	104	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
3,700	3,634	3,825	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
5,880	6,530	6,687	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
9,728	10,373	10,616	סך-הכל הון רובד 2
47,531	47,839	48,771	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 9 בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 2-2: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2017		30 ביוני 2018		
דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
סיכון אשראי						
198	1,440	182	1,331	196	1,426	חובות של ריבוניות
435	3,171	388	2,835	410	2,983	חובות של ישויות סקטור ציבורי
893	6,505	843	6,152	784	5,712	חובות של תאגידים בנקאיים
15,508	112,952	15,859	115,758	16,119	117,397	חובות של תאגידים
6,764	49,263	6,463	47,173	7,456	54,305	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
6,833	49,767	6,663	48,635	6,839	49,808	חשיפות קמעונאיות ליחידים
1,113	8,107	1,087	7,935	1,112	8,099	הלוואות לעסקים קטנים
5,703	41,536	5,405	39,456	5,945	43,300	הלוואות לדיור
12	87	12	87	12	91	איגוח
2,673	19,466	2,365	17,262	2,628	19,137	נכסים אחרים
507	3,692	565	4,122	510	3,718	סיכון CVA
40,639	295,986	39,832	290,746	42,011	305,976	סך-הכל בגין סיכון אשראי
702	5,114	673	4,913	441	3,212	סיכונים שוק
3,250	23,672	3,229	23,566	3,298	24,018	סיכון תפעולי
44,591	324,772	43,734	319,225	45,750	333,206	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	36,582		36,245		37,178	הון עצמי רובד 1
	37,803		37,466		38,155	הון רובד 1
	47,531		47,839		48,771	הון כולל

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.73% ליום 30 ביוני 2018, 13.73% ליום 31 בדצמבר 2017 ו-13.7% ליום 30 ביוני 2017. הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי הן: הגישה הסטנדרטית (מימוש בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכון תפעולי וסיכון איגוח) גישת החשיפה הנוכחית (סיכון אשראי צד נגדי) וחישוב על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין (משמש לחישוב בנכסים אחרים).

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגדרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

טבלה 2-3: יחס מינוף

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
37,803	37,466	38,155	הון רובד 1*
513,037	509,345	516,190	סך החשיפות*
באחוזים			
7.37%	7.36%	7.39%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2018, המוערכת בכ-0.11% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

2.4 תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 ובביאור 12 א בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרת המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017](#). בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 הבנק נדרש להיפרד מהחזקותיו בקבוצת ישראל. הבנק נערך להפרדה של קבוצת ישראל מלבנק תוך בחינה של מספר חלופות.

לנוכח התקדמות תהליכי ההפרדה, ולנוכח הצפי להשלמת ההפרדות תוך שנה, סווגה פעילות קבוצת ישראל החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך, הדוחות הוצגו מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת תחת מגזר "אחר". מספרי ההשוואה הוצגו מחדש, לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
סך-הכל רווח מימוני, נטו	2,663	113	2,550	-	689	33	255	178	577	39	779
עמלות והכנסות אחרות	903	25	878	43	61	30	92	75	210	39	328
סך הכנסות	3,566	138	3,428	43	750	63	347	253	787	78	1,107
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	90	5	85	-	(2)	(4)	(105)	(11)	88	-	119
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	2,068	260	1,808	112	134	41	94	86	433	44	864
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים	1,408	(127)	1,535	(69)	618	26	358	178	266	34	124
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת	593	(8)	601	24	209	8	122	72	101	15	50
רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת	819	(119)	938	(93)	413	18	236	106	165	19	74
רווח נקי מפעילות מופסקת	93	-	93	93	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	920	(108)	1,028	-	410	18	236	106	165	19	74
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	289,541	15,222	274,319	(1)13,393	-	2,134	56,139	29,042	60,944	1,356	111,311
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	345,817	21,745	324,072	(1)100	-	52,602	33,217	18,806	59,490	32,550	127,307

(1) היתרה מיוחסת לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
2,304	133	2,171	1	487	26	236	159	521	29	712	סך-הכל רווח מימוני, נטו
897	90	807	30	38	37	86	66	183	35	332	עמלות והכנסות אחרות
3,201	223	2,978	31	525	63	322	225	704	64	1,044	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
138	5	133	-	-	-	12	(131)	99	-	153	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,869	177	1,692	26	121	44	94	90	416	47	854	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים											
1,194	41	1,153	5	404	19	216	266	189	17	37	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת											
489	19	470	(9)	141	12	94	125	89	8	10	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
709	22	687	14	267	7	122	141	100	9	27	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
102	-	102	102	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק											
812	22	790	116	268	7	122	141	100	9	27	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח											
276,836	16,080	260,756	(1)12,873	-	1,906	52,359	27,201	57,048	1,475	107,894	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח											
340,768	22,124	318,644	(1)7	-	56,486	39,073	20,103	48,050	30,871	124,054	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיוך לקוחות למגזרים שונים.

(1) היתרה מיוחסת לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 24-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
4,977	256	4,721	-	1,048	61	499	346	1,152	73	1,542	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,786	50	1,736	84	85	65	186	148	429	79	660	עמלות והכנסות אחרות
6,763	306	6,457	84	1,133	126	685	494	1,581	152	2,202	סך הכנסות
306	20	286	-	(2)	(2)	(113)	(5)	162	-	246	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,068	509	3,559	179	258	79	186	172	863	89	1,733	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,389	(223)	2,612	(95)	877	49	612	327	556	63	223	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
1,037	8	1,029	37	303	17	224	126	208	25	89	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,360	(231)	1,591	(132)	582	32	388	201	348	38	134	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
170	-	170	170	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
1,548	(213)	1,761	38	582	32	388	201	348	38	134	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
289,541	15,222	274,319	(1)13,393	-	2,134	56,139	29,042	60,944	1,356	111,311	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
345,817	21,745	324,072	(1)100	-	52,602	33,217	18,806	59,490	32,550	127,307	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) היתרה מיוחסת לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
4,496	251	4,245	1	824	51	509	319	1,054	58	1,429	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,846	149	1,697	84	66	67	205	142	404	75	654	עמלות והכנסות אחרות
6,342	400	5,942	85	890	118	714	461	1,458	133	2,083	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
221	3	218	-	-	(4)	(69)	(176)	216	-	251	
3,753	376	3,377	41	224	84	194	177	850	92	1,715	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,368	21	2,347	44	666	38	589	460	392	41	117	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת											
983	14	969	26	257	18	236	201	168	17	46	
1,393	7	1,386	18	417	20	353	259	224	24	71	רווח נקי מפעילות נמשכת
177	-	177	177	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק											
1,579	7	1,572	195	426	20	353	259	224	24	71	
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח											
276,836	16,080	260,756	(1)12,873	-	1,906	52,359	27,201	57,048	1,475	107,894	
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח											
340,768	22,124	318,644	(1)7	-	56,486	39,073	20,103	48,050	30,871	124,054	

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיוך לקוחות למגזרים שונים.
 (1) היתרה מיוחסת לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי בית במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-134 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 71 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-1,542 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,429 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות הממוצעות של האשראי לדיוור והאשראי הצרכני, לצד עלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי לדיוור.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-1,733 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,715 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-111.3 מיליארד ש"ח (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-38.5 מיליארד ש"ח ואשראי לדיוור - 66.8 מיליארד ש"ח), בהשוואה לכ-109.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-38.7 מיליארד ש"ח ואשראי לדיוור - 64.3 מיליארד ש"ח).

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-127.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-123.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר בנקאות פרטית במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-38 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 24 מיליון ש"ח. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-73 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה במרווחי האשראי הפיננסיים על הפיקדונות.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-1.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-32.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-348 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-224 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו, ומקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, לצד עלייה בהכנסות מעמלות.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-1,152 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,054 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי והפיקדונות.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-429 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-404 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות נירות-ערך, כרטיסי אשראי והפרשי המרה.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-162 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-216 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע הן מירידה בהפרשה הקבוצתית והן מירידה בהפרשה הפרטנית - עקב קיטון בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטני.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-863 מיליון ש"ח בהשוואה ל-850 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-60.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-60.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-59.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-57.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-201 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-259 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-346 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-319 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-5 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 176 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות נבע בעיקרו מעלייה בהפרשה הקבוצתית על אשראי תקין, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בה נרשמה הכנסה בשל ירידה בשיעור ההפרשה. בנוסף, חלה עלייה בהפרשה הקבוצתית על חובות נחותים.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-29.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-18.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-388 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-353 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-499 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-509 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-205 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות בגין ערבויות. ההכנסות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-113 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של 69 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע מירידה בהפרשה הקבוצתית, עקב קיטון בהיקף החובות הנחותים. הקיטון קוזז בחלקו על-ידי עלייה בהפרשה הקבוצתית על אשראי תקין, עקב עלייה בהיקפי האשראי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-186 מיליון ש"ח בהשוואה ל-194 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-56.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-53.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-33.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-36.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-61 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי המוסדי. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-2.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-52.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-56.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. הקיטון נבע מירידה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-582 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-426 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-1,048 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-824 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעליית הרווח מפעילות שוטפת, מעלייה ברווחים ממכירת הלוואות ומשינוי בפערים בין השווי הוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-85 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות סינדיקציה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-258 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-224 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

מגזר אחר כולל, בין היתר, את פעילות קבוצת ישראל, אשר סווגה כפעילות מופסקת החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2018. לפיכך, היתרות המאזניות של פעילות כרטיסי האשראי, אשר מהוות חלק מהפעילות המופסקת, מוצגות תחת מגזר זה. היתרות כוללות, בין היתר, אשראי לציבור בסך של כ-13.4 מיליארד ש"ח וכ-13.0 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2018 וליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה. הרווח הנקי המיוחס לפעילות המופסקת, בסך של 170 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 ו-177 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מוצג בנפרד תחת מגזר זה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר בפעילות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם בסך של 38 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 195 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, שנזקפה בישראל ובהוצאות המשפטיות הכרוכות בה.

מגזר הפעילות הבינלאומית

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-213 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-57 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה לרווח נקי בסך של 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית, נטו, כתוצאה מעלייה במרווחים הפיננסיים על הפיקדונות ומעלייה בהיקף האשראי.
- ההפסד של בנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-235 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה להפסד בסך של כ-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נבע מעלייה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בבנק הפועלים שוויון ובהוצאות המשפטיות הכרוכות בה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, וכן מירידה ברווחיות בעקבות ההחלטה על הפסקת פעילות הפועלים שוויון במהלך המחצית השנייה של שנת 2017.
- ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של קבוצת בנק פוזיטיב הסתכם ב-39 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה לרווח נקי בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נבע מיישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 (IFRS-9) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. בעקבות יישום התקן הוכרה הפרשה להפסדי אשראי בגובה של כ-21 מיליון לירות תורכיות.

סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-15.2 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.

- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-10.1 מיליארד ש"ח (כ-2.6 מיליארד דולר) בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בבנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-1.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-0.9 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור בבנק פוזיטיב בתורכיה הסתכם בכ-0.6 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2018 בהשוואה לכ-0.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-21.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-6.7 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 בבנק הפועלים שוויון הסתכמה בכ-4.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-4.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-8.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-2.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שייך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שייך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017](#). כאמור בביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים, פעילות קבוצת ישראל כרטס סווגה החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך, הדוחות הוצגו מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת שהוצגו טרם הסיווג במגזר פעילות נפרד - "קבוצת ישראל כרטס", מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת תחת מגזר "התאמות". מספרי ההשוואה הוצגו מחדש, לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	עסקים קטנים ⁽²⁾	הלוואות כדיר	
במיליוני ש"ח									
2,663	14	646	101	390	249	169	400	694	סך-הכל רווח מימוני, נטו
903	34	45	33	150	104	16	143	378	עמלות והכנסות אחרות
3,566	48	691	134	540	353	185	543	1,072	סך ההכנסות
90	-	(2)	5	(75)	(45)	1	88	118	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,068	104	112	263	172	141	60	320	896	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,408	(56)	581	(134)	443	257	124	135	58	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
593	18	198	(8)	171	100	46	53	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
819	(74)	387	(126)	272	157	78	82	43	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
93	93	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
920	18	385	(115)	272	157	78	82	43	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
285,647	13,189 ⁽³⁾	900	12,696	69,400	34,703	77,479	31,841	45,439	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
345,817	100 ⁽³⁾	41,169	21,699	41,911	24,668	-	39,401	176,869	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,470 מיליוני ש"ח.

(2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,214 מיליוני ש"ח.

(3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*														
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	עסקים קטנים ⁽²⁾	הלוואות לדיוור	מסחרי	עסקי	
				במיליוני ש"ח	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾						
2,304	25	434	102	350	230	137	382	644						סך-הכל רווח מימוני, נטו
897	43	25	93	125	97	15	137	362						עמלות והכנסות אחרות
3,201	68	459	195	475	327	152	519	1,006						סך ההכנסות
138	-	-	5	(139)	20	(5)	128	129						הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,869	87	76	180	180	141	60	285	860						הוצאות תפעוליות ואחרות
1,194	(19)	383	10	434	166	97	106	17						רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
489	(17)	137	8	191	73	44	45	9						הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
709	(2)	250	2	243	93	53	61	8						רווח נקי מפעילות נמשכת
102	102	-	-	-	-	-	-	-						רווח נקי מפעילות מופסקת
812	99	252	2	243	93	53	61	8						רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
272,949	12,700 ⁽³⁾	1,649	13,111	66,764	33,299	71,070	29,823	44,533						אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
340,768	7 ⁽³⁾	50,646	21,958	37,151	23,139	-	37,195	170,672						פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

(1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,580 מיליוני ש"ח.

(2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,137 מיליוני ש"ח.

(3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח									
4,977	22	976	232	753	493	329	800	1,372	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,786	83	82	58	279	211	31	287	755	עמלות והכנסות אחרות
6,763	105	1,058	290	1,032	704	360	1,087	2,127	סך ההכנסות
306	-	(2)	20	(105)	(24)	6	183	228	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,068	179	242	515	350	282	120	616	1,764	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,389	(74)	818	(245)	787	446	234	288	135	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
1,037	35	280	8	297	173	89	111	44	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,360	(109)	546	(253)	490	273	145	177	91	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
170	170	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
1,548	60	547	(235)	490	273	145	177	91	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
285,647	13,189 ⁽³⁾	900	12,696	69,400	34,703	77,479	31,841	45,439	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
345,817	100 ⁽³⁾	41,169	21,699	41,911	24,668	-	39,401	176,869	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,470 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,214 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים ⁽¹⁾
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	פרטיים	
במיליוני ש"ח									
4,496	44	769	220	721	453	255	759	1,275	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,846	105	66	158	269	205	31	278	734	עמלות והכנסות אחרות
6,342	149	835	378	990	658	286	1,037	2,009	סך ההכנסות
221	-	-	3	(270)	24	(5)	257	212	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,753	25	261	385	357	279	123	587	1,736	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,368	124	574	(10)	903	355	168	193	61	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
983	49	232	3	377	148	69	80	25	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,393	75	350	(13)	526	207	99	113	36	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
177	177	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות מופסקת
1,579	251	360	(13)	526	207	99	113	36	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
272,949	12,700 ⁽³⁾	1,649	13,111	66,764	33,299	71,070	29,823	44,533	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
340,768	7 ⁽³⁾	50,646	21,958	37,151	23,139	-	37,195	170,672	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

(1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,580 מיליוני ש"ח.

(2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,137 מיליוני ש"ח.

(3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

למידע נוסף אודות מגזרי הפעילות וניתוח תוצאות המגזרים, ראה [פרק 6.1](#) בדוח ממשל תאגידי.

2.6 חברות מוחזקות עיקריות

2.6.1 חברות בת ישראל

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ.

פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי, הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת קבוצת ישראל לרווח הנקי של הבנק, במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמה ב-170 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-178 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל הסתכמה ביום 30 ביוני 2018 ב-3,236 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,064 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. בהתאם לכללי החשבונאות החלים על הבנק, בדבר מסים על הכנסה, לנוכח הצפי להיפרדות מקבוצת ישראל נרשמה בדוחות הכספיים התחייבות למסים נדחים על בסיס הנחת מימוש של החזקות הבנק בקבוצת ישראל בתמורה לשווה המאזני. יצוין שמאחר והשווי המאזני של ישראל מורכב בעיקר מרווחים ראויים לחלוקה, ההפרשה למסים נדחים הכלולה בדוחות מסתכמת לסך של כ-22 מיליון ש"ח. בנוסף, כלל הבנק התחייבות מסים נדחים בסך של כ-82 מיליון ש"ח בגין מס שיכול שיתחייב אם יחולקו חלק מיתרות העודפים כדיבדנד לבנק ערב ההיפרדות. מימוש במחיר העולה על השווי המאזני של קבוצת ישראל יחויב בשיעור המס המשולב החל על הבנק, ככל שתתקבל עמדת פקיד השומה (כפי שמובאת בביאור ג.8.3) לדוחות הכספיים לשנת 2017) לפיה יש לחייב במס רווח גם רווחים ראויים לחלוקה הפטורים ממס חברות לפי הוראת פקודת מס הכנסה, יביא הדבר לגידול בחבות המס שתוטל על הבנק בהקשר זה. לפרטים נוספים הנוגעים לקבוצת ישראל ראה מגזר קבוצת ישראל [בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי של שנת 2017](#) ולהלן.

לפרטים בנוגע לתביעות משפטיות בקשר עם קבוצת ישראל, ראה [ביאור 10.ב](#).

הבנק ממשיך להיערך להפרדה של קבוצת ישראל כרטיס מהבנק כנדרש בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017. במסגרת זו בוחן הבנק מספר חלופות להעברת החזקות הבנק בקבוצת ישראל כרטיס לרבות: מכירת החזקות בקבוצת ישראל כרטיס למשקיע או קבוצת משקיעים; הצעת מכר לציבור של החזקות בקבוצת ישראל כרטיס; חלוקת דיבידנד בעין של החזקות בקבוצת ישראל כרטיס לבעלי המניות של הבנק; או שילוב של איזו מהחלופות שלעיל.

בהתחשב בחלופות הנשקלות כאמור, הבנק שכר את שירותי בנק ההשקעות Citi לליווי הבנק בבחירת החלופה המועדפת להיפרדות מקבוצת ישראל כרטיס ובקידומה. בנק ההשקעות מסייע בקידום כל אחת מהחלופות שייבחרו (מכירה, הנפקה לציבור ו/או דיבידנד בעין או שילוב של כמה מהן). ביום 28 ביוני 2018 הגישו הבנק וישראל כרטיס לרשות ניירות-ערך טיוטה ראשונה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור אשר יאפשר ביצוען של חלופות הצעת מכר ו/או חלוקת דיבידנד בעין אם יוחלט על מימושו. במקביל פועל הבנק לקידום חלופת המכירה הפרטית. כחלק מההיערכות להיפרדות מנהלים הבנק וישראל כרטיס משא ומתן לרכישת פועלים אקספרס על-ידי ישראל כרטיס מהבנק. למועד זה אין ודאות באיזו חלופה יבחר הבנק.

במסגרת בחינת החלופות על-ידי הבנק הודיעה לבנק בעלת השליטה, אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון"), כי אם וככל שהבנק יחליט לנקוט במתווה של חלוקה בעין של מניות ישראל כרטיס ("המתווה"), תתחייב אריסון לפעול בהתאם לכללים ומגבלות שיחולו בקשר להחזקתה במניות ישראל כרטיס כמפורט להלן: א. אריסון תפעל למכירתן של המניות שיתקבלו בידה במסגרת המתווה בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב או מחוצה לה, כך שעם השלמת המכירות כאמור לא יוותרו בידיה מניות של ישראל כרטיס בשיעור של למעלה מ-5% ("תקופת המעבר"). ב. במהלך תקופת המעבר, אריסון לא תרכוש מניות נוספות של ישראל כרטיס, למעט קבלתן בדרך של חלוקה בעין מהבנק. ג. החל ממועד קבלת מניות ישראל כרטיס בידי אריסון במסגרת המתווה, בכל מקרה, אריסון לא תצביע במניות ישראל כרטיס בשיעור של למעלה מ-5% מזכויות ההצבעה בישראל כרטיס. ד. אריסון לא תציע ולא תמנה דירקטור מטעמה לכהונה בדירקטוריון ישראל כרטיס. כל עוד ישראל כרטיס תישלט על-ידי הבנק, הרי שכל ההחלטות בקשר לאופן הפעלת השליטה בישראל כרטיס ומינוי דירקטורים בישראל כרטיס מטעם הבנק ייעשו רק על-ידי האורגנים המוסמכים של הבנק. ה. במקרה שבו אריסון תבצע עסקת מכירה (מחוץ לבורסה) במחיר למניה המשקף פרמיה על מחיר המניה בבורסה במועד הרלוונטי ובאופן שלא יתאפשר ליתר בעלי המניות בבנק ליהנות מפרמיה כאמור, אזי אריסון תנקוט בצעדים שיבטיחו כי גם יתר בעלי המניות מן הציבור בישראל כרטיס ייהנו מהפרמיה. הודעה כאמור נמסרה גם לפיקוח על הבנקים ולרשות ניירות-ערך.

הבנק פנה לרשות ניירות-ערך בבקשה להנחיה מקדמית, שלפיה אין ליחס לבעלת השליטה בבנק ולנציגיה בדירקטוריון עניין אישי בחלוקתן של מניות ישראל כרטיס כדיבידנד בעין לבעלי המניות של הבנק. רשות ניירות-ערך הודיעה כי לא תתערב בעמדה זו וזאת בעיקר לאור התחייבות בעלת השליטה ליטול על עצמה את הכללים והמגבלות שפורטו לעיל.

חברי הנהלה, נושאי משרה בבנק ועובדי הבנק הקשורים לאסטרטגיה או לניהול פעילות עסקית בבנק אינם מכהנים עוד בדירקטוריונים של חברות קבוצת ישראל כרטיס, עובדי הבנק לא יהיו רוב בדירקטוריונים של חברות קבוצת ישראל כרטיס וישנן מגבלות על הדירקטורים עובדי הבנק המכהנים בדירקטוריון ישראל כרטיס בהעברת מידע מדירקטוריון ישראל כרטיס להנהלת הבנק.

השינויים האמורים נעשו בהתאם לבקשת הפיקוח על הבנקים בקשר עם החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תהליך ההיפרדות מקבוצת ישראל כרטיס המתחייב ממנו ועל-מנת לצמצם פוטנציאל לניגודי עניינים.

2.6.2 פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

לפרטים אודות חברות נוספות ומידע נוסף הנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה מגזר פעילות בינלאומית [בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה"](#) [בדוח ממשל תאגידי של שנת 2017](#) ולהלן.

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ")

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. כמו-כן, פועלת באמצעות חברה לייעוץ השקעות בישראל ונציגות בישראל.

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ בדרך של מכירת נכסיה או בדרך אחרת. ההחלטה התקבלה לנוכח מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, הפועל למזער את סיכוני הציות בקבוצת הבנק, בין היתר, כפי שעלו בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות, לצד שינויים בסביבה הרגולטורית העולמית והשפעתם על סיכונים אלה. כחלק ממימוש ההחלטה להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ ובהמשך לאמור בביאור 36.ב. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 בדבר חתימה על מזכר הבנות מחייב למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של הפועלים שוויץ, ביום 11 באפריל 2018 חתם בנק הפועלים שוויץ על הסכם מפורט עם Safran Sarasin (Luxembourg) SA – I Bank J. Safran AG (ביחד, "ספרא סאראסין") למכירת מרבית תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של בנק הפועלים שוויץ בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג לבנק ספרא סאראסין. למועד זה, התמורה הצפויה בנין העסקה (כפוף להתאמות בעיקר כתלות בהיקף חשבונות הלקוחות שיועברו) היא כ-23-20 מיליון פרנק שוויצרי (כ-73-85 מיליון ש"ח). השלמת העסקה, המתוכננת להתבצע בשנת 2018, כפופה, בין היתר, לאישורי רשויות רגולטוריות.

ההפסד במחצית הראשונה של שנת 2018 בבנק הפועלים שוויץ הסתכם בסך של 59 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לרווח בסך של 1.6 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נבע מהפרשה הנוגעת לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בסך של כ-12.5 מיליון פרנק שוויצרי וכן מהוצאות משפטיות בקשר לחקירה כאמור, גובהה של כ-30 מיליון פרנק שוויצרי. בחודש יולי 2018, השקיע הבנק 50 מיליון פרנק שוויצרי בהון של הפועלים שוויץ וזאת בשל החשש שהפועלים שוויץ עלול להימצא בהפרה של יחס הלימות ההון הרגולטורי הכולל הנדרש בשוויץ.

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר חקירה בנושא ארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. קבלת פיקדונות כפופה לרגולציה המקומית והיא מותרת עד לגובה האשראי של כל לווה.

הכלכלה התורכית מאופיינת בגירעון גבוה בחשבון השוטף של מאזן תשלומים שאף גדל לאחרונה לאור מדיניות תקציבית מרחיבה של הממשלה התורכית ועלייה במחירי האנרגיה. שורת אירועים הביאה לקושי הולך וגדל לממן את הגירעון בחשבון השוטף ובהם יציאת הון משווקים מתעוררים עקב העלאות הריבית בארצות-הברית והרעה במצבה הפוליטי הבינלאומי של תורכיה ובעיקר ביחסיה מול ארצות-הברית שאף איימה בהטלת סנקציות כלכליות על תורכיה. כתוצאה מהתפתחויות אלו, בין היתר, חל פיחות חד בלירה התורכית מול הדולר האמריקני בשיעור של כ-40% מתחילת השנה ועד ליום 30 ביוני 2018 מגמת הפיחות המשיכה והלירה התורכית ירדה בשיעור נוסף של כ-29% מתחילת חודש יולי 2018 ועד בסמוך לפרסום הדוחות הכספיים לרבעון השני. כמו כן, האינפלציה עלתה לרמה שנתית של 15.4% וחברת הדירוג S&P הפחיתה את דירוג החוב של תורכיה לרמה של BB-.

הבנק בוחן אפשרויות למכירת מלוא החזקותיו בבנק פוזיטיף וזאת בהמשך לתוכנית האסטרטגית של הבנק, לפיה הוחלט על הקטנה הדרגתית של תיק האשראי בבנק פוזיטיף.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה ב-740 מיליון לירות תורכיות (כ-594 מיליון ש"ח), בהשוואה לסך יתרה בסך של 929 מיליון לירות תורכיות (כ-856 מיליון ש"ח) בסוף שנת 2017.

התוצאות העסקיות של קבוצת בנק פוזיטיף במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו בהפסד של 34 מיליון לירות תורכיות לעומת רווח של כ-2 מיליון לירות תורכיות בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נבע מיישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 (IFRS-9). בעקבות יישום התקן הוכרה הפרשה להפסדי אשראי בגובה של כ-21 מיליון לירות תורכיות.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף, לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמה בתרומה שלילית של כ-41 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של כ-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף (בהון והלוואות) ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה ב-302 מיליון ש"ח (173 מיליון ש"ח בהון ו-129 מיליון ש"ח בהלוואות, בהשוואה לכ-215 מיליון ש"ח בהון בסוף שנת 2017).

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הבנק "דוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" ליום 30 ביוני 2018 להלן "הדוח על הסיכונים". יש לעיין בסקירה זו ביחד עם הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 ועם הדוחות הכספיים לשנת 2017.

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכונים אשראי (לרבות סיכון ריכוזיות וסיכון צד נגדי), סיכונים שוק (לרבות סיכון שער חליפין וסיכון ריבית בתיק הבנקאי), סיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) וסיכון הנזילות (לרבות סיכון המימון). סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון ציות, סיכון תפעולי, סיכון ריכוזיות, סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וסיכון רגולציה וחקיקה.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטותיות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

מנהל הסיכונים הראשי (CRO) וחבר הנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים החל מיום 29 במאי 2018 הינו ד"ר א. בכר. עד חודש מרץ 2018 כיהן בתפקיד זה מר צ. כהן. החל מחודש מרץ ועד חודש מאי 2018 כיהנה הגב' ר. טל-אברהמי כממלאת מקום מנהל הסיכונים הראשי.

הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית ומנהל החטיבה הקמעונאית. מנהל החטיבה העסקית החל מחודש מרץ 2018 הינו מר צ. כהן, עד חודש מרץ 2018 כיהן בתפקיד זה מר י. אורבך. מנהל החטיבה הקמעונאית הינו מר ר. שטיין.

חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות עד חודש מאי 2018 היה מר ד. קולר מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית. החל מיום 29 במאי 2018 חבר הנהלה האחראי על חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית הינו מר י. ענתבי.

הסיכון המשפטי נוהל עד חודש מרץ 2018 על-ידי עורך-דין א. מזור והחל מחודש מרץ 2018 על-ידי עורך-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית. הסיכון הטכנולוגי מנוהל על-ידי הגב' א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב.

הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות הדירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול הסיכונים ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017](#).

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. להרחבה על סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017, הדוחות הכספיים לשנת 2017](#) וכן [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2018](#).

3.2.1 חבויות בעייתיות

טבלה 1-3: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.17			30.06.18			
מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	
במיליוני ש"ח						
3,286	620	2,666	3,601	644	2,957	סיכון אשראי פגום
1,663	200	1,463	1,554	215	1,339	סיכון אשראי נחות
3,385	825	2,560	3,259	540	2,719	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
(289)	-	(289)	(288)	-	(288)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
8,045	1,645	6,400	8,126	1,399	6,727	סך סיכון אשראי בעייתי*
6,822	1,495	5,327	6,900	1,265	5,635	סיכון אשראי בעייתי נטו
913	-	913	982	-	982	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (2) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

טבלה 2-3: נכסים שאינם מבצעים*

יתרה ליום		
31.12.17	30.06.18	
במיליוני ש"ח		
2,110	2,311	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
91	82	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
(37)	(42)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾
2,164	2,351	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
0.77%	0.82%	שיעור NPL מסך האשראי לציבור

- * נכסים שאינם מבצעים כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-Non Performing Assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.
 (1) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
1,878	749	2,627
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
648	144	792
חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה		
(127)	(9)	(136)
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(182)	(93)	(275)
חובות פגומים שנמחקו		
(12)	(82)	(94)
חובות פגומים שנפרעו		
2,205	709	2,914
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
672	636	1,308
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
269	155	424
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(43)	(78)	(121)
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
(115)	(103)	(218)
חובות בארגון מחדש שנפרעו		
783	610	1,393
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
תנועה ביתרת הפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים		
307	225	532
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת השנה		
259	118	377
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הגדלת הפרשה		
(42)	(66)	(108)
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הקטנת הפרשה		
(318)	(58)	(376)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		
(101)	(6)	(107)
נזקף לרז"ה - הפרשה להפסדי אשראי		
(182)	(93)	(275)
מחיקה חשבונאית שבוצעה בתקופה		
318	58	376
גביית חובות שנמחקו חשבונאית		
-	1	1
אחר		
342	185	527
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה		

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017**			
	פרטי	מסחרי	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור			
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה	731	3,217	3,948
חובות שסוגו כפגומים במהלך התקופה	213	333	546
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום	(10)	(51)	(61)
חובות פגומים שנמחקו	(115)	(419)	(534)
חובות פגומים שנפרעו	(71)	(737)	(808)
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה	748	2,343	3,091
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש			
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה	612	1,333	1,945
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה	*230	*161	*391
חובות בארגון מחדש שנמחקו	(89)	(54)	(143)
חובות בארגון מחדש שנפרעו	*(125)	*(545)	*(670)
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה	628	895	1,523
תנועה ביתרת הפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת השנה	142	741	883
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הגדלת הפרשה	143	223	366
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הקטנת הפרשה	(23)	(94)	(117)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	(55)	(333)	(388)
נזקף לדוח רווח והפסד - הפרשה להפסדי אשראי	65	(204)	(139)
מחיקה חשבונאית שבוצעה בתקופה	(115)	(421)	(536)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית	55	333	388
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה	147	449	596

* סווג מחדש.

** מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 4-3: מדדי סיכון אשראי

ליום		
**31.12.17	30.06.18	
0.97%	1.06%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.34%	0.36%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.36%	1.34%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.20%	1.20%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור*
139.02%	126.63%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
103.16%	94.71%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר*
1.96%	1.91%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
0.08%	0.22%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.21%	0.18%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
15.47%	13.33%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

** מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ניתוח איכות התיק

במחצית הראשונה של 2018 קיימים אינדיקטורים מעורבים לשינויים באיכות התיק כמפורט להלן. במספר מדדים לסיכון האשראי ישנה ירידה:

- שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור.
 - שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור.
 - שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור.
 - שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור.
- ובמספר מדדים נרשמה עלייה:
- שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור.
 - שיעור NPL מסך האשראי לציבור.
 - שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור.
 - שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור.
- לגבי מדדים נוספים המתייחסים לתיק האנשים הפרטיים בלבד ראו טבלה 3-17 להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 5-3: הרכב יתרת הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	
	לפי עומק פיגור	אחר*	במיליוני ש"ח
הרכב יתרת הפרשה ליום 30 ביוני 2018:			
3,894	2,954	396	544
4	4	-	-
652	551	-	101
(223)	(206)	-	(17)
4,327	3,303	396	628
הרכב יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2017:			
3,844	2,902	397	545
6	6	-	-
627	524	-	103
(211)	(198)	-	(13)
4,266	3,234	397	635

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
(1) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

מדי רבעון מבוצע תהליך איתור של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים ונסקרים כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי. לגבי לקוחות אלו נבחנים נאותות הסיווג וההפרשה בגינם. במקרים בהם חל שינוי במצב הלקוח, חלו שינויים בביטחונות ו/או בוצעה גביה, מעודכן הסיווג בהתאם וללקוחות פגומים מעודכנת יתרת הסכום הניתן לגביה וההפרשה. יתרת הפרשה להפסדי אשראי עלתה במחצית הראשונה של 2018 ב-61 מיליון ש"ח, בעיקר בגין הפרשה קבוצתית. שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור ירד ב-0.02% במחצית הראשונה של 2018.

אופן קביעת שיעורי הפרשה קבוצתית

לגבי אשראי תקין או בעייתי שאינו פגום (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם לענף המשק אליו משויך הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח של היסטוריית הפסדי האשראי, מחיקות חשבונאיות נטו, איכות תיק האשראי בענף וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל. להרחבה ראה [פרק האשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2017](#).

3.2.2. מיון וניתוח סיכון אשראי לפי ענפי משק

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2018										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.18 (4)			פגום	מזה: חובות (2)	סך-הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
21	(10)	(5)	13	88	2,168	2,917	89	2,848	2,923	חקלאות
24	1	1	15	15	2,025	2,655	15	2,861	2,891	כרייה וחציבה
314	(14)	(20)	400	1,012	15,204	32,240	1,012	32,024	33,087	תעשייה
586	(28)	25	717	1,284	24,347	64,297	1,285	62,724	64,418	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
310	(75)	(58)	297	634	19,131	23,348	638	23,009	23,478	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
96	1	6	5	722	5,352	9,158	740	10,517	10,578	אספקת שמחל ומים
856	58	(10)	258	832	27,495	38,394	833	37,058	38,627	מסחר
108	14	27	210	476	9,647	11,369	476	10,770	11,497	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
55	14	18	80	120	6,976	9,332	120	9,089	9,490	תחבורה ואחסנה
209	57	65	284	345	4,102	6,566	345	6,277	6,630	מידע ותקשורת
175	(9)	3	32	91	14,938	26,770	91	31,841	32,015	שירותים פיננסיים
131	24	21	70	125	11,561	15,937	125	15,460	15,983	שירותים עסקיים אחרים
53	8	6	22	45	6,203	7,796	45	7,398	7,805	שירותים ציבוריים וקהילתיים
2,938	41	79	2,403	5,789	149,149	250,779	5,814	251,876	259,422	סך-הכל מסחרי (8)
339	3	11	-	586	67,198	71,604	586	70,594	71,604	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1,074	274	276	701	1,119	54,337	85,884	1,119	82,692	85,897	אנשים פרטיים - אחר
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - ציבור										
(223)	(52)	(64)	(42)	(288)	(13,393)	(26,079)	(288)	(25,493)	(26,079)	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
4,128	266	302	3,062	7,206	257,291	382,188	7,231	379,669	390,844	בנקים בישראל (9)
-	-	-	-	-	28	1,144	-	3,689	3,689	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - בנקים
-	-	-	-	-	(13)	(13)	-	(13)	(13)	סך-הכל בנקים בישראל
-	-	-	-	-	15	1,131	-	3,676	3,676	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	992	992	-	38,082	38,082	סך-הכל פעילות בישראל
4,128	266	302	3,062	7,206	258,298	384,311	7,231	421,427	432,602 (1)	

* לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים**.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 5,725,628, 37,074, 258,298 ו-130,877 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המע"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-11,452 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-342 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-407 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-12,426 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתק ערביות חוק מכו.

(8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-10,150 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(9) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2018									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾ (למעט נגזרים) ⁽⁴⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.18 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי							
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחר									
1	-	-	-	-	211	424	-	424	424
חקלאות									
1	-	-	-	67	67	569	67	814	878
כרייה וחציבה									
15	2	3	27	126	2,402	4,088	126	4,190	4,384
תעשייה									
54	(20)	(9)	70	227	6,113	8,539	227	8,494	8,724
בינו ובדל"ן									
2	-	-	10	10	345	705	10	1,054	1,064
אספקת חשמל ומים									
16	1	(4)	19	96	2,000	2,655	96	2,407	2,865
מסחר									
22	(1)	9	150	150	1,984	2,113	150	1,886	2,113
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל									
13	(1)	9	93	93	299	321	93	294	396
תחבורה ואחסנה									
3	-	(1)	42	42	492	1,102	42	1,427	1,470
מידע ותקשורת									
16	-	(2)	21	21	2,957	4,683	21	9,108	9,132
שירותים פיננסיים									
4	-	-	-	-	509	696	-	796	796
שירותים עסקיים אחרים									
10	-	1	24	24	610	783	24	814	895
שירותים ציבוריים וקהילתיים									
157	(19)	6	456	856	17,989	26,678	856	31,708	33,141
סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾									
2	-	-	-	4	466	490	4	482	490
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר									
35	(1)	-	35	35	402	1,113	35	1,066	1,118
אנשים פרטיים - אחר									
194	(20)	6	491	895	18,857	28,281	895	33,256	34,749
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל									
2	-	(2)	-	-	16,835	17,518	-	30,521	30,521
בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾									
3	-	-	-	-	1,340	1,416	-	12,323	12,323
ממשלות חו"ל									
199	(20)	4	491	895	37,032	47,215	895	76,100	77,593 ⁽¹⁾
סך-הכל פעילות בחו"ל									
4,327	246	306	3,553	8,101	295,330	431,526	8,126	497,527	510,195
סך-הכל בישראל ובחו"ל									

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 37,032, 20,519, 0, 5,007 ו-15,035 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך של כ-61 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2017										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) (3)						סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.17 (4)			פגום	בעיית (6)	מזה: חובות (2)	סך-הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעיית (6)	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
18	1	2	10	28	2,144	2,824	28	2,584	2,832	חקלאות
25	(42)	(100)	30	41	2,041	2,820	41	3,066	3,124	כרייה וחציבה
365	21	17	372	1,139	15,579	32,610	1,147	31,809	33,471	תעשייה
559	12	(25)	731	1,277	20,091	56,508	1,277	54,509	56,560	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
346	(38)	(89)	408	556	19,059	22,984	556	22,131	23,085	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
112	1	65	5	705	5,309	7,488	724	9,261	9,356	אספקת חשמל ומים
985	305	148	395	1,546	25,691	36,931	1,563	33,888	37,252	מסחר
90	26	40	218	407	9,433	11,097	407	10,137	11,185	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
44	9	9	66	112	6,534	8,445	112	7,856	8,568	תחבורה ואחסנה
199	3	27	466	530	3,273	5,429	530	4,678	5,495	מידע ותקשורת
179	(132)	(120)	52	271	13,878	24,769	271	29,076	29,712	שירותים פיננסיים
108	31	25	81	132	9,942	13,706	132	12,598	13,766	שירותים עסקיים אחרים
51	(3)	(7)	21	47	5,924	7,649	47	7,357	7,655	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,081	194	(8)	2,855	6,791	138,898	233,260	6,835	228,950	242,061	סך-הכל מסחרי (8)
338	21	(5)	-	568	63,172	65,919	568	64,887	65,919	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
961	249	304	743	1,058	54,930	87,059	1,058	81,679	87,083	אנשים פרטיים - אחר
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - ציבור										
(192)	(45)	(53)	(11)	(38)	(12,873)	(25,174)	(38)	(22,529)	(25,174)	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
4,188	419	238	3,587	8,379	244,127	361,064	8,423	352,987	369,889	בנקים בישראל (9)
-	-	-	-	-	40	412	-	3,905	3,905	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - בנקים
-	-	-	-	-	40	412	-	3,905	3,905	סך-הכל בנקים בישראל
-	-	-	-	-	902	1,040	-	49,913	49,913	ממשלת ישראל
4,188	419	238	3,587	8,379	245,069	362,516	8,423	406,805	423,707 (1)	סך-הכל פעילות בישראל

* לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.ה בתמצית הדוחות הכספיים**.

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 122,325-1 6,197, 429, 49,687, 245,069 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,205 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-648 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-230 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,889 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערביות חוק מכר.

(8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-7,739 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(9) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2017										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾ (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.17 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
יזם	מחיקות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
2	1	-	-	-	120	311	-	310	311	חקלאות
-	-	-	-	87	58	200	87	323	434	כרייה וחציבה
15	1	3	8	8	2,759	4,517	8	5,344	5,400	תעשייה
60	(4)	(17)	16	37	5,138	7,653	37	7,711	7,881	בינוי ונדל"ן
2	-	-	-	-	397	780	-	991	991	אספקת חשמל ומים
11	(4)	(3)	6	56	1,508	2,072	56	2,156	2,238	מסחר
15	1	6	35	37	2,171	2,331	37	2,214	2,331	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
3	-	-	2	62	342	372	62	421	517	תחבורה ואחסנה
4	-	-	-	-	466	935	-	1,156	1,181	מידע ותקשורת
18	59	(2)	10	31	4,197	5,890	31	10,265	10,291	שירותים פיננסיים
3	-	(1)	1	1	740	937	1	1,056	1,056	שירותים עסקיים אחרים
13	-	(2)	11	11	765	978	11	1,099	1,110	שירותים ציבוריים וקהילתיים
146	54	(16)	89	330	18,661	26,976	330	33,046	33,741	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
2	-	-	-	10	502	509	10	486	509	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
31	1	(1)	30	34	673	917	34	870	917	אנשים פרטיים - אחר
179	55	(17)	119	374	19,836	28,402	374	34,402	35,167	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
4	-	-	-	-	19,952	20,576	-	33,852	33,852	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
3	-	-	-	-	1,344	1,344	-	10,919	10,919	ממשלות חו"ל
186	55	(17)	119	374	41,132	50,322	374	79,173	79,938 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
4,374	474	221	3,706	8,753	286,201	412,838	8,797	485,978	503,645	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 1,132, 18,516, 0, 6,568 ו-13,722 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך של כ-49 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני יזמי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2017 ⁽⁴⁾			פגום	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
17	(9)	(9)	13	26	2,235	2,841	26	2,609	2,853	חקלאות
23	(42)	(101)	26	27	2,176	2,450	27	2,655	2,709	כרייה וחציבה
319	(71)	(123)	267	1,012	15,163	31,372	1,012	30,465	32,175	תעשייה
535	(111)	(172)	678	1,104	22,866	60,309	1,104	58,145	60,347	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
293	(99)	(209)	313	461	18,904	22,420	466	21,629	22,497	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
91	2	48	41	765	4,646	7,396	793	9,316	9,479	אספקת חשמל ומים
919	466	253	297	1,563	25,516	36,870	1,576	33,835	37,127	מסחר
93	48	58	208	395	9,800	11,131	395	10,192	11,225	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
50	17	29	42	82	7,242	8,989	82	8,445	9,117	תחבורה ואחסנה
202	104	133	301	361	4,050	6,241	361	5,553	6,307	מידע ותקשורת
167	(260)	(264)	31	88	14,343	26,026	88	30,911	31,192	שירותים פיננסיים
135	54	72	73	126	11,194	15,157	126	13,939	15,185	שירותים עסקיים אחרים
55	(3)	(2)	24	45	6,346	7,931	45	7,646	7,938	שירותים ציבוריים וקהילתיים
2,899	96	(287)	2,314	6,055	144,481	239,133	6,101	235,340	248,151	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
333	19	(14)	-	595	64,703	67,586	595	66,466	67,586	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1,071	479	645	738	1,073	54,655	85,697	1,073	80,207	85,718	אנשים פרטיים - אחר
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - ציבור										
(211)	(92)	(121)	(37)	(289)	(13,002)	(25,344)	(289)	(22,622)	(25,344)	
4,092	502	223	3,015	7,434	250,837	367,072	7,480	359,391	376,111	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	193	535	-	3,400	3,400	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת* - בנקים										
-	-	-	-	-	(21)	(21)	-	(21)	(21)	
-	-	-	-	-	172	514	-	3,379	3,379	סך-הכל בנקים בישראל
-	-	-	-	-	998	1,109	-	42,554	42,554	ממשלת ישראל
4,092	502	223	3,015	7,434	252,007	368,695	7,480	405,324	422,044 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בישראל

* לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

- ** הוצג מחדש.
- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 5,935,684.41,495,252,007 ו-121,923 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "ינכסים אחרים").
 - (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,762 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
 - (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 - (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 - (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-243 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-506 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,705 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתק ערבויות חוק מכר.
 - (8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-9,285 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 - (9) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾ (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2017 ⁽⁴⁾			פגום	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
1	1	-	-	2	171	406	2	406	406	חקלאות
-	-	-	-	62	51	148	62	379	439	כרייה וחציבה
19	2	6	68	68	2,535	4,008	68	4,594	4,838	תעשייה
52	(22)	(43)	16	142	4,978	7,381	142	7,416	7,567	בינוי ונדל"ן
2	-	-	-	9	384	775	9	1,018	1,027	אספקת חשמל ומים
16	(5)	-	19	88	2,044	2,535	88	2,161	2,634	מסחר
11	1	2	31	32	1,766	2,029	32	1,740	2,029	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
2	16	16	26	41	332	365	41	366	437	תחבורה ואחסנה
3	-	-	-	28	563	994	28	1,132	1,240	מידע ותקשורת
16	70	4	21	21	3,674	5,373	21	9,697	9,734	שירותים פיננסיים
2	(4)	(7)	-	-	580	788	-	884	884	שירותים עסקיים אחרים
9	-	(3)	9	34	658	835	34	928	963	שירותים ציבוריים וקהילתיים
133	59	(25)	190	527	17,736	25,637	527	30,721	32,198	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
-	-	-	-	2	473	486	2	469	486	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
34	2	4	36	36	459	1,320	36	1,217	1,320	אנשים פרטיים - אחר
167	61	(21)	226	565	18,668	27,443	565	32,407	34,004	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
4	-	-	-	-	23,915	24,536	-	37,337	37,337	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
3	-	-	-	-	1,297	1,297	-	14,465	14,465	ממשלות חו"ל
174	61	(21)	226	565	43,880	53,276	565	84,209	85,806 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
4,266	563	202	3,241	7,999	295,887	421,971	8,045	489,533	507,850	סך-הכל בישראל ובחו"ל

* הוצג מחדש.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 43,880, 21,721, 6,078 ו-14,127 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך של כ-60 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

3.2.3. בינוי ונדל"ן

ליום 30 ביוני 2018 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-97 מיליארד ש"ח.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים**

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 30 ביוני 2018			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
2,598	917	1,681	2,714	922	1,792	בנייה למסחר ושירותים
436	134	302	425	132	293	בנייה לתעשייה
44,016	*29,954	14,062	47,758	*32,528	15,230	בנייה לדיוור
26,630	5,262	21,368	28,424	5,962	22,462	נכסים מניבים
16,731	7,360	9,371	17,299	7,385	9,914	אחר
90,411	43,627	46,784	96,620	46,929	49,691	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-12,426 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתק ערבויות חוק מכל (ליום 31.12.17: 13,705 מיליוני ש"ח).
 ** כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

3.2.4. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 8-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

30 ביוני 2018			
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לווים
במיליוני ש"ח			
4,879	4,073	806	3
1,421	1,033	388	1
1,346	707	639	1
3,533	2,005	1,528	1
7,712	2,930	4,782	5
18,891	10,748	8,143	11

ענף משק

תעשייה			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
אספקת חשמל ומים			
שירותים פיננסיים			
סך-הכל			

31 בדצמבר 2017			
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לווים
במיליוני ש"ח			
4,735	3,877	858	2
1,333	902	431	1
1,304	752	552	1
3,217	1,677	1,540	1
7,147	3,771	3,376	4
17,736	10,979	6,757	9

ענף משק

תעשייה			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
אספקת חשמל ומים			
שירותים פיננסיים			
סך-הכל			

3.2.5. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות. קבוצת לווים אחת הינה בעלת חבות של 16.92% לעומת מגבלת בנק ישראל בגובה 25% מההון. הגדרת ההון בהקשר זה כוללת את ההון רובד 1 בתוספת הון רובד 2 כפי שפורסם בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015. תוספת זו מופחתת בשיעורים שווים, על פני 12 רבעונים, עד לאיפוסה ביום 31 בדצמבר 2018.

טבלה 9-3: יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 30 ביוני 2018

שיעור מההון הרגולטורי	חבות נטו ⁽⁵⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	מזה: סיכון-אשראי-חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾
	במיליוני ש"ח					
16.92%	6,777	107	6,885	247	2,844	4,034
						קבוצת לווים א'

- (1) לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
- (2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) הסכום כולל ערביות עד ג' מחוץ לקבוצה.
- (4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
- (5) הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

3.2.6. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסוגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים), לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה, ובכלל זה, שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk).

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P-Fitch, Moody's.

סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערביות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי.

הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:
טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 30 ביוני 2018												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
		חובות פגומים ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	ניכוי בגין חשיפה מאזנית	ניכוי בגין חשיפה מאזנית	ניכוי בגין חשיפה מאזנית	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון	מזה: סיוון
במיליוני ש"ח												
המדינה												
12,024	789	204	8,100	266	435	22,188	9,375	12,498	21,873	2,571	1,416	8,826
604	118	-	3,548	-	-	4,992	4,270	-	4,270	91	631	-
5,330	1,368	-	3,856	-	-	6,818	120	1	121	2,849	3,783	66
586	76	-	3,809	-	-	662	-	-	-	452	108	102
1,784	207	-	3,795	5	7	1,991	-	-	-	249	1,727	15
8,665	4,103	-	2,592	55	240	13,282	514	163	677	6,269	5,105	1,394
סך-כל החשיפות למדינות זרות												
28,993	6,661	204	25,700	326	682	49,933	14,279	12,662	26,941	12,481	12,770	10,403
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד												
192	45	-	239	-	-	237	-	-	-	99	138	-
מזה: סך החשיפות למדינות LDC												
883	184	-	393	21	203	1,565	498	163	661	705	272	90

כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים**. שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיוון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיוון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיוון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיוון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (5) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 13,591 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערבויות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 30 ביוני 2017													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾		חובות פגומים ⁽⁴⁾		סך-כל החשיפה המאזנית		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
		מזה: סיכון	סך חשיפה חוץ-מאזנית אשראי	מזה: סיכון חוץ-מאזנית בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה												
במיליוני ש"ח													
המדינה													
10,511	2,080	94	7,680	12	133	23,449	10,858	10,575	21,433	2,465	2,147	7,979	ארצות-הברית
449	300	-	3,975	-	-	4,638	3,889	-	3,889	23	726	-	שוויץ
6,745	1,663	-	3,573	-	-	8,452	44	1	45	3,584	4,726	98	אנגליה
824	839	-	4,142	-	1	1,663	-	-	-	712	759	192	גרמניה
1,978	225	-	4,257	-	1	2,203	-	-	-	523	1,631	49	צרפת
7,232	5,277	-	2,615	124	157	13,019	510	691	1,201	5,353	5,946	1,210	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
27,739	10,384	94	26,242	136	292	53,424	15,301	11,267	26,568	12,660	15,935	9,528	
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד													
192	45	-	239	-	-	237	-	-	-	99	138	-	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
817	271	-	810	65	75	1,560	472	691	1,163	681	340	67	

כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה **ביאור ה.1. בתמצית הדוחות הכספיים**. שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(5) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 13,889 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערבויות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾		חובות פגומים ⁽⁴⁾		סיכון מאזני בעייתי ⁽⁴⁾		סיכון מאזני בעייתי ⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבים מקומיים		חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
		מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה									חשיפה מאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים
במיליוני ש"ח														
המדינה														
14,200	1,630	188	7,610	123	254	30,809	14,979	11,562	26,541	2,223	2,500	11,107	ארצות-הברית	11,107
487	129	-	3,897	-	-	4,233	3,617	-	3,617	41	575	-	שוויץ	-
6,296	1,621	-	3,679	-	-	7,961	44	1	45	3,269	4,568	80	אנגליה	80
527	493	-	4,155	-	-	1,020	-	-	-	396	493	131	גרמניה	131
1,734	311	-	4,062	5	7	2,045	-	-	-	305	1,691	49	צרפת	49
7,439	4,435	-	2,342	88	105	12,379	505	617	1,122	5,566	5,085	1,223	אחרות	1,223
סך-כל החשיפות למדינות זרות														
30,683	8,619	188	25,745	216	366	58,447	19,145	12,180	31,325	11,800	14,912	12,590		
מזה: סיכון החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד														
127	75	134	-	-	202	-	-	-	-	104	98	-		
מזה: סיכון החשיפות למדינות LDC														
986	396	-	757	53	70	1,871	489	617	1,106	721	608	53		

כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים**. שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(5) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 12,426 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערבויות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 11-3: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות⁽¹⁾

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.06.18				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
70	2	43	114	229
(1)	-	3	(17)	(15)
(3)	-	(1)	91	87
-	-	-	-	-
-	-	-	(64)	(64)
66	2	45	124	237

לתקופה של שישה חודשים המסתיימת ביום 30.06.18				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
33	2	55	112	202
(5)	-	(11)	(14)	(30)
66	-	5	103	174
-	-	-	1	1
(28)	-	(4)	(78)	(110)
66	2	45	124	237

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 30.06.17				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
55	-	37	191	283
(3)	-	(4)	(1)	(8)
4	2	5	1	12
-	-	-	2	2
-	-	-	(33)	(33)
56	2	38	160	256

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 11-3: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות⁽¹⁾ (המשך)

לתקופה של שישה חודשים המסתיימת ביום 30.06.17				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
85	-	39	226	350
(32)	-	(4)	(12)	(48)
סכום החשיפה בתחילת התקופה				
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר				
שינויים ביתר החשיפות:				
4	2	6	1	13
-	-	-	3	3
(1)	-	(3)	(58)	(62)
56	2	38	160	256
סכום חשיפה בסוף התקופה				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017				
אירלנד	פורטוגל	איטליה	ספרד	סך-הכל
במיליוני ש"ח				
85	-	39	226	350
(50)	-	20	(2)	(32)
סכום החשיפה בתחילת התקופה				
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר				
שינויים ביתר החשיפות:				
4	2	6	35	47
-	-	-	5	5
(6)	-	(10)	(152)	(168)
33	2	55	112	202
סכום חשיפה בסוף התקופה				

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

3.2.7. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת, הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד, והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דרוג השקעה ומעלה. במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

טבלה 12-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 ביוני 2018			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾						
14,694	10,939	3,755	13,807	9,849	3,958	AAA עד AA
18,374	3,834	14,540	14,444	3,491	10,953	A+ עד A
1,764	288	1,476	1,351	314	1,037	BBB+ עד BBB-
149	69	80	58	46	12	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B
350	65	285	274	86	188	ללא דירוג**
35,331	15,195	20,136	29,934	13,786	16,148	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
35,331	15,195	20,136	29,934	13,786	16,148	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8	1	7	6	1	5	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-138 מיליון ש"ח, מזה סך של 110 מיליון ש"ח בדירוג A, סך של 28 מיליון ש"ח בדירוג BBB-. (סך חשיפה בסוף שנת 2017 הייתה כ-98 מיליון ש"ח, מזה סך של 65 מיליון ש"ח בדירוג A, סך של 11 מיליון ש"ח בדירוג BBB+ סך של 22 מיליון ש"ח בדירוג BBB-).
 אירלנד - החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח. (בסוף שנת 2017 החשיפה למוסדות פיננסיים הייתה מזערית והסתכמה בפחות ממיליון ש"ח).
 איטליה - סך חשיפה של כ-98 מיליון ש"ח, מזה סך של 94 מיליון ש"ח בדירוג BBB והיתרה בסך של 4 מיליון ש"ח בדירוג BBB- (סך החשיפה בסוף שנת 2017 הייתה כ-102 מיליון ש"ח, מזה סך של 85 מיליון ש"ח בדירוג BBB והיתרה בסך של 16 מיליון ש"ח בדירוג BBB-).
 ביוון ובפורטוגל אין חשיפה למוסדות פיננסיים.

** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 15% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.17: 71% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
 (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי S&P-Fitch, Moody's והעיקריות הדירוג האשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2018 בכ-29.9 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-35.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017. ירידה זו נבעה מקיטון בחשיפה המאזנית בסך כ-4 מיליארד ש"ח ומירידה בחשיפה החוץ-מאזנית בסך כ-1.4 מיליארד ש"ח. כ-94.4% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-56.2% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 43.3% בחברות ביטוח ו-0.5% מוסד פיננסי אחר. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (18.4%), ובמדינות מערב אירופה (69.9%).

ענף "בנקים בחו"ל" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל רק את החשיפות בגין בנקים חו"ל, כולל בנקים מרכזיים. מוסדות פיננסיים מוצגים בעיקר בענף שירותים פיננסיים. כמו-כן כולל "סיכון האשראי הכולל" יתרות מאזניות וחוף-מאזניות בגין נגזרים. הטבלה לעיל אינה כוללת חשיפה בגין בנקים מרכזיים כמו גם יתרות חוף-מאזניות בגין נגזרים.

סך "חובות וסיכון אשראי חוף-מאזני" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל אשראי לציבור ופיקדונות בבנקים אך אינו כולל אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר הכלולים בטבלה לעיל. אשראי מאזני וחוף-מאזני בגין נגזרים אינו נכלל בסך "חובות וסיכון אשראי חוף-מאזני". לעומת זאת, הטבלה לעיל כוללת יתרות מאזניות בגין נגזרים.

3.2.8. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיוור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל. לפרטים והרחבה ראה [סעיף 3.2.9. בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2017](#).

טבלה 13-3: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל

השינוי	יתרה ליום	
	31.12.17	30.06.18
	במיליוני ש"ח	
	מאזני	
עו"ש חובה	187	3,712
הלוואות ⁽¹⁾	(668)	30,802
מזה: הלוואות בולט ובלון	(20)	127
אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾	51	4,644
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	(109)	5,473
סיכון אשראי מאזני המיוחס לפעילות מופסקת	221	9,706
סך-הכל סיכון אשראי מאזני	(318)	54,337
	חוף-מאזני	
סיכון אשראי חוף-מאזני	243	20,196
סיכון אשראי חוף-מאזני המיוחס לפעילות מופסקת	254	11,364
סך-הכל סיכון אשראי כולל	179	85,897

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.
 (2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 14-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

ליום 31 בדצמבר 2017				ליום 30 ביוני 2018				
סך-הכל	הכנסה לחשבון			סך-הכל	הכנסה לחשבון			
	מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח		מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	
								במיליוני ש"ח
								אשראי ללווה באלפי ש"ח
1,869	277	378	1,214	1,837	280	378	1,179	עד 20
3,239	555	716	1,968	3,158	557	717	1,884	מ-20 עד 40
8,230	1,683	2,206	4,341	8,136	1,695	2,210	4,231	מ-40 עד 80
13,175	3,912	4,670	4,593	13,109	3,876	4,690	4,543	מ-80 עד 150
10,653	5,950	3,328	1,375	10,563	5,925	3,337	1,301	מ-150 עד 300
2,486	2,031	253	202	2,411	1,976	244	191	מעל 300
39,652	14,408	11,551	13,693	39,214	14,309	11,576	13,329	סך-הכל

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

טבלה 15-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2017	2018	
		סיכון אשראי מאזני
		במיליוני ש"ח
		גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח
26,768	23,649	עד 10
5,392	6,905	מ-10 עד 50
3,968	4,804	מ-50 עד 200
1,716	1,948	מ-200 עד 500
1,808	1,908	מעל 500
39,652	39,214	סך-הכל

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 16-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 ביוני 2018			
סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
5,896	453	5,443	5,635	438	5,197	עד שנה
7,961	94	7,867	8,091	89	8,002	משנה עד 3 שנים
15,823	116	15,707	15,759	117	15,642	מ-3 עד 5 שנים
9,972	92	9,880	9,729	102	9,627	מעל 5 שנים
39,652	755	38,897	39,214	746	38,468	סך-הכל

טבלה 17-3: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל

שיעור מסך-הכל סיכון אשראי מאזני ליום		השינוי	יתרה ליום		
31.12.17	30.06.18		31.12.17	30.06.18	
במיליוני ש"ח					
1.96%	2.06%	4.29%	1,073	1,119	סיכון אשראי בעייתי
1.35%	1.29%	(5.01%)	738	701	מזה: סיכון אשראי פגום
0.18%	0.20%	14.43%	97	111	חובות בפיגור מעל 90 יום
0.88%	(1) 1.01%	(1) 14.41%	479	274	מחיקות חשבונאיות נטו לתקופה
1.96%	1.98%	0.28%	1,071	1,074	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

(1) מחושב על בסיס שנתי.

במחצית הראשונה של שנת 2018 נרשם קיטון ביתרת ההלוואות לאנשים פרטיים בישראל כולל אשראי לרכישת כלי רכב בשיעור של 1.7%. סך סיכון האשראי המאזני ירד ב-1.2% (ללא יתרה בגין פעילות מופסקת).

במחצית הראשונה של 2018 שיעור סיכון האשראי הבעייתי עלה בעוד סיכון האשראי הפגום ירד. זאת בין היתר בעקבות יישום לראשונה של סיווג אוטומטי בהשגחה מיוחדת לחובות הקטנים מ-1 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2018, על-פי קריטריונים קבועים, אשר הביא לגידול ביתרת החוב הבעייתי בגין אנשים פרטיים. שיעור החובות בפיגור מעל 90 יום עלה מ-0.18% ל-0.20%. שיעור המחיקות החשבונאיות נטו גבוה מאשר בדצמבר 2017, ומצביע על פגיעה באיכות תיק. זה אשר ניכרה גם בשנת 2017 ובשנת 2016. הבנק נקט מספר צעדים לשיפור איכות החיתום באשראי לאנשים פרטיים ומנטר באופן שוטף את המגמות בתיק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

3.2.9. סיכונים בתיק הלוואות לדיר

טבלה 18-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיר

יתרה ליום		
31.12.17	30.06.17	30.06.18
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
74,521	71,462	77,875
1,480	1,601	1,383
76	80	77
76,077	73,143	79,335

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום	
31.12.17	30.06.17	30.06.18
במיליוני ש"ח		

ביצוע		
הלוואות מכספי האוצר		
50	15	38
10	1	15
60	16	53
13,437	6,161	7,489
13,497	6,177	7,542
709	348	576
14,206	6,525	8,118

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

היקף החוב הבעייתי

במחצית הראשונה של שנת 2018 נמשכה מגמת הירידה המתונה בשיעור הסכומים בפיגור מתוך יתרות האשראי ובשיעור הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור.

טבלה 19-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיר והפרשה להפסדי אשראי

יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	סכום בפיגור שיעור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (כולל הפרשה קבוצתית) במיליוני ש"ח	שיעור הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור	חוב בעייתי במיליוני ש"ח	שיעור חוב בעייתי
77,875	0.17%	396	0.51%	1,096	1.41%
74,521	0.19%	397	0.53%	1,055	1.42%

התפתחות יתרות אשראי לדיר

טבלה 20-3: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיר על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	
4.5%	77,875	0.5%	405	27.3%	21,246	16.9%	13,187	38.0%	29,573	17.3%	13,464	30.06.18
7.6%	74,521	0.6%	437	27.7%	20,619	17.4%	12,988	37.6%	28,022	16.7%	12,455	31.12.17

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיר

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיר ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיר נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיר בבנק. גידור הסיכון: הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. קיימים אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיר. דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פרום סיכון חטיבתי בראשות מנהל החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עלייה בריבית ועלייה ברמת האבטלה במשק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח – ביטוח חיים וביטוח מבנה.

טבלה 21-3: התפתחות יתרות האשראי לדיר ב-5 הרבעונים האחרונים

	2017			2018	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
	במיליוני ש"ח				
יתרות לסוף תקופה	71,462	72,884	74,521	76,005	77,875
שינוי ביתרות	2.0%	2.0%	2.2%	2.0%	2.5%
ביצוע הלואות חדשות	3,146	3,667	3,609	3,761	3,728

במחצית הראשונה של שנת 2018 נמשכת העלייה ביתרות בדומה לשנת 2017. אישור ההלוואות לדיר מתבצע בהתאם למדרג סמכויות המגלם את מהות בקשת האשראי והסיכון הגלום בה. כימות ומדידת סיכון האשראי לדיר מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיר ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 22-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.17	30.09.17	31.12.17	31.03.18	30.06.18	
מאפיינים					
26.6%	28.2%	28.5%	29.6%	31.2%	שיעור מימון מעל 60%
-	-	-	-	0.1%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
31.5%	32.2%	31.2%	31.5%	32.6%	שיעור בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים
57.8%	57.5%	56.5%	58.1%	60.1%	שיעור בריבית משתנה
6.2%	6.3%	7.7%	6.2%	5.7%	שיעור הלוואות לכל מטרה
11.5%	11.5%	10.3%	10.8%	9.3%	שיעור הלוואות להשקעה מרכישה
6.4%	6.6%	7.0%	7.1%	7.0%	קרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
704	720	732	734	755	מסגרת חדשה ממוצעת לרכישה באלפי ש"ח
23.9	23.7	23.6	23.9	24.5	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

ברבעון השני של שנת 2018 נמשכת מגמת העלייה בשיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60%. כמו-כן, ישנה עלייה בשיעור הלוואות בריבית משתנה. שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% עלה במעט אך עדיין נמצא ברמה נמוכה. ירידה נרשמה בשיעור הלוואות להשקעה מרכישה, הלוואות לכל מטרה וירידה קלה בשיעור הקרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה). נמשכת התארכות תקופת הפירעון הממוצעת לרכישה (ללא גישור).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

3.2.10. מימון ממונף

מימון ממונף מנוהל ומוגדר בבנק בהתאם להוראות בנק ישראל, ובפרט הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 (ניהול סיכון אשראי), הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 (מגבלות על מימון עסקות הוניות) וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 327 (ניהול הלוואות ממונפות). להלן נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים/עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רוברד 1.

טבלה 23-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה

ליום 30 ביוני 2018			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	385	-	385
2	714	430	1,144
2	1,495	23	1,518
2	651	98	749
1	219	-	219
8	3,464	551	4,015
ענף המשק של הלווה			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
כרייה וחציבה			
מסחר			
תעשייה			
סך-הכל			
ליום 31 בדצמבר 2017			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	387	-	387
1	551	467	1,018
1	-	200	200
2	1,481	19	1,500
2	602	340	942
1	208	-	208
8	3,229	1,026	4,255
ענף המשק של הלווה			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל			
כרייה וחציבה			
מסחר			
תעשייה			
סך-הכל			

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשוקים.

להרחבה בנושא סיכונים השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017](#), [והדוחות הכספיים לשנת 2017](#) וכן [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2018](#).

3.3.1 סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

ניתוח רגישות השווי ההוגן

טבלה 24-3: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה*

ליום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	מטבע-חוץ***			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
429,794	6,638	6,551	59,211	48,403	308,991	נכסים פיננסיים**
832,989	21,347	30,707	377,776	21,603	381,556	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים****
398,771	3,855	12,967	78,251	43,843	259,855	התחייבויות פיננסיות*
832,208	21,216	24,979	361,247	21,442	403,324	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים****
31,804	2,914	(688)	(2,511)	4,721	27,368	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
ליום 31 בדצמבר 2017						
סך-הכל	מטבע-חוץ***			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
431,895	5,293	5,943	67,783	46,143	306,733	נכסים פיננסיים**
846,195	15,333	27,430	411,674	24,985	366,773	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים****
400,526	4,405	12,329	79,494	41,180	263,118	התחייבויות פיננסיות*
846,237	14,627	21,245	401,466	24,865	384,034	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים****
31,327	1,594	(201)	(1,503)	5,083	26,354	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה בתמצית הדוחות הכספיים](#).

** כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.

*** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

**** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 25-3: השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים*

ליום 30 ביוני 2018								
שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***							
	סך-הכל	סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		לא-צמוד
אחר			אירו	דולר	לא-צמוד	צמוד למדד		
במיליוני ש"ח								
(5.0%)	(1,594)	30,210	2,850	(736)	(2,848)	4,536	26,408	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.6%)	(188)	31,616	2,908	(689)	(2,547)	4,702	27,242	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
5.2%	1,653	33,457	2,981	(634)	(2,163)	4,943	28,330	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2017								
שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית***							
	סך-הכל	סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		לא-צמוד
אחר			אירו	דולר	לא-צמוד	צמוד למדד		
במיליוני ש"ח								
(5.3%)	(1,663)	29,664	1,533	(243)	(1,818)	4,828	25,364	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.4%)	(137)	31,190	1,589	(203)	(1,536)	5,054	26,286	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
6.0%	1,886	33,213	1,659	(156)	(1,165)	5,373	27,502	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפריטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר הצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי הצמדה.

לפריטים נוספים בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

טבלה 26-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד*

31 בדצמבר 2017			30 ביוני 2017			ליום 30 ביוני 2018						ליום 30 ביוני 2018					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 שנה	מעל 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים								
מטבע ישראלי לא-צמוד																	
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים																	
0.55	2.85	306,733	0.48	2.98	304,008	0.53	3.32	308,991	2,477	273	2,558	6,348	8,861	13,215	22,869	13,730	238,660
1.26		362,128	1.23		360,033	1.23		375,393	-	-	450	26,836	37,961	68,254	53,684	116,556	71,652
1.62		4,645	1.59		5,205	1.08		6,163	-	-	-	567	657	39	1,773	930	2,197
⁽²⁾ 0.94		673,506	⁽²⁾ 0.90		669,246	⁽²⁾0.92		690,547	2,477	273	3,008	33,751	47,479	81,508	78,326	131,216	312,509
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות																	
0.20	0.99	263,118	0.22	1.09	258,006	0.20	1.35	259,855	77	1	403	1,255	3,395	7,641	15,201	6,459	225,423
1.23		381,785	1.19		383,938	1.21		398,296	-	-	184	28,828	37,741	68,114	60,530	124,288	78,611
0.27		2,249	0.29		3,592	0.18		5,028	-	-	-	-	-	4	1,355	1,009	2,660
⁽²⁾ 0.81		647,152	⁽²⁾ 0.80		645,536	⁽²⁾0.81		663,179	77	1	587	30,083	41,136	75,759	77,086	131,756	306,694
מכשירים פיננסיים, נטו																	
		26,354			23,710			27,368	2,400	272	2,421	3,668	6,343	5,749	1,240	(540)	5,815
								27,368	24,968	24,696		22,275	18,607	12,264	6,515	5,275	5,815

- * כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת. למידע נוסף ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).
- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-43 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.01 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים. בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

טבלה 27-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד*

31 בדצמבר 2017			30 ביוני 2017			ליום 30 ביוני 2018						ליום 30 ביוני 2018					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח								
מטבע ישראלי צמוד למדד																	
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים																	
3.36	2.57	46,143	3.18	3.52	45,647	3.75	2.57	48,403	100	963	3,110	5,915	12,044	14,581	7,288	1,865	2,537
2.06		24,985	2.65		22,191	2.54		21,603	-	-	150	4,675	2,136	7,336	5,550	959	797
(2)2.90		71,128	(2)3.01		67,838	(2)3.38		70,006	100	963	3,260	10,590	14,180	21,917	12,838	2,824	3,334
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות																	
2.90	0.73	41,180	3.24	0.78	39,425	3.45	0.86	43,843	-	451	1,676	7,156	10,689	14,159	5,042	1,896	2,774
2.25		24,865	2.84		23,231	3.09		21,442	-	-	239	5,407	2,285	7,258	4,520	616	1,117
(2)2.66		66,045	(2)3.09		62,656	(2)3.33		65,285	-	451	1,915	12,563	12,974	21,417	9,562	2,512	3,891
מכשירים פיננסיים, נטו																	
		5,083			5,182	4,721		100	512	1,345	(1,973)	1,206	500	3,276	312	(557)	
						4,721		4,621	4,109			2,764	4,737	3,531	3,031	(245)	(557)

* כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת. למידע נוסף ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-6 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.12 שנה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

טבלה 28-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ*

31 בדצמבר 2017			30 ביוני 2017			ליום 30 ביוני 2018						ליום 30 ביוני 2018					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח באחוזים								
מטבע-חוץ⁽³⁾																	
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים																	
1.28	2.83	79,019	1.26	2.66	75,128	1.37	3.50	72,400	1,327	94	232	5,234	9,277	6,837	8,429	6,786	34,184
0.78		447,910	0.89		424,149	0.71		420,323	-	61	764	23,987	9,831	102,053	110,345	107,289	65,993
0.25		6,527	0.22		9,593	0.25		9,507	-	-	-	-	4	223	3,098	2,181	4,001
⁽²⁾ 0.85		533,456	⁽²⁾ 0.93		508,870	⁽²⁾0.79		502,230	1,327	155	996	29,221	19,112	109,113	121,872	116,256	104,178
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות																	
0.20	1.86	96,228	0.18	1.53	97,888	0.20	2.48	95,078	17	-	17	317	453	1,828	15,035	13,923	63,488
0.86		428,713	1.02		400,087	0.77		396,962	-	154	929	28,496	10,373	102,117	95,421	98,139	61,333
0.90		8,625	0.80		10,986	0.75		10,475	-	-	-	529	621	256	3,527	2,086	3,456
⁽²⁾ 0.74		533,566	⁽²⁾ 0.85		508,961	⁽²⁾0.66		502,515	17	154	946	29,342	11,447	104,201	113,983	114,148	128,277
מכשירים פיננסיים, נטו																	
		(110)		(91)		(285)	1,310	1	50			(121)	7,665	4,912	7,889	2,108	(24,099)
						(285)	(1,595)	(1,596)				(1,646)	(1,525)	(9,190)	(14,102)	(21,991)	(24,099)

* כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת. למידע נוסף ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

(4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.

ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.

ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

טבלה 29-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית*

31 בדצמבר 2017			30 ביוני 2017			ליום 30 ביוני 2018						ליום 30 ביוני 2018					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
		במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח									
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית																	
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים																	
0.98	2.74	435,598	0.90	3.11	428,629	0.97	3.09	433,484	7,594	1,330	5,900	17,497	30,182	34,633	38,586	22,381	275,381
0.99		835,839	1.09		807,042	0.96		818,108	789	61	1,364	55,498	49,928	177,643	169,579	224,804	138,442
0.82		11,172	0.70		14,798	0.58		15,670	-	-	-	567	661	262	4,871	3,111	6,198
⁽²⁾ 1.01		1,282,609	⁽²⁾ 1.09		1,250,469	⁽²⁾ 1.00		1,267,262	8,383	1,391	7,264	73,562	80,771	212,538	213,036	250,296	420,021
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות																	
0.48	0.92	402,005	0.51	0.93	396,869	0.56	1.11	400,417	1,735	452	2,096	8,728	14,537	23,628	35,278	22,278	291,685
1.04		836,175	1.19		807,918	1.01		817,495	795	154	1,352	62,731	50,399	177,489	160,471	223,043	141,061
0.77		10,874	0.67		14,578	0.57		15,503	-	-	-	529	621	260	4,882	3,095	6,116
⁽²⁾ 0.88		1,249,054	⁽²⁾ 0.99		1,219,365	⁽²⁾ 0.88		1,233,415	2,530	606	3,448	71,988	65,557	201,377	200,631	248,416	438,862
מכשירים פיננסיים, נטו																	
		33,555			31,104			33,847	5,853	785	3,816	1,574	15,214	11,161	12,405	1,880	(18,841)
								33,847	27,994	27,209		23,393	21,819	6,605	(4,556)	(16,961)	(18,841)

* כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת. למידע נוסף ראה **ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים**.

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".

(4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר. במגזר הלא-צמוד והצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-43 וב-6 מיליוני ש"ח, בהתאמה, והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.01 ו-0.12 שנה, בהתאמה. במגזר מטבע-החוץ השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה **ביאור 15** לתמצית הדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1% בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

בניהול סיכון הריבית הבנק מתמקד בניהול רגישות הערך, אשר מתבססת על שינויי הערך המהוון של כלל הנכסים וההתחייבויות במאזן הבנק עם שינוי הריבית (תוך שימוש במודלים פנימיים לצורכי החישוב), ומנטר את רגישות ההכנסה באמצעות מגבלות. רגישות ההכנסה שונה מרגישות הערך, שכן בניגוד אליה, רגישות ההכנסה אינה מביאה בחשבון שינויי ערך מהוון של נכסים והתחייבויות לזמן ארוך אשר אינם נמדדים בדוח רווח והפסד על בסיס שווי הוגן, אך כן מביאה בחשבון באופן מלא שינויים במרווחי פיקדונות ועו"ש. הבנק מודד את רגישות הערך הכלכלי למגוון תרחישים מדי חודש, תדירות התואמת לאופי התיק הבנקאי, עם מדידות בתדירות גבוהה יותר לצורכי ניהול החשיפה. רגישויות התיק למסחר נמדדות מספר פעמים ביום.

טבלה 3-30: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)

מינימום בשנת 2018		מקסימום בשנת 2018		30 ביוני 2018		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש:						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
453	(377)	587	(502)	(49)	537	(450)
בבנק						
417	(345)	568	(485)	(47)	519	(435)
מזה: בתיק הבנקאי						
10	(8)	35	(32)	(2)	16	(15)
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
78	(50)	274	(219)	(9)	112	(88)
בבנק						
81	(38)	255	(208)	(9)	121	(72)
מזה: בתיק הבנקאי						
(9)	2	(36)	(44)	-	(9)	(16)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
(7)	8	(70)	65	7	(70)	65
בבנק						
1	1	(75)	72	7	(72)	67
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	25	(25)	-	2	(2)
בתיק למסחר						
מינימום בשנת 2017		מקסימום בשנת 2017		31 בדצמבר 2017		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש:						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
315	(257)	493	(422)	(45)	493	(422)
בבנק						
315	(257)	476	(406)	(43)	477	(406)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	23	(22)	(2)	16	(16)
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
88	(68)	322	(269)	(29)	322	(269)
בבנק						
92	(54)	311	(260)	(28)	311	(260)
מזה: בתיק הבנקאי						
3	-	26	(43)	(1)	11	(9)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
6	(1)	49	(45)	-	7	(3)
בבנק						
2	-	41	(38)	-	3	-
מזה: בתיק הבנקאי						
(2)	2	(29)	31	-	4	(3)
בתיק למסחר						

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי ותוך שימוש במודלים פנימיים לגבי חלק מהמוצרים. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון, כמקובל בדוחות הכספיים, וללא מודלים פנימיים בחלק מהמוצרים.

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכוני המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 3-31: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי בבנק ולמדד המחירים לצרכן

2017 בדצמבר 31		30 ביוני 2018		
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	
במיליוני ש"ח				
(68.2)	100.4	(3.7)	122.6	דולר ארצות-הברית
(26.8)	(1.8)	50.1	(6.9)	אירו
ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	
*(590.12)	*238.76	(437.0)	198.0	מדד המחירים לצרכן

* סווג מחדש.

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערך כל המכשירים המאזניים והחוף-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערך כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018 ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבוני הצפוי.

3.4. סיכון נזילות מימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. להרחבה בנושא סיכון הנזילות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017, והדוחות הכספיים לשנת 2017](#) וכן [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2018](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 3-32: יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד⁽¹⁾			
122%	127%	123%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
120%	122%	121%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה **ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים**.

(1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאוחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.
 (2) היחס בתאגיד הבנקאי "סול" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בהתאם לפרסום בנק ישראל בקובץ שאלות ותשובות מיום 29 בספטמבר 2016 בנושא הכללה בדיווח סולו של תאגיד בנקאי, חברות בת המחזיקות נכסים נזילים עבור התאגיד, החל מיום 1 ביולי 2017 חישוב יחס כיסוי נזילות סולו כולל חברות בנות אלו.

הבנק עומד בכל מגבלות סיכון הנזילות, הרגולטוריות והפנימיות, הכוללות, בין השאר, מודלי טווח קצר כדוגמת LCR ומודל פנימי ל-30 יום, מודלי טווח בינוני כדוגמת מודל פנימי דמוי NSFR (מקורות מימון יציבים למעל שנה חלקי צורכי מימון יציבים למעל שנה כהגדרתם בבנק ברוח המלצות ועדת באזל) ומגבלות המתייחסות לטווח הארוך. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, נכון ליום 30 ביוני 2018 הבנק מחזיק במאוחד נכסים נזילים (בעיקר זרבות בבנקים מרכזיים, ניירות-ערך סחירים בערבות ריבוניות ובנקים מרכזיים, וכן מטבעות ושטרות כסף) לזמן משבר (לאחר מקדמי ביטחון) בסך של 109,399 מיליון ש"ח, בנוסף לאגרות-חוב נזילות שאינן מוכרות לצרכי חישוב הנכסים הנזילים. הנכסים הנזילים מוחזקים בחלקם בבנק ובחלקם בחברות הבנות, כאשר הבנק מתחשב במגבלות אפשריות להעברת נזילות בין חלק מהחברות הבנות לבנק עצמו, בדגש על חברות בנות בנקאיות בחו"ל. בהתאם, חלק מהחברות הבנות מחזיק נכסים נזילים לזמן משבר (או קו אשראי מהחברה האם - הבנק) בהתאם לצורך, והבנק אינו מסתמך על נכסים אלו. לאור ההנחות לגבי מיחזור פיקדונות במהלך עסקים רגיל והנחות אחרות, הבנק אינו צופה בעיות נזילות שיחייבו שימוש בנכסים הנזילים, אך ערוך לתרחישים הנדרשים.

טבלה 3-33: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות* המפקידים הגדולות**

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני 2018	
16,828	15,470	קבוצה א
7,229	6,619	קבוצה ב
4,031	3,619	קבוצה ג

* "קבוצה" - מפקיד, לרבות צד השולט בו (לרבות אחרים הנשלטים על-ידיו) וצד הנשלט על-ידיו.

** שלוש קבוצות המפקידים הגדולות באותו מועד דיווח.

3.5. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות מקיפים בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, ניהול משאבי אנוש, בקרות תהליכים, פעילות בחירום ועוד.

למידע נוסף בנושא הסיכון התפעולי ואופן ניהולו ובכללו סיכון טכנולוגיה ומחשוב, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים מחשוב ענן, היערכות לחירום וביטוח ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

3.6. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308.

תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו Conduct risk, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור, מתן יעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע) והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות. בסיכון הציות כלולים גם הסיכונים הנובעים מהחקירות על-ידי רשויות בארצות-הברית כאמור בביאורים 110 ו-111 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018.

למידע נוסף בנושא סיכון הציות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

3.7. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני לצורך התמודדות עם הסיכון.

למידע נוסף בנושא הסיכון המשפטי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017, הדוחות הכספיים לשנת 2017 וכן ביאור 26 בדוחות הכספיים לשנת 2017 וביאור 10 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018](#).

3.8. סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתיד לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי מחזיקי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקאות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים.

למידע נוסף בנושא סיכון המוניטין ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

3.9. סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון רגולציה הינו סיכון להכנסות ו/או להון הקבוצה, שנובע מתהליכי חקיקה ו/או מטיטות הוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה יכולים להשפיע, לעיתים, על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

למידע נוסף בנושא סיכון הרגולציה והחקיקה ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018 [וסעיף 3.14](#) להלן.

3.10. סיכון כלכלי

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעות הנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאליים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולוועדות הרלוונטיים.

למידע נוסף בנושא הסיכון הכלכלי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

לפרטים בדבר מצב המשק בישראל ובעולם ראה [פרק סקירה כלכלית בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 ביוני 2018](#).

3.11. סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הנו סיכון מהותי עכשווי או עתידי לרווחים, הון, מוניטין או מעמד שעשוי להיגרם בעקבות שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה או החלטות עסקיות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת היעדים האסטרטגיים של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התוכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג יעדים אלו, הקצאת המשאבים, ואיכות היישום.

למידע נוסף בנושא הסיכון האסטרטגי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

3.12. סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

למידע נוסף בנושא הסיכון הסביבתי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

3.13. הליכים משפטיים ואחרים

א. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעה נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי תביעות אלו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, לכיסוי נזקים אפשריים עקב תביעות אלו.

לפירוט בדבר התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים אשר קבוצת הבנק צד להם - ראה [ביאור 110](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018.

ב. הליכים משפטיים אחרים

לפרטים בדבר הליכים משפטיים אחרים, ראה [סעיף 3.13.ב. בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2017](#) ("סעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017"). למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים בהליכים הנזכרים בסעיף האמור, למעט כמפורט להלן:

1. ביום 24 ביולי 2018, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, על-ידי המבקש בהליך שפורט בפסקה 8 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017 ושעניינו באשראים שניתנו לחברת טומהוק השקעות בע"מ ("טומהוק", חברה בשליטת נוחי דנקנר), בקשה נוספת לאישור תביעה נגזרת נגד הבנק ונגד נושאי משרה (בהווה ובעבר) בבנק. עניינה של הבקשה הנוספת, באשראים שניתנו למר נוחי דנקנר (אישית), בהיקף נטען של 95 מיליון ש"ח, לטענת המבקש, תוך הפרת חובת זהירות של נושאי המשרה בבנק באישורם את האשראי האמור ללא ביטחונות ובהיעדר פעולות מספקות לגביית החוב. המבקש מעריך שמר דנקנר יפרע לבנק 35 מיליון ש"ח מתוך האשראי ולפיכך העמיד את סכום התביעה הנגזרת על 60 מיליון ש"ח. בבקשה צויין כי ההלוואות שנתן הבנק לטומהוק מסתכמות ב-50 מיליון ש"ח בלבד, וכי חובו המצטבר של נוחי דנקנר (אישית ובאמצעות טומהוק) מסתכם בכ-150 מיליון ש"ח. באשר להליך בעניין טומהוק, שפורט בפסקה 8 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017, הליך הגישור שהתקיים בין הצדדים הסתיים ללא תוצאות והוגשה בקשה לחידוש ההליכים בתיק.
2. באשר להליך שפורט בפסקה 1 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017 (בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת בקשר עם אופן אישורו של הסכם פרישה של עובדת הבנק לשעבר על רקע תלונה שהגישה נגד מנכ"ל הבנק לשעבר בנושא של הטרדה מינית), ביום 24 באפריל 2018 התקיים דיון בבקשה, ובמסגרתו הסכים המבקש להמלצת בית המשפט לחחוק את הבקשה.
3. באשר להליך שפורט בפסקה 2 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017 בעניין בקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד נושאי משרה בבנק בעבר ובהווה בנוגע לאשראים לחברות מקבוצת מר אליעזר פישמן, בכוונת הצדדים לפנות להליכי גישור.
4. באשר להליך שפורט בפסקה 5 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017, עתירה שהוגשה על-ידי בני משפחותיהם של קורבנות טרור ועוסקת במדיניות משרד האוצר למנוע התנתקות של בנקים ישראליים מקשריהם עם בנקים בשטחי הרשות הפלסטינית על דרך של מתן התחייבות לשיפוי לבנקים בישראל, ביום 5 ביולי 2018 העתירה נמחקה תוך שמירת זכויות וטענות לעתיד לבוא.
5. באשר להליך שפורט בפסקה 6 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017, ערעור בעתירה שעסקה בבקשה להורות לבנק ישראל למסור דוחות ביקורת בנוגע למתן אשראי לקבוצת אי.די.בי, ביום 30 במאי 2018 ניתן פסק דין שדחה את הערעור. בעקבות דחיית הערעור הגישה התנועה לאיכות השלטון בקשה למחיקת העתירה, המפורטת גם היא בפסקה 6 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017.
6. באשר להליכים שפורטו בפסקה 7 בסעיף 3.13.ב. בדוח לשנת 2017, בעניין חקירת הרשויות בארצות-הברית, קבע בית המשפט כי עיכוב ההליכים יימשך ועדכון נוסף על התפתחות החקירה יימסר על-ידי הבנק עד ליום 15 בספטמבר 2018.

3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק

בהמשך למתואר בסעיף 3.14 בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2017. להלן נושאים נוספים שהיו על הפרק במחצית הראשונה של שנת 2018:

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרם).

- בתוך שלוש שנים מחדש ינואר 2017 חברות כרטיסי אשראי יורדו משני הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי). תקופת המכירה תתארך לארבע שנים במידה והבנק ינפיק תוך שלוש שנים לפחות 25% מחברות כרטיסי אשראי בבעלותו וגם ירד לשיעור אחזקה של 40%.
 - החל מחדש יולי 2018 הבנקים נדרשים להעביר לגופים פיננסיים שיאשרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות.
 - הבנק יחוייב לאפשר להעביר מידע על חשבונות לקוחות לצדדים שלישיים שיתנו ללקוחות שירותי יעוץ, השוואת עלויות וסכימת מידע פיננסי. ההעברה תהיה בכפוף לאישור לקוח ותבוצע בשיטת OPEN API. טיוטת תקנות בעניין זה טרם פורסמה וצפויה להתפרסם בחודשים הקרובים.
 - הבנק ידרש להציג באתר שלו, עבור לקוחותיו, פירוט מידע על השימוש בכרטיסי אשראי חוץ בבנקאיים. טיוטת תקנות באשר לאופן העברת המידע מצדדים שלישיים לבנק התפרסמה בחודש יולי 2018.
 - כחלק מהגנות הינוקא לחברות כרטיסי אשראי הבנק ידרש לצמצם את מסגרות האשראי שלו ב-50% ביחס למסגרות האשראי שהקצה בשנת 2015, זאת עד חודש פברואר 2021. לאחר מכן לא יוכל הבנק לצמוח בהיקף המסגרות במשך 3 שנים נוספות.
 - הבנק ידרש למכור החזקות בחברת שב"א (שירותי בנק אוטומטיים בע"מ - המפעילה מערכות טכנולוגיות המאפשרות, בין היתר, העברת אישורים לעסקות בכרטיסי חיוב והעברת אישורים לעסקות משיכת מזומן). כיום הבנק מחזיק 34.5% משב"א, ויידרש למכור את החזקות העולות על 10% בתוך 4 שנים, כאשר זכויות ההצבעה בגין החזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.
- הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע. לפרטים נוספים בדבר היערכות הבנק להיפרדות מקבוצת ישראלכרט ראה [פרק 2.6.1](#) לעיל.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי ללווים גדולים

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב בראשות ח"כ איתן כבל. הוועדה תבחן את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, תקבע מסקנות ותגיש המלצות בנושא זה. מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון זומנו להופיע בפני הוועדה ביום 21 באוקטובר 2018. הבנק קיבל דרישה להעביר לוועדה מסמכים על אשראי ללווים גדולים. הבנק נערך לדיוני הוועדה וישתף עימה פעולה כנדרש ועל-פי החוק.

הוראות יוזמות מהותיות במחצית הראשונה של שנת 2018

- בחודש יולי 2018 הכנסת אישרה תיקון לחוק הגנת הצרכן שיחייב את הבנקים, במסגרת שירותי המענה הטלפוני במערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לאפשר לצרכן מענה אנושי מקצועי בתוך זמן שלא יעלה על שש דקות המתנה. על-פי החוק, האפשרות למענה אנושי מקצועי על-ידי נציגי שירות תינתן עבור שירותים מסוג טיפול בתקלה, בירור חשבון וסיום התקשרות. החוק מאפשר זמן היערכות של שנה ויכנס לתוקף בחודש יולי 2019. המפקח על הבנקים רשאי לקבוע לבנקים הוראות ספציפיות בנושא כולל לגבי שיעור העמידה במשך זמן ההמתנה המירבי.
- הצעת חוק ממשלתית לאסדרת שירותי התשלום והתאמתם להתקדמות הטכנולוגית (שימוש באפליקציות תשלומים) בשם חוק שירותי תשלום הונחה על שולחן הכנסת בחודש יולי 2018, לאחר שוועדת השרים לענייני חקיקה אישרה אותה במרץ 2018. ההצעה, המסתמכת על עקרונות דירקטיבת PSD2 וצפויה להחליף את חוק כרטיסי חיוב, מסדירה את מערכת היחסים החוזית בין נותן שירותי תשלום למשלם ולמוטב וכן קובעת את הסדרי האחריות במקרה של שימוש לרעה. תזכיר חוק נוסף בנושא, הקובע את החובות החלות על מי שמבקש לשמש כנותן שירותי תשלום, צפוי להתפרסם להערות הציבור בחודשים הקרובים.
- בנק ישראל ומשרד האוצר קידמו את היוזמות עליהן הוחלט בוועדת שטרם לטובת הפחתת חסמי כניסה עבור בנקים חדשים: בחודש יוני 2018 פרסם בנק ישראל מתווה סופי של כללי הקמת בנקים חדשים. על-פי המתווה, יוקצה רישיון בתהליך רב שלבי, כאשר בשלב הראשון היזם מקבל רישיון מוגבל המקנה לו אפשרות למתן אשראי וקבלת פיקדונות באופן מצומצם ולאחר מכן, ככל שעמד באבני דרך שהוגדרו עבורו, הרישיון המוגבל יוחלף ברישיון קבע. בנק חדש שינהל פעילות שאינה מורכבת ידרש להון התחלתי בהיקף של 50 מיליון ש"ח בלבד. במקביל לכך, פרסם משרד האוצר טיוטת מכרז להערות הציבור להקמת לשכת מחשוב לבנקים חדשים, על-פי הטיטה, משרד האוצר יעניק מענקים לספק שירותי המחשוב שייבחר בגין הקמת תשתית מחשוב ואספקת שירותי מחשוב בבנקאיים כוללים לגופים פיננסיים כאשר הסכום המקסימלי שיוענק לספק הזוכה יעמוד על סך של 200 מיליון ש"ח. תנאי הכרחי לקבלת המענק הוא הסכם התקשרות חתום בין ספק שירותי המחשוב לבין בנק קיים או בנק חדש, אחד לפחות. המכרז הסופי צפוי להתפרסם בחודש אוגוסט 2018.
- בחודש יוני 2018 בנק ישראל פרסם טיוטת הוראה בנושא התנהלות הבנק במיקור חוץ, החוזר מסדיר את העקרונות שבנקים נדרשים לפעול לפיהם כאשר הם מעבירים פעולות למיקור חוץ, במטרה לצמצם את חשיפתם לסיכונים הנובעים מכך. ההוראה מפרטת מיהו נותן שירות מיקור חוץ, אחריות הבנק והביקורת החוזה עם הספק. ההוראה מטילה נטל פיקוחי על הבנק בנוגע לספקים שלו. בתוך כך, בנוגע להפניית לקוחות לנטילת אשראי, נקבע כי תחילת הפעילות תותר רק לאחר הפעלת מאגר נתוני אשראי ובכפוף להבהרה פיקוחית יעודית לנושא.

- בחודש מאי 2018 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון לנוהל בנקאי תקין 311 בנושא ניהול סיכונים אשראי. עיקרי העדכון הם שינוי הסף שבו נדרשת מעורבות מנהל הסיכונים בתהליך העמדת אשראי, הקלות בדרישות המועדים של קבלת דוחות כספיים וקביעה של תנאים בהם תתאפשר העמדת אשראי על בסיס "סמכות אישית", בנוסף מאפשר הנוהל הקלה על הבנקים לעניין מועדי הדרישה לקבלת דוח כספי מלווה.
- בחודש אפריל 2018 בנק ישראל פרסם חוזר בנוגע להתנהלות בנקים מול נותני שירותים פיננסיים מוסדרים (כגון חברות P2P, נש"מים ועוד) וקבע, בין היתר, כי נדרש לקבוע מדיניות ניהול סיכונים ברורה עבור גופים אלו וסירובים לפתוח חשבון יעשו באופן מנומק בזמן קצר. בנוסף, נקבע כי בפתיחת חשבונות נאמנות מרובי נהנים ניתן להסתפק בהצהרת הנאמן לגבי רשימת הנהנים בחשבון. הבנק אימץ מדיניות בעניין זה כנדרש.
- החוק להקמת מערכת נידוד חשבונות בנק אוטומטית על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) אושר בכנסת במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. על-פי החוק – הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, בחודש פברואר 2021 יכנס החוק לתוקף עם אפשרות להארכה נוספת בשנה. מאז פרסום הצעת החוק מתקיימות בבנק ישראל פגישות הצוות ליישום החוק.
- בחודש אפריל 2018 פרסמה רשות ההגבלים העסקיים, במסגרת התנאים לאישור ההסדר הכולל לסליקה צולבת בין חברות כרטיסי האשראי, כי יידרש מעבר של החברות לסליקה יומית של בתי עסק החל מחודש יולי 2021.
- בחודש פברואר 2018 בנק ישראל פרסם מתווה להפחתת שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי מ-0.7% ל-0.5% בחמש פעימות מדורגות, הפעימה הראשונה תחול בינואר 2019 והאחרונה בינואר 2023. בנוסף, המפקחת קבעה כי העמלה הצולבת בעסקות חיוב מיידי (דביט) תופחת מ-0.3% ל-0.25% בשתי פעימות שיחלו בינואר 2021 ויסתיימו בינואר 2023.
- במסגרת חוק שינוי מבנה הבורסה, אשר אושר בכנסת באפריל 2017, נקבעו חובות לדווח לבורסה החל מחודש יולי 2018 על העמלות שחברי בורסה וחברי מסלוקה גובים מלקוחותיהם, בכלל זה עמלות מסחר ועמלות סליקה, וכל שינוי בהן.
- בחודש אפריל 2017 פורסם תיקון מס' 63 לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 שעניינו שינוי מבנה הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ. בהמשך לתיקון ה"ל, אישר בית המשפט המחוזי בתל-אביב ביום 7 בספטמבר 2017, הסדר לשינוי מבנה הבורסה על פיו הוקצו לבנק כ-11.6% ולפועלים סהר (חברה בבעלות מלאה של הבנק) כ-1.6% מאמצעי השליטה בבורסה ומהזכויות בהן המונפק והנפרע שלה (סך-הכל לקבוצת הבנק כ-13.2% מאמצעי השליטה). בהתאם לתיקון, בתוך 5 שנים ממועד אישור ההסדר או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם מביניהם, על הבנק למכור את החזקותיו בבורסה כך שלא יחזיק למעלה מ-4.99% מאמצעי השליטה בה. עד למועד המכירה, אמצעי השליטה האמורים לא יקנו לבנק זכויות (פרט לזכויות בהון) מעבר לזכויות שמקנה החזקה בשיעור של 4.99% מכלל אמצעי השליטה בבורסה. בנוסף, בהתאם לתיקון לחוק, חברי הבורסה שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי החזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה לפי דוחותיה הכספיים לשנת 2015 (כ-508 מיליון ש"ח). ביום 18 בינואר 2018 הגיש הבנק לבורסה הצעה למכירת החזקותיו בבורסה העולות על 4.99% ופועלים סהר הגישה לבורסה הצעה למכירת כל החזקותיה, וזאת במענה לפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 לבעלי המניות לרכישת מניותיהם. בהתאם להצעת הבורסה, סך התמורה המוצעת בגין רכישת כלל מניות הבורסה תעמוד על סכום של 500 מיליון ש"ח. בהתאם להצעה, הבורסה רשאית להודיע על רכישת כלל המניות או חלקן ולהמחות את זכותן של בעלי המניות למכירת זכויותיהן לצד שלישי שתבחר הבורסה. ביום 17 באפריל 2018 התקבלה בבנק הודעת קיבול להצעת הבנק ולהצעת פועלים סהר למכירה והעברה של מלוא החזקות שהוצעו על ידם למכירה כאמור, לנעבר או כמה נעברים ("הודעת הקיבול"). בהודעת הקיבול נמסר, בין היתר: כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על התמורה שנקבעה בהצעות הבנק ופועלים סהר (בסך כולל של כ-41 מיליון ש"ח), אולם הסכום העודף שיתקבל יועבר לבורסה כמתחייב מתיקון 63 לחוק ניירות-ערך; כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים שצריכים להתקבל עד 19 ביוני 2018; לאור אי קבלת האישורים הרגולטוריים המתאימים בזמן שנקבע, הסכים הבנק לבקשת הבורסה לדחות את המועד להשלמת העסקה עד ליום 31 באוגוסט 2018 על-מנת לאפשר לרשות ניירות-ערך שהות נוספת לסיים את בחינת מתווה העסקה ולשקול מתן היתרי החזקה לרוכשים מיועדים של מניות הבורסה.
- הצעת חוק פרטית שמטרתה ביטול עמלת הפירעון המוקדם אושרה בקריאה ראשונה. על-פי הנוסח שאושר, הבנקים יחויבו להציע ללקוחות שני מסלולים בעת לקיחת המשכנתא, אחד המאפשר פירעון מוקדם ללא עמלה, והשני עם העמלה.
- חוק נתוני אשראי צפוי להכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2018 ואז יתחיל לפעול מאגר נתוני אשראי. לאור עיכובים בהפעלת המאגר צפוי בנק ישראל לבקש דחיית הפעלת המאגר לאפריל 2019.
- בחודש מרץ 2018 אושר בכנסת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי המסדיר באופן מקיף את דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים במסגרת חוק חדש וכולל שהחליף שורה של דברי חקיקה שהסדירו את הנושא טרם חקיקת החוק. הוראות החוק צפויות לפגוע ביכולתו של הבנק לגבות את חובותיו, הן בהקשר של לקוחות עסקיים והן פרטיים. החוק יכנס לתוקף בספטמבר 2019. כך למשל, במסגרת החוק, הועברה חלק מהעדיפות הניתנת לבעלי שעבוד צף (לרוב, הבנקים) לטובת הנושים הכלליים הלא מובטחים (שהם לרוב ספקים או לקוחות): בהקשר זה נקבע כי זכאותם של הנושים המובטחים בשעבוד צף לגבות את מלוא חובם תוגבל, כך ששיעור החוב שניתן יהיה לפרוע באמצעות השעבוד הצף לטובתם יעמוד על 75% מהחוב המובטח בלבד, ואילו יתרת חובם תיפרע כחוב כללי בלתי מובטח. בנוסף, החוק מצמצם את יכולתם של הבנקים להיפרע מהשיעבוד עבור מרכיב ריבית הפיגורים. כלפי יחידים, החוק מקל ומפשט את תהליכי פשיטת הרגל וההפטר – קובע שבמקום הליכים נפרדים של הפטר ופשיטת רגל, ההפטר יהפוך להיות חלק מובנה מהתהליך וכך חייבים יקבלו במצב רגיל הפטר תוך ארבע שנים וחלק מהחייבים יקבלו הפטר גם תוך שנה; הערכאה המוסמכת לניהול התהליך תעבור מבית המשפט המחוזי לשלום, כאשר חלק ניכר מהליכי חדלות הפירעון של יחידים יועבר לניהול יחידה מנהלית – כונס הנכסים הרשמי. הבנק נערך ליישום החוק.
- יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

לפרטים נוספים בנושא רפורמות מרכזיות נוספות ראה [פרק חברות מוחזקות עיקריות](#), קבוצת ישראל לטעל וכן [ביאור 35 בדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעינקם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017.

4.2 בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקרות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Oxley Sarbanes" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת יעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקרות העיקריות.

הבנק מבצע עבור שנת 2018, כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת יעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, יושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2018 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

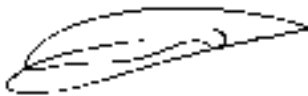
ליום 30 ביוני 2018

הצהרת המנכ"ל

אני, ארי פינטו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ארי פינטו
המנהל הכללי

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

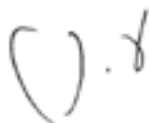
ליום 30 ביוני 2018

הצהרת הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO)

אני, עופר קורן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר קורן

משנה למנכ"ל,

ממונה על החטיבה הפיננסית

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

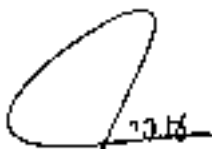
ליום 30 ביוני 2018

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 ביוני 2018

Q2

תוכן העניינים

98	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
99	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
100	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
101	תמצית מאזן מאוחד
102	תמצית דוח על השינויים בהון
105	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
108	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
108	ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית
113	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
114	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
116	ביאור 4 ביאור רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
120	ביאור 5 ניירות-ערך
126	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
131	ביאור 7 פיקדונות הציבור
132	ביאור 8 זכויות עובדים
137	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
145	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
150	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
160	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
180	ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
185	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
209	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
212	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
226	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
228	ביאור 17 צמצום פעילות בנק הפועלים שוויץ

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור ב.10.ב (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור ג.10. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10 ד. בדבר החקירה בנושא FIFA.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

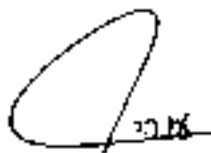
במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

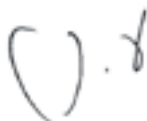
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור
	2017 ⁽¹⁾	2018	2017 ⁽¹⁾	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
10,613	5,395	5,802	2,944	3,274	2
(2,189)	(1,223)	(1,414)	(779)	(972)	2
8,424	4,172	4,388	2,165	2,302	
202	221	306	138	90	(2)6
8,222	3,951	4,082	2,027	2,212	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
652	324	589	139	361	3
3,477	1,748	1,739	840	878	הכנסות מימון שאינן מריבית
163	98	47	57	25	עמלות
4,292	2,170	2,375	1,036	1,264	הכנסות אחרות
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
*4,209	*2,147	2,106	*1,050	1,062	משכורות והוצאות נלוות
1,350	675	686	342	343	אחזקה ופחת בניינים וציוד
*2,701	*931	1,276	*477	663	הוצאות אחרות
8,260	3,753	4,068	1,869	2,068	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,254	2,368	2,389	1,194	1,408	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
1,959	983	1,037	489	593	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
2,295	1,385	1,352	705	815	רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
17	8	8	4	4	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2,312	1,393	1,360	709	819	רווח נקי מפעילות נמשכת
314	177	170	102	93	רווח נקי מפעילות מופסקת ⁽¹⁾
רווח נקי:					
2,626	1,570	1,530	811	912	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
34	9	18	1	8	הפסד המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה מפעילות נמשכת
2,660	1,579	1,548	812	920	המיחוס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים					
רווח בסיסי					
2.00	1.18	1.16	0.60	0.69	רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק
1.76	1.05	1.03	0.53	0.62	רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת
רווח מדולל					
1.99	1.17	1.16	0.60	0.69	רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק
1.75	1.04	1.03	0.53	0.62	רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת

* סיווג מחדש של רכיבי עלות אקטואריים מסוימים של הטבות לעובדים המוצאות שכן להוצאות אחרות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג.3](#).
(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#).

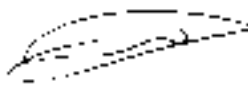
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עופר לוי
משנה למנכ"ל,
חשבונאי ראשי

עופר קרון
משנה למנכ"ל,
ממונה על החטיבה הפיננסית

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2018

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור
	(1)2017	2018	(1)2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
2,626	1,570	1,530	811	912	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
34	9	18	1	8	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,660	1,579	1,548	812	920	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				4	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
212	231	(601)	37	(262)	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
4	-	(4)	(2)	1	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
(122)	93	253	82	174	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
1	1	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
95	325	(352)	117	(87)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(39)	(106)	108	(34)	9	השפעת המס המתייחס
56	219	(244)	83	(78)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	(1)	-	-	-	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
54	218	(244)	83	(78)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2,682	1,789	1,286	894	834	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
32	8	18	1	8	ההפסד הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,714	1,797	1,304	895	842	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 30 ביוני 2018

31 בדצמבר	30 ביוני		
(3)2017	(3)2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור
נכסים			
86,093	81,948	83,261	מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,416	70,479	59,616	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
684	429	628	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
269,505	263,963	276,148	אשראי לציבור
(3,652)	(3,714)	(3,690)	הפרשה להפסדי אשראי
265,853	260,249	272,458	אשראי לציבור, נטו
2,292	2,243	2,329	אשראי לממשלות
198	155	108	השקעות בחברות כלולות
3,123	2,999	3,026	בניינים וציוד
12,013	12,766	10,732	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,323	5,199	5,342	נכסים אחרים ⁽¹⁾
13,429	13,267	13,866	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
454,424	449,734	451,366	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
347,344	340,761	345,717	פיקדונות הציבור
3,649	3,979	3,846	פיקדונות מבנקים
320	411	297	פיקדונות הממשלה
367	620	10	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,058	30,736	29,949	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,049	13,376	9,939	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
11,199	9,346	10,434	התחייבויות אחרות (מזה: 633; 653; 608 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
14,434	14,876	14,394	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽³⁾
418,420	414,105	414,586	סך-כל ההתחייבויות
35,863	35,458	36,654	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
141	171	126	זכויות שאינן מקנות שליטה
36,004	35,629	36,780	סך-כל ההון
454,424	449,734	451,366	סך-כל ההתחייבויות והון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הון, ראה [ביאור 1.15](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 ⁽¹⁾							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,148	39	8,187	(952)	28,849	36,084	132	36,216
-	-	-	-	920	920	(6)	914
-	-	-	-	(251)	(251)	-	(251)
(24)	-	(24)	-	-	(24)	-	(24)
-	3	3	-	-	3	-	3
11	(11)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(78)	-	(78)	-	(78)
8,135	31	8,166	(1,030)	**29,518	36,654	126	36,780

* בניכוי 3,673,637 יתרת מניות באוצר.

** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ⁽¹⁾							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,146	75	8,221	(705)	27,393	34,909	169	35,078
-	-	-	-	812	812	2	814
-	-	-	-	(307)	(307)	-	(307)
(34)	-	(34)	-	-	(34)	-	(34)
-	(5)	(5)	-	-	(5)	-	(5)
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	83	-	83	-	83
8,129	53	8,182	(622)	27,898	35,458	171	35,629

* בניכוי 4,141,952 יתרת מניות באוצר.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 ⁽¹⁾							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכלל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל הון
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004
-	-	-	-	1,548	1,548	(15)	1,533
-	-	-	-	(496)	(496)	-	(496)
(24)	-	(24)	-	-	(24)	-	(24)
-	7	7	-	-	7	-	7
35	(35)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(244)	-	(244)	-	(244)
8,135	31	8,166	(1,030)	**29,518	36,654	126	36,780

* בניכוי 3,673,637 יתרת מניות באוצר.

** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה בתמצית הדוחות הכספיים](#).

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ⁽¹⁾							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכלל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל הון
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	1,579	1,579	(5)	1,574
-	-	-	-	(348)	(348)	-	(348)
(34)	-	(34)	-	-	(34)	-	(34)
-	(4)	(4)	-	-	(4)	-	(4)
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	218	-	218	1	219
-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
8,129	53	8,182	(622)	27,898	35,458	171	35,629

* בניכוי 4,311,952 יתרת מניות באוצר.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 ⁽¹⁾							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	2,660	2,660	(29)	2,631
-	-	-	-	(861)	(861)	-	(861)
(39)	-	(39)	-	-	(39)	-	(39)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	2	2	-	-	2	-	2
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	54	-	54	2	56
-	-	-	-	-	-	2	2
-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004

* בניכוי 4,311,952 יתרת מניות באוצר.
(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

כיום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים⁽¹⁾ לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	*2017	2018	*2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
2,631	1,574	1,533	814	914	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת
(17)	(8)	(8)	(4)	(4)	חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים) של חברות כלולות
602	296	327	154	161	פחת על בניינים וציוד
21	11	10	6	5	הפחתות
323	274	370	167	120	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(255)	(157)	(151)	(58)	(40)	רווח ממימוש של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
(24)	(23)	(9)	(14)	(8)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(51)	(26)	(22)	(5)	(9)	רווח ממימוש בניינים וציוד
(2)	27	(65)	18	18	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(65)	7	(54)	(5)	(59)	שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים
22	112	129	133	56	מסים נדחים, נטו
(4)	(4)	(58)	-	(40)	הפסד (רווח) ממכירות תיקי אשראי
1,930	576	(465)	(175)	(358)	התאמות בגין הפרשי שער
968	1,151	(1,309)	618	(317)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
					שינוי נטו בכספים שוטפים
(103)	(856)	1,280	(505)	1,540	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,375	638	(3,158)	67	622	ניירות-ערך למסחר
211	255	2	115	(65)	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
(468)	831	(2,139)	556	(1,498)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,188	(74)	(596)	(515)	(855)	התחייבויות אחרות
10,282	4,604	(4,383)	1,367	183	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.ג.2](#) להלן.
(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

כיום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים⁽¹⁾ לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	2017	*2017	2018	*2017		2018
מבוקר					בלתי מבוקר	
					תזרימי מזומנים לפעילות השקעה	
	(1,248)	2,612	465	111	1,266	פיקדונות בבנקים
	1,677	**1,189	(3,336)	**1,247	(793)	אשראי לציבור
	267	316	(37)	22	147	אשראי לממשלות
	(309)	(54)	56	(285)	(20)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	(130)	-	-	-	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
	131	6	7	1	2	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
	(38,829)	(17,351)	(15,560)	(5,163)	(9,518)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
	12,559	3,971	17,207	1,523	8,308	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
	27,795	12,589	8,129	7,618	3,196	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
	(9,110)	**4,177	(4,047)	**4,372	(1,756)	רכישת תיקי אשראי
	190	190	159	-	40	תמורה ממכירת תיקי אשראי
	10	4	22	3	2	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
	(3)	(1)	(5)	-	(5)	השקעה בחברות כלולות
	(662)	(211)	(271)	(116)	(167)	רכישת בניינים וציוד
	80	39	28	6	11	תמורה ממימוש בניינים וציוד
	(7,582)	(4,580)	2,817	595	713	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון
	(174)	(34)	157	128	743	פיקדונות מבנקים
	9,367	2,613	(1,683)	3,212	1,005	פיקדונות מהציבור
	(25)	66	(23)	(78)	(88)	פיקדונות מהממשלה
	(89)	147	(370)	522	4	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	316	124	4,220	28	4,124	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
	(4,399)	(2,714)	(3,191)	(607)	(1,017)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
	(861)	(348)	(496)	(348)	(496)	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
	(39)	(34)	(24)	(34)	(24)	רכישה עצמית של מניות
	(12)	4	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
	4,084	(176)	(1,410)	2,823	4,251	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
						גידול (קטיון) במזומנים - כולל יתרות מזומנים ושוי
	6,784	(152)	(2,976)	4,785	6,025	מזומנים המיוחסים לפעילות מופסקת
	10	-	(8)	(4)	(10)	בניכוי גידול (קטיון) במזומנים ושוי המיוחסים לפעילות מופסקת
	6,774	(152)	(2,968)	4,789	6,035	גידול (קטיון) במזומנים
	78,317	78,317	82,856	72,434	74,076	יתרת מזומנים לתחילת התקופה מפעילות נמשכת
	(2,235)	(746)	590	196	367	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
	82,856	77,419	80,478	77,419	80,478	יתרת מזומנים לסוף התקופה מפעילות נמשכת

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.ג.2](#) להלן.
** סווג מחדש.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

כיום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים⁽¹⁾ לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	*2017	2018	*2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו					
11,391	5,540	5,365	2,750	2,698	ריבית שהתקבלה
(2,525)	(1,361)	(1,431)	(434)	(549)	ריבית ששולמה
42	288	36	**253	11	דיבידנדים שהתקבלו
(1,533)	(862)	(1,469)	1,093	(612)	מסים על הכנסה ששולמו
178	72	142	71	142	מסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.ג\(2\)](#) להלן.
** סווג מחדש.

(1) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יישמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 באוגוסט 2018.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מיום 1 בינואר 2018. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל, הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. באשר להכנסות אשר בתחולת התקן החדש, בעיקר הכנסות מעמלות, לא חל שינוי מהותי בעיתוי או במדידה של הכנסות אילו. לאור האמור, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

(2) חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים המחוזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות ביניים; היוון ריבית; וערביות

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות"

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המתחייבים. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. מתכונת הדיווח בדבר דוח על תזרימי מזומנים, לרבות מספרי ההשוואה בתקופות קודמות, הותאמה למתכונת הדיווח הנדרשת.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) תיקון בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה – ASU 2017-07

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום ההעסקה.

התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות). יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המתחייבים.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי. השפעת הסיווג מחדש לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 ולתקופות שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 וביום 30 ביוני 2017, הינה 288,68 ו-137 מיליון ש"ח, בהתאמה, שסווגו מסעיף משכורות והוצאות נלוות לסעיף הוצאות אחרות.

(4) עדכון סף מהותיות להיוון עלויות תוכנה

בהמשך לאמור בביאור 1.11, לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017, החל מיום 1 בינואר 2018 עדכן הבנק את סף המהותיות להיוון עלויות תוכנה ל-750 אלפי ש"ח (חלף 1 מיליון ש"ח).

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא	עיקרי ההוראות	מועד תחילה והוראות מעבר	השפעה על הבנק
מכשירים פיננסיים - הצגה ומדידה - ASU 2016-01	ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". המכתב מאמץ את התיקון בדבר מכשירים פיננסיים - הצגה ומדידה. עיקרי השינויים הצפויים בעקבות יישום התיקון, הינם: השקעות במכשירים הוניים, ככלל, תימדדנה לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר. עם זאת, ניתן למדוד השקעות בניירות-ערך הוניים שהשווי הוגן שלהן אינו ניתן לקביעה בנקל לפי עלות בניכוי ירידת-ערך, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים בעסקות רגילות עבור השקעה זהה או דומה של אותו מנפיק. כל ההתאמות לעלות השקעה נזקפות לרווח והפסד. כמו-כן יעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים.	1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שנכללים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים.	הבנק נערך ליישום התקן.
מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור - ASU 2017-12	ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". המכתב מאמץ את התיקון בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. התיקון מקל ומפשט את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור. כמו-כן, התיקון מרחיב את היכולת של בנקים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים.	1 בינואר 2019.	הבנק נערך ליישום התקן.
חכירות - ASU 2016-02 ASC 842	ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח. עיקרי השינויים בעקבות יישום כללים אלה, הינם: בנקים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית. בגין עסקות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות להשתמש בנכס החכור, ומגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה.	1 בינואר 2020.	הבנק נערך ליישום התקן.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך)

נושא	עיקרי ההוראות	מועד תחילה והוראות מעבר	השפעה על הבנק
מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - ASU 2016-13	ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". המכתב מאמץ את התיקון בדבר מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי. מטרתו העיקרית של התיקון הינה לספק מידע שימושי יותר בנוגע להפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסיים ומחויבויות למתן אשראי. לצורך כך התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת הפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו, בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים לאורך חיי האשראי ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. הכללים החדשים לחישוב הפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירה), אגרות-חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות. בנוסף, ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה, וכן יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.	1 בינואר 2021. ככלל, הכללים החדשים יישמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת.	הבנק נמצא בשלבים ראשוניים של הערכות ליישם ההוראה. בשלב זה אין ביכולתו לאמוד את השפעת התקן על דוחותיו הכספיים.
הפרשי השער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה - ASC 830	הפיקוח על הבנקים אימץ את התקן האמריקאי בנושא סוגיות במטבע-חוץ, החל מיום 1 בינואר 2017. על פי התקן האמריקאי הפרשי שער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה יסווגו לקרן ההון, בניגוד לטיפול כיום, בהתאם לתקינה הבינלאומית, על פיה, אותם הפרשי שער מסווגים לדוח רווח והפסד. יחד עם זאת, בחוזר שפורסם ביום 1 ביולי 2018, נכללה הוראת מעבר, שמנחה את הבנקים בישראל להמשיך לטפל בהפרשי שער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי הטיפול הנהוג היום עד ליום 1 בינואר 2021.		

ה. פעילות מופסקת

לאור הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, כמפורט בביאור 16 להלן, והצורך בהיפרדות מקבוצת ישראלכרט, הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע. במסגרת זו, בוחנים דירקטוריון והנהלת הבנק מספר חלופות להעברת החזקות הבנק בקבוצת ישראלכרט לרבות:

- מכירת החזקות בקבוצת ישראלכרט למשקיע או קבוצת משקיעים.
- הצעת מכר לציבור של החזקות בקבוצת ישראלכרט.
- חלוקת דיבידנד בעין של החזקות בקבוצת ישראלכרט לבעלי המניות של הבנק.
- שילוב של איזו מהחלופות שלעיל.

בהתחשב בחלופות הנשקלות כאמור, הבנק שכר את שירותי בנק ההשקעות Citi לליווי הבנק בבחירת החלופה המועדפת להיפרדות מקבוצת ישראלכרט ובקידומה. בנק ההשקעות מסייע בקידום כל אחת מהחלופות שייבחרו (מכירה, הנפקה לציבור ו/או דיבידנד בעין או שילוב של כמה מהן). ביום 28 ביוני 2018 הגישו הבנק וישראלכרט לרשות ניירות-ערך טיוטה ראשונה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור אשר יאפשר ביצוען של חלופות הצעת מכר ו/או חלוקת דיבידנד בעין אם יוחלט על מימושן. במקביל פועל הבנק לקידום חלופת המכירה הפרטית. כחלק מההיערכות להיפרדות מנהלים הבנק וישראלכרט משא ומתן לרכישת פועלים אקספרס על-ידי ישראלכרט מהבנק. למועד זה אין ודאות באיזו חלופה יבחר הבנק.

לנוכח התקדמות בתהליכי ההיפרדות מקבוצת ישראלכרט, כאמור לעיל, סומך למועד פרסום הדוחות הכספיים בחן הבנק את התקיימות הקריטריונים לסיווג קבוצת ישראלכרט כפעילות מוחזקת למכירה וכפעילות מופסקת בהתאם ל-ASC 360-10 ו-ASC 205-20. בהתאם לבחינה זו, קבע הבנק כי מתקיימים הקריטריונים לסיווג קבוצת ישראלכרט כקבוצת מימוש "מוחזקת למכירה". כמו-כן, על-פי התקינה האמריקאית כאמור, יש לסווג קבוצת מימוש המוחזקת למכירה כפעילות מופסקת במידה והמכירה מהווה שינוי אסטרטגי שתהיה לו השפעה מהותית על פעילויות הישות והתוצאות הפיננסיות שלה. הבנק בחן וקבע כי קבוצת ישראלכרט עומדת בקריטריונים, ולאור זאת, החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2018, קבוצת ישראלכרט תוצג כ"פעילות מופסקת".

- בהתאם להוראות התקינה החשבונאית האמריקאית, במועד הסיווג של פעילות מופסקת, הבנק סיווג במאזן את כל הנכסים וכל ההתחייבויות המשויכים לאותה פעילות כשורות נפרדות במאזן, כולל תיקון מספרי השוואה.
- באופן דומה הציג הבנק בנפרד בדוח רווח והפסד את הרווח המיוחס לפעילות המופסקת לכל תקופות הדיווח.
- החל ממועד זה, בהתאם להוראות התקינה האמריקאית, הבנק יפסיק לצבור פחת בגין הנכסים ברי הפחת של קבוצת ישראלכרט.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הרכב הנכסים והתחייבויות המיוחסים לפעילות מופסקת

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני 2017	ליום 30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת:			
12,810	12,700	13,189	אשראי לציבור, נטו
269	267	304	בניינים וציוד
350	300	373	אחרים
13,429	13,267	13,866	סך-כל הנכסים של קבוצת ישראלכרט
התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת:			
13,927	14,519	13,794	התחייבויות אחרות
507	357	600	אחרות
14,434	14,876	14,394	סך-הכל התחייבויות של קבוצת ישראלכרט

ב. רווח והפסד המיוחס לפעילות מופסקת*

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
הכנסות					
273	134	148	68	76	הכנסות ריבית, נטו
1,634	808	839	414	419	עמלות
7	4	2	3	-	אחרות
הוצאות					
121	53	64	29	30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
346	167	164	82	78	משכורות והוצאות נלוות
885	422	477	202	232	הוצאות אחרות
125	60	51	32	29	אחזקה ופחת בניינים וציוד
437	244	233	140	126	רווח לפני מסים
118	63	60	35	31	הפרשה למסים על הרווח
319	181	173	105	95	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	4	3	3	2	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
314	177	170	102	93	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* ללא קיזוז עסקאות בינחברתיות בין הבנק לקבוצת ישראלכרט.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תזרים מזומנים המיוחס לפעילות מופסקת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר		בלתי מבוקר			
828	279	207	208	263	תזרימי מזומנים נטו מפעילות שוטפת
(426)	(226)	(255)	(255)	(275)	תזרימי מזומנים נטו מפעילות השקעה
(392)	(53)	40	43	2	תזרימי מזומנים נטו מפעילות מימון
10	-	(8)	(4)	(10)	גידול (קיטון) במזומנים ושווי מזומנים המיוחסים לפעילות מופסקת

ד. רווח למניה רגילה בשקלים חדשים - רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק מפעילות מופסקת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר		בלתי מבוקר			
		בש"ח			
0.24	0.13	0.13	0.07	0.07	רווח בסיסי
0.24	0.13	0.13	0.07	0.07	רווח מדולל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2017	2018	2017	2018	
א. הכנסות ריבית*				
5,076	5,412	2,776	3,070	מאשראי לציבור
27	33	14	17	מאשראי לממשלות
109	134	58	61	מפיקדונות בבנקים
20	24	10	13	מפיקדונות בבנק ישראל וממוזמנים
299	349	155	190	מאגרות-חוב
(136)	(150)	(69)	(77)	בניכוי הכנסות ריבית שסווגו כפעילות מופסקת ⁽¹⁾
5,395	5,802	2,944	3,274	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית*				
(571)	(775)	(335)	(487)	על פיקדונות הציבור
(4)	(3)	(2)	(2)	על פיקדונות הממשלה
(9)	(17)	(5)	(10)	על פיקדונות מבנקים
-	1	-	-	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(637)	(616)	(435)	(468)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(4)	(6)	(3)	(6)	על התחייבויות אחרות
2	2	1	1	בניכוי הוצאות ריבית שסווגו כפעילות מופסקת ⁽¹⁾
(1,223)	(1,414)	(779)	(972)	סך-כל הוצאות ריבית
4,172	4,388	2,165	2,302	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(45)	(27)	(21)	(11)	הכנסות ריבית
(7)	(3)	(4)	-	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
6	7	3	4	מוחזקות לפדיון
277	316	141	163	זמינות למכירה
16	26	11	23	למסחר
299	349	155	190	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

(1) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2017	2018	2017	2018	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
12	1	1	2	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾
(1,452)	1,483	(415)	800	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(1,440)	1,484	(414)	802	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב				
88	108	36	23	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
(10)	(19)	-	(1)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
78	89	36	22	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
1,556	(1,141)	468	(546)	בניכוי יתרות שסווגו כהפרשי שער מפעילות מופסקת ⁽⁵⁾
(6)	(7)	(3)	(5)	הפרשי שער, נטו מפעילות נמשכת
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
119	92	36	40	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾
(40)	(30)	(14)	(22)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
15	14	9	9	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
94	76	31	27	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
4	58	-	40	
298	573	124	350	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (4) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-22 וכ-30 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017: כ-14 וכ-40 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 (5) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 ביאור הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2017	2018	2017	2018	
3	7	1	3	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
20	9	13	8	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
3	-	1	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
26	16	15	11	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
324	589	139	361	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
22	9	14	8	חשיפת ריבית
1	-	-	-	חשיפת מטבע-חוץ
3	7	1	3	חשיפה למניות
26	16	15	11	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור - פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן				
(2)	2	(1)	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2. גידורי תזרים מזומנים				
9	(5)	-	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
5	4	2	2	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
12	1	1	2	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

*** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-6 ו-10 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017: כ-3) וכ-2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) מזה: חלק הרווחים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-0 ו-0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017: כ-1) וכ-1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 4 ביאור רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2018 ובשנת 2017

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 31 במרץ 2018
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	
			בלתי מבוקר				
	(952)	3	(949)	(1,190)	(1)	(48)	290
	(78)	-	(78)	115	-	1	(194)
	(1,030)	3	(1,027)	(1,075)	(1)	(47)	96
יתרה ליום 31 במרץ 2017	(705)	2	(703)	(1,152)	(1)	(47)	497
שינוי נטו במהלך התקופה	83	-	83	55	-	-	28
יתרה ליום 30 ביוני 2017	(622)	2	(620)	(1,097)	(1)	(47)	525

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2018 ובשנת 2017

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 1 בינואר 2018
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	
			בלתי מבוקר				
	(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513
	(244)	-	(244)	167	-	6	(417)
	(1,030)	3	(1,027)	(1,075)	(1)	(47)	96
יתרה ליום 1 בינואר 2017	(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356
שינוי נטו במהלך התקופה	218	1	219	63	1	(14)	169
יתרה ליום 30 ביוני 2017	(622)	2	(620)	(1,097)	(1)	(47)	525

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2017

	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 1 בינואר 2017
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות ערך מתרגום* נטו לאחר השפעת גידורים**	
			מבוקר				
	(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356
שינוי נטו במהלך השנה	54	2	56	(82)	1	(20)	157
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2018 ובשנת 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2017			30 ביוני 2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
55	(22)	77	(155)	55	(210)
(27)	13	(40)	(39)	13	(52)
28	(9)	37	(194)	68	(262)
התאמות מתרגום*					
3	-	3	2	-	2
(3)	2	(5)	(1)	-	(1)
-	2	(2)	1	-	1
גידור תזרימי מזומנים					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
הטבות לעובדים					
30	(17)	47	86	(49)	135
25	(10)	35	29	(10)	39
55	(27)	82	115	(59)	174
83	(34)	117	(78)	9	(87)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
83	(34)	117	(78)	9	(87)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

- ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
 2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2018 ובשנת 2017

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2017			30 ביוני 2018		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
241	(95)	336	(305)	139	(444)
(72)	33	(105)	(112)	45	(157)
169	(62)	231	(417)	184	(601)
התאמות מתרגום*					
(41)	-	(41)	25	-	25
27	(14)	41	(19)	10	(29)
(14)	(14)	-	6	10	(4)
גידור תזרימי מזומנים					
1	-	1	-	-	-
1	-	1	-	-	-
הטבות לעובדים					
19	(9)	28	109	(62)	171
44	(21)	65	58	(24)	82
63	(30)	93	167	(86)	253
219	(106)	325	(244)	108	(352)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
1	-	1	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
218	(106)	324	(244)	108	(352)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
ג. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	389	(107)	282
(רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	(177)	52	(125)
שינוי נטו במהלך השנה	212	(55)	157
התאמות מתרגום*			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(65)	-	(65)
גידורים**	69	(24)	45
שינוי נטו במהלך השנה	4	(24)	(20)
גידור תזרימי מזומנים			
הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	1	-	1
שינוי נטו במהלך השנה	1	-	1
הטבות לעובדים			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו השנה	(268)	90	(178)
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	146	(50)	96
שינוי נטו במהלך השנה	(122)	40	(82)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	95	(39)	56
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	2	-	2
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	93	(39)	54

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
423	423	3	-	426
של מוסדות פיננסיים בישראל				
423	423	3	-	426
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
28,139	27,976	194	(31)	28,139
של ממשלת ישראל				
10,838	11,076	18	(256)	10,838
של ממשלות זרות				
24	24	-	-	24
של מוסדות פיננסיים בישראל				
7,613	7,671	18	(76)	7,613
של מוסדות פיננסיים זרים				
219	219	2	(2)	219
של אחרים בישראל				
2,004	2,004	11	(11)	2,004
של אחרים זרים				
48,837	48,970	243	(376)	48,837
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,012	1,818	225	(31)	2,012
של אחרים				
(34)	(14)	(20)	-	(34)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾				
50,815	50,774	448	(407)	50,815
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,038 מיליוני ש"ח.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
- (3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
8,262	8,286	-	(24)	8,262
של ממשלת ישראל				
69	69	-	-	69
של ממשלות זרות				
2	2	-	-	2
של אחרים זרים				
8,333	8,357	-	(24)	8,333
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר				
מניות				
45	48	-	(3)	45
של אחרים				
8,378	8,405	-	(27) ⁽²⁾	8,378
סך-כל ניירות הערך למסחר				
⁽¹⁾ 59,619	59,602	451	(434)	59,616
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾				

ליום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים	
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%			הפסדים שטרם מומשו	20-40%
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלוות						
-	-	-	-	(31)	-	(31) 7,099
של ממשלת ישראל						
(21)	-	(21)	912	(235)	-	(235) 9,205
של ממשלות זרות						
(3)	-	(3)	300	(73)	-	(73) 5,522
של מוסדות פיננסיים זרים						
-	-	-	-	(2)	-	(2) 71
של אחרים בישראל						
(1)	-	(1)	129	(10)	-	(10) 873
של אחרים זרים						
(25)	-	(25)	1,341	(351)	-	(351) 22,770
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה						
מניות						
-	-	-	-	(31)	-	(31) 941
של אחרים						
(25)	-	(25)	1,341	(382)	-	(382) 23,711
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה						

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,038 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
413	413	4	-	417
של מוסדות פיננסיים בישראל				
413	413	4	-	417
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
40,882	40,599	283	-	40,882
של ממשלת ישראל				
9,500	9,534	28	(62)	9,500
של ממשלות זרות				
53	50	3	-	53
של מוסדות פיננסיים בישראל				
6,482	6,450	45	(13)	6,482
של מוסדות פיננסיים זרים				
525	521	5	(1)	525
של אחרים בישראל				
2,450	2,427	26	(3)	2,450
של אחרים זרים				
59,892	59,581	390	(79)	59,892
סך-כך אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,243	1,872	384	(13)	2,243
של אחרים				
(20)	(10)	(10)	-	(20)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾				
62,115	61,443	764	(92)	62,115
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	7,812	3	(4)	7,812
של ממשלות זרות	75	-	-	75
של אחרים בישראל	2	-	-	2
של אחרים זרים	9	-	-	9
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	7,898	3	(4)	7,898
מניות				
של אחרים	53	-	(3)	53
סך-כל ניירות הערך למסחר	7,951	⁽²⁾ 3	⁽²⁾ (7)	7,951
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	70,479	771	(99)	⁽¹⁾ 70,483

ליום 30 ביוני 2017							
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו		
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%	
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו							
אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	-	-	-	-	-	-	4,962
של ממשלות זרות	(2)	(2)	341	(60)	-	(60)	4,561
של מוסדות פיננסיים זרים	(5)	(5)	599	(8)	-	(8)	1,216
של אחרים בישראל	-	-	-	(1)	-	(1)	317
של אחרים זרים	(1)	(1)	185	(2)	-	(2)	282
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(8)	(8)	1,125	(71)	-	(71)	11,338
מניות							
של אחרים	-	-	-	(13)	-	(13)	815
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	(8)	(8)	1,125	(84)	-	(84)	12,153

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
423	423	5	-	428
של מוסדות פיננסיים בישראל				
423	423	5	-	428
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
35,528	35,193	335	-	35,528
של ממשלת ישראל				
13,097	13,233	14	(150)	13,097
של ממשלות זרות				
73	68	5	-	73
של מוסדות פיננסיים בישראל				
6,327	6,298	47	(18)	6,327
של מוסדות פיננסיים זרים				
402	396	8	(2)	402
של אחרים בישראל				
2,223	2,194	34	(5)	2,223
של אחרים זרים				
57,650	57,382	443	(175)	57,650
סך-כך אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,159 ⁽¹⁾	1,765	406	(12)	2,159 ⁽¹⁾
של אחרים				
(26) ⁽¹⁾	(12)	(14)	-	(26) ⁽¹⁾
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾				
59,783 ⁽¹⁾	59,135	835 ⁽²⁾	(187) ⁽²⁾	59,783 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	5,066	3	-	5,069
של ממשלות זרות	70	1	-	71
של אחרים זרים	3	-	-	3
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	5,139	4	-	5,143
מניות				
של אחרים	70	-	(3)	67
סך-כל ניירות הערך למסחר	5,209	(2) ⁴	(2) ⁽³⁾	5,210
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾	64,767	844	(190)	65,421 ⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2017						
סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן	12 חודשים ומעלה		סך-הכל
	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
	20-40%	0-20%		20-40%	0-20%	
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלות זרות	(72)	-	3,184	(72)	-	9,085
של מוסדות פיננסיים זרים	(8)	-	784	(8)	-	2,029
של אחרים בישראל	(1)	-	50	(1)	-	86
של אחרים זרים	(2)	-	378	(2)	-	218
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(83)	-	4,396	(83)	-	11,418
מניות						
של אחרים	(12)	-	-	(12)	-	702
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה	(95)	-	4,396	(95)	-	12,120

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.3 מיליארד ש"ח שועבדו למלוות.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
149,449	19,195	130,254	1,672	-	128,582	שנבדקו על בסיס פרטני
159,287	-	159,287	53,067	67,664	38,556	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(13,406)	(13)	(13,393)	(9,706)	-	(3,687)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
77,684	-	77,684	-	67,473	10,211	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
295,330	19,182	276,148	45,033	67,664	163,451	סך-הכל ⁽³⁾
(3) מזה:						
1,393	-	1,393	610	-	783	חובות בארגון מחדש
1,563	-	1,563	121	-	1,442	חובות פגומים אחרים
2,956	-	2,956	731	-	2,225	סך-הכל חובות פגומים
982	-	982	111	587	284	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,066	-	3,066	307	3	2,756	חובות בעייתיים אחרים
(288)	-	(288)	(241)	-	(47)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
6,716	-	6,716	908	590	5,218	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
2,226	4	2,222	196	-	2,026	שנבדקו על בסיס פרטני
1,672	-	1,672	850	341	481	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽⁴⁾
(204)	-	(204)	(156)	-	(48)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
396	-	396	-	341	55	(4) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***
3,694	4	3,690	890	341	2,459	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
544	-	544	187	-	357	מזה: הפרשה בגין חובות פגומים
(17)	-	(17)	(1)	-	(16)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
527	-	527	186	-	341	סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

(2) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
148,155	22,238	125,917	1,859	-	124,058	שנבדקו על בסיס פרטני
150,919	-	150,919	53,744	63,674	33,501	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(12,873)	-	(12,873)	(9,360)	-	(3,513)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
71,245	-	71,245	-	63,457	7,788	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
286,201	22,238	263,963	46,243	63,674	154,046	סך-הכל ⁽³⁾
(3) מזה:						
1,523	-	1,523	628	-	895	חובות בארגון מחדש
1,598	-	1,598	139	-	1,459	חובות פגומים אחרים
3,121	-	3,121	767	-	2,354	סך-הכל חובות פגומים
973	-	973	84	558	331	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,316	-	3,316	234	20	3,062	חובות בעייתיים אחרים
(270)	-	(270)	(232)	-	(38)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
7,140	-	7,140	853	578	5,709	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
2,299	7	2,292	157	-	2,135	שנבדקו על בסיס פרטני
1,595	-	1,595	772	340	483	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽⁴⁾
(173)	-	(173)	(140)	-	(33)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
392	-	392	-	340	52	(4) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***
3,721	7	3,714	789	340	2,585	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
603	-	603	148	-	455	מזה: הפרשה בגין חובות פגומים
(7)	-	(7)	(1)	-	(6)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
596	-	596	147	-	449	סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

(2) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2017				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
150,919	26,403	124,516	1,451	-	123,065	שנבדקו על בסיס פרטני
157,991	-	157,991	53,663	65,176	39,152	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(13,023)	(21)	(13,002)	(9,486)	-	(3,516)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
74,285	-	74,285	-	64,940	9,345	(1) מזה: השהפרשה בינם חושבה לפי עומק הפיגור
295,887	26,382	269,505	45,628	65,176	158,701	סך-הכל ⁽³⁾
(3) מזה:						
1,308	-	1,308	636	-	672	חובות בארגון מחדש
1,356	-	1,356	132	-	1,224	חובות פגומים אחרים
2,664	-	2,664	768	-	1,896	סך-הכל חובות פגומים
913	-	913	97	594	222	מזה: חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,092	-	3,092	237	3	2,852	מזה: חובות בעייתיים אחרים
(289)	-	(289)	(243)	-	(46)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
6,380	-	6,380	859	597	4,924	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,196	6	2,190	229	-	1,961	שנבדקו על בסיס פרטני
1,654	-	1,654	813	333	508	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽⁴⁾
(192)	-	(192)	(150)	-	(42)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
397	-	397	-	333	64	(4) מזה: השהפרשה בינם חושבה לפי עומק הפיגור***
3,658	6	3,652	892	333	2,427	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
545	-	545	227	-	318	מזה: הפרשה בגין חובות פגומים
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
532	-	532	226	-	306	סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

(2) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
4,406	7	4,399	957	336	3,106	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2018
90	(2)	92	103	6	(17)	הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(399)	-	(399)	(191)	(2)	(206)	מחיקות חשבונאיות
230	-	230	69	1	160	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(169)	-	(169)	(122)	(1)	(46)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 ⁽²⁾
(23)	-	(23)	(28)	-	5	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
633	1	632	48	-	584	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
4,461	7	4,454	804	341	3,309	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017
138	-	138	144	-	(6)	הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(463)	-	(463)	(186)	(2)	(275)	מחיקות חשבונאיות
238	-	238	75	1	162	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(225)	-	(225)	(111)	(1)	(113)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,374	7	4,367	837	340	3,190	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾
9	-	9	3	-	6	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
653	-	653	48	-	605	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,266	7	4,259	940	333	2,986	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
306	(2)	308	227	11	70	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(740)	-	(740)	(374)	(4)	(362)	מחיקות חשבונאיות
494	-	494	144	1	349	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(246)	-	(246)	(230)	(3)	(13)	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
6	-	6	(15)	-	21	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
633	1	632	48	-	584	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,627	7	4,620	794	366	3,460	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
221	-	221	258	(5)	(32)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(997)	-	(997)	(369)	(22)	(606)	מחיקות חשבונאיות
523	-	523	154	1	368	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(474)	-	(474)	(215)	(21)	(238)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,374	7	4,367	837	340	3,190	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(5)	-	(5)	12	-	(17)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
653	-	653	48	-	605	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
125,959	122,775	131,556	אינם נושאים ריבית
89,075	85,798	85,664	נושאים ריבית
215,034	208,573	217,220	סך-הכל לפי דרישה
113,608	112,484	110,434	לזמן קצוב
(7)	(7)	(100)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾
328,635	321,050	327,554	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
3,575	5,136	4,464	אינם נושאים ריבית
4,640	5,532	3,587	נושאים ריבית
8,215	10,668	8,051	סך-הכל לפי דרישה
10,494	9,043	10,112	לזמן קצוב
18,709	19,711	18,163	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
347,344	340,761	345,717	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
157,688	157,327	161,977	פיקדונות של אנשים פרטיים
56,173	56,486	52,602	פיקדונות של גופים מוסדיים
114,774	107,237	112,975	פיקדונות של תאגידים ואחרים

(1) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפיקדון			
117,250	117,120	120,932	עד 1
81,942	83,094	84,630	מעל 1 עד 10
52,425	49,990	51,608	מעל 10 עד 100
35,600	31,136	35,282	מעל 100 עד 500
60,127	59,421	53,265	מעל 500
347,344	340,761	345,717	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. הטבות לעובדים

היתרות בביאור זה הן ללא נטרול יתרות לא מהותיות המיוחסות לפעילות מופסקת בסך של כ-20 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
**7,727	7,637	7,437	סכום ההתחייבות
(3,963)	(3,922)	(3,897)	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
**3,764	3,715	3,540	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
379	368	362	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
379	368	362	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
37	36	37	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
37	36	37	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
617	572	582	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
617	572	582	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
**4,797	4,691	4,521	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"
48	49	44	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

** סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו***, **

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
4,753	4,753	4,760	4,739	4,674	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
152	80	70	41	34	עלות שירות
153	77	68	39	34	עלות ריבית
273	(24)	(174)	(46)	(137)	הפסד אקטוארי (רווח)
(5)	(4)	3	(1)	2	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(566)	(227)	(243)	(117)	(123)	הטבות ששולמו
*4,760	4,655	4,484	4,655	4,484	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
*4,531	4,481	4,294	4,481	4,294	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
*4,760	4,655	4,484	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
1,877	1,662	1,624	הפסד אקטוארי נטו
1,877	1,662	1,624	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבויות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
*8,723	8,577	8,381	מחויבות בגין הטבה חזויה
*8,494	8,403	8,191	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(3,963)	(3,922)	(3,897)	שווי הוגן של נכסי התוכנית

* סווג מחדש.

** כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.

*** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף (4) להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר			בלתי מבוקר		
152	80	70	41	34	עלות שירות
153	77	68	39	34	עלות ריבית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
146	65	82	35	39	הפסד אקטוארי נטו
451	222	220	115	107	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר			בלתי מבוקר		
273	(24)	(174)	(46)	(137)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(146)	(65)	(82)	(35)	(39)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(5)	(4)	3	(1)	2	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
122	(93)	(253)	(82)	(174)	סך-הכל הוכר ברווח כולל אחר
451	222	220	115	107	סך עלות ההטבה נטו
573	129	(33)	33	(67)	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס

136	הפסד אקטוארי נטו
-----	------------------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017	2017	2018	2017	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	
1.25%	1.76%	1.58%	1.76%	שיעור היוון
2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	שיעור עליית המדד
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
1.48%	1.71%	1.25%	1.73%	1.32%	1.73%	שיעור היוון
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר		30 ביוני	31 בדצמבר		30 ביוני	
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח						
451	420	417	(381)	(356)	(353)	שיעור היוון

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע מחספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר ומשקפים שיעור גידול ממוצע של כ-1.5% לשנה במונחים ריאליים. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, הגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדי, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,731	3,718	3,661	התחייבות לפיצויים
(3,604)	(3,598)	(3,533)	יעודות לפיצויים
127	120	128	התחייבות נטו

ידגש, כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים, אינה מהותית. כך לדוגמא, במקרה של ירידה בשיעור של 10% בשווי ההון של היעודות לפיצויים תגדל ההתחייבות נטו בסך של כ-20 מיליון ש"ח, וזאת לאור העובדה שההסתברות לפרישה במסלול פיצויים מוגדלים נמוכה. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-45% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

הפקדות בפועל			תחזית		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	*2018
מבוקר	בלתי מבוקר				
185	88	87	45	44	183
					הפקדות

* אומדן הפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תזרימי מזומנים (המשך)

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	במיליוני ש"ח
2018	271
2019	494
2020	372
2021	351
2022	317
2023-2027	1,275
2028 ואילך	2,329
סך-הכל	5,409

הסכם השכר בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים של הבנק, שהיה בתוקף בשנים 2017-2013 וחל על עובדי הבנק שאינם בחוזה אישי, הסתיים בתום שנת 2017. הצדדים נערכים לכניסה למשא ומתן לצורך חתימה על הסכם חדש.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

ב. תשלום דיבידנד

בקשר עם האמור בביאור 1.10 בנוגע לחקירת הרשויות האמריקאיות, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל, לא הכריז דירקטוריון הבנק, במועד אישור הדוחות הכספיים, על חלוקת דיבידנד מרווחי הרבעון השני של שנת 2018. זאת, מבלי לשנות ממדיניות חלוקת הדיבידנד כאמור לעיל.

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגרות	במיליוני ש"ח
23.05.2018	12.06.2018	18.825	251
25.03.2018	11.04.2018	18.345	245
27.11.2017	14.12.2017	14.08	188
14.08.2017	31.08.2017	24.365	325
23.05.2017	13.06.2017	22.980	307
29.03.2017	18.04.2017	3.105	41

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאחד

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
36,582	36,245	37,178	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
1,221	1,221	977	הון רובד 1 נוסף
37,803	37,466	38,155	סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾
9,728	10,373	10,616	הון רובד 2
47,531	47,839	48,771	סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
295,986	290,746	305,976	סיכון אשראי ⁽²⁾
5,114	4,913	3,212	סיכונים שוק
23,672	23,566	24,018	סיכון תפעולי
324,772	319,225	333,206	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾

באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.26%	11.35%	11.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.64%	11.74%	11.45%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.64%	14.99%	14.64%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.20%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾⁽⁴⁾
13.73%	13.70%	13.73%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾⁽⁴⁾

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 9. להלן](#).
- (2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 745 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2018, 853 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 ו-958 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.
- (3) עם השלמת ההפרדות מקבוצת ישראל, נכסי הסיכון של הבנק צפויים לרדת בכ-12 מיליארד ש"ח בגין חשיפות שאינן באחריות הבנק. למהלך זה צפויות להיות גם השפעות על ההון הפיקוחי שתלויות באופן ההפרדות.
- (4) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור לתאריכי הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאחד (המשך)

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
19.83%	19.52%	20.31%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
19.83%	19.52%	20.31%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.89%	20.59%	21.37%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾
11.50%	11.50%	11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾
בנק הפועלים שוויץ⁽³⁾⁽⁴⁾			
15.93%	26.70%	18.08%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.93%	26.70%	18.08%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.00%	26.78%	18.17%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף⁽³⁾			
25.56%	24.58%	32.90%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
25.81%	24.89%	32.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

באזל 2⁽²⁾

(1) השיעורים הנדרשים הינם בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 הכוללת הקלה לסולק לעניין דרישות הון העצמי והינם בתוקף החל מחודש יוני 2016.

(2) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

(3) בהתאם למדוח לרגולטור המקומי.

(4) בחודש יוני 2018, השקיע הבנק 50 מיליון פרנק שוויצרי בהון של הפועלים שוויץ וזאת בשל החשש שהפועלים שוויץ עלול להימצא בהפרה של יחס הלימות הון הרגולטורי הכולל הנדרש בשוויץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הון עצמי רובד 1			
36,004	35,629	36,780	סך ההון
24	(26)	(83)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
36,028	35,603	36,697	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
(32)	(32)	(35)	מסים נדחים לקבל
-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
(24)	(12)	(17)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(56)	(44)	(52)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
610	686	533	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
36,582	36,245	37,178	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
1,221	1,221	977	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
1,221	1,221	977	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
37,803	37,466	38,155	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
6,028	6,739	6,791	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,700	3,634	3,825	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
9,728	10,373	10,616	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
9,728	10,373	10,616	סך-הכל הון רובד 2
47,531	47,839	48,771	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	באחוזים		
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	11.08%	10.97%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.04%	0.03%	-	השפעת הוראות המעבר
11.05%	11.11%	10.97%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.21%	0.24%	0.19%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות*
11.26%	11.35%	11.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

2. רכיבי הון הנתונים לתנודותיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין גורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית לחישוב התחייבות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעת שינויים בריבית על קרנות ההון מניירות-ערך זמינים למכירה.
- השפעת שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2018:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	
(0.03%)	(0.03%)	בנק בנתוני המאוחד
(1.34%)	(0.71%)	ישראלכרט

3. יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי של 13.5% זאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי הנתונים ליום 30 ביוני 2018, הינם 10.23% ("יחס ההון המזערי הרגולטורי") ו-13.73%, בהתאמה.

תכנון ההון בבנק מתבסס על תוכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. בהמשך לאמור ועל-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 החל מיום 31 בדצמבר 2017 עומד על 10.75%.

4. דרישות הון בגין חובות בביטחון נכס למגורים

ביום 15 במרץ 2018 פורסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 בנושא חובות בביטחון נכס למגורים, לפיו הלוואות המובטחות במלואן על-ידי משכנתאות על נכס למגורים בשיעור מימון הגבוה מ-60%, תשוכללנה בשיעור של 60%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום פרסומה וחלה על הלוואות בביטחון נכס למגורים אשר ניתנו מיום 15 במרץ 2018.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. התייעלות תפעולית

השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחסי הלימות הון, המוערכת בכ-0.19% ליום 30 ביוני 2018, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. בחודש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן). במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. הפיקוח על הבנקים האריך את התוקף ליישום תוכנית ההתייעלות עד ליום 31 בדצמבר 2019.

2. הנפקה פרטית של כתבי התחייבויות נדחים (CoCo)

כחלק ממסגרת גיוסים של מכשירי חוב והון משני בסך של 6 מיליארד ש"ח לשנת 2018 שאישר דירקטוריון הבנק, ביצעה הפועלים הנפקות (חברה בת בבעלות מלאה המשמשת זרוע הנפקות של הבנק) בחודש אפריל 2018 הנפקה פרטית למשקיעים מוסדיים של כתבי התחייבויות נדחים צמודי מדד (סדרה יח'), הנושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.42% בסכום קרן כולל של כ-1.1 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2028 (עם אפשרות לפירעון מוקדם ביוזמת הפועלים הנפקות ואישור בנק ישראל בשנת 2023). כתבי התחייבויות הנדחים כוללים מנגנון ספיגת הפסדי קרן בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202, על-ידי מחיקת קרן באופן חלקי או מלא במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק ירד מתחת ל-5% או בהתאם להחלטה של הפיקוח על הבנקים, והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק. ביום 20 ביוני 2018 נרשמו כתבי התחייבויות הנדחים למסחר ברשימה הראשית בבורסה ועד למועד זה נשאו ריבית שנתית בשיעור 1.42% ובתוספת שיעור שנתי של 0.2%. בנוסף, בחודש יוני 2018 השלימה הפועלים הנפקות הנפקה לציבור של כתבי התחייבויות נדחים צמודי מדד (סדרה יט'), הנושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.59% בסכום קרן כולל של כ-0.7 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2028 (עם אפשרות לפירעון מוקדם ביוזמת הפועלים הנפקות ואישור בנק ישראל בתום שנת 2023). כתבי התחייבויות אלה כוללים מנגנון ספיגת הפסדי קרן בדומה לכתבי התחייבויות הנדחים (סדרה יח') כאמור לעיל והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק.

3. רכישה עצמית של מניות

בחודש יוני 2018 השלים הבנק את ביצועה של תוכנית רכישה עצמית של מניות במסגרתה נרכשו 1 מיליון מניות רגילות של הבנק לצורך יישום תוכניות תגמול הונית שאימץ הבנק. תוכנית הרכישה בוצעה בהתאם לכללים שבהנחיית רשות ניירות-ערך בעניין הגנת "ימל מבטחים" ברכישה עצמית, לאחר שאושרה על-ידי דירקטוריון הבנק ובהתאם לאישור שקיבל הבנק מהפיקוח על הבנקים. בחודש יוני 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 332 בנושא "רכישה עצמית על-ידי תאגידים בנקאיים", לפיה בנקים יוכלו לבצע רכישה עצמית של ניירות-ערך שהונפקו על ידם, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים. עד כה, ההוראה הקיימת אוסרת על בנקים לבצע רכישה עצמית למעט במקרים חריגים, בשעה שחוק החברות מתיר פעולה זו בכפוף לעמידה בתנאים לביצוע חלוקה. טיוטת ההוראה קובעת את התנאים בהתקיימם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית של מניות וניירות-ערך המירים שהונפקו על ידם, ובכללם בין היתר נקבע כי:

- נדרש אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע הרכישה, בהתבסס על תוכנית רכישה שהציג הבנק.
- היקף הרכישה בכל תוכנית לא יעלה על 5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי.
- התאגיד הבנקאי יפעל על-פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות-ערך או מנגנון שקול אחר שיבטיח לו הגנה משפטית מפני טענת שימוש במידע פנים.
- ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות (למעט אם מדובר בבעל מניות שהוא לקוח כשיר, כהגדרתו בהוראה).
- תוכנית הרכישה תאושר על-ידי דירקטוריון הבנק.

4. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%. יחס המינוף של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט, ככל שקיימים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונדיליות (המשך)

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח
א. בנתוני המאוחד			
37,803	37,466	38,155	הון רובד *1
513,037	509,345	516,190	סך החשיפות*
באחוזים			
7.37%	7.36%	7.39%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
12.52%	12.16%	12.89%	יחס מינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ**			
7.04%	13.40%	5.13%	יחס מינוף
בנק פודיטיף			
14.29%	19.75%	26.15%	יחס מינוף
3.00%	3.00%	3.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
<p>* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2018, המוערכת בכ-0.11% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.</p> <p>** על-פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.</p>			
השפעת גידול	השפעת קיטון		
ב-1 מיליארד ש"ח	ב-100 מיליוני ש"ח		
בסך החשיפות	בהון רובד 1		
באחוזים			
ג. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2018:			
(0.01%)	(0.02%)		בנק בנתוני המאוחד
(0.55%)	(0.45%)		ישראל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. יחס כיסוי הנזילות

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 60. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאחד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בדצמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	באחוזים
א. בנתוני המאחד⁽¹⁾			
122%	127%	123%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
120%	122%	121%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ג. חברות בת משמעותיות*			
בנק הפועלים שוויץ			
200%	206%	224%	יחס כיסוי נזילות בהתאם לרגולציה המקומית
80%	80%	90%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

בשלב זה, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 342. בהמשך, חברות כרטיסי האשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוח, אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן. כמו-כן, בנק פוזיטיף אינו כפוף בתורכיה להוראת יחס כיסוי נזילות.

* יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית גדל ב-10% כל שנה עד לשיעור של 100% בשנת 2019.

(1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

(2) היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בהתאם לפרסום בנק ישראל בקובץ שאלות ותשובות מיום 29 בספטמבר 2016 בנושא הכללה בדיווח סולו של תאגיד בנקאי, חברות בת המחזיקות נכסים נזילים עבור התאגיד, החל מיום 1 ביולי 2017 חישוב יחס כיסוי נזילות סולו כולל חברות בנות אלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	30 ביוני		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
397	420	340	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
4	78	40	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
			(3) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:
154	*157	153	בשנה הראשונה
148	*154	141	בשנה השניה
121	*138	119	בשנה השלישית
110	*121	109	בשנה הרביעית
102	*112	102	בשנה החמישית
576	*641	569	מעל חמש שנים
1,211	*1,323	1,193	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* הוצג מחדש.

(4) פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר				
186	186	101	-	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
190	190	159	-	40	תמורה שהתקבלה במזומן
4	4	58	-	40	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עליות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 ביוני 2018, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם בכ- 171 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור 25.ג.א\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017](#) ("הביאור לשנת 2017").

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בביאור לשנת 2017 בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק, למעט כמפורט להלן:

1. בחודש אפריל 2018, נקבע לוח זמנים לבירור הליך ערעור שנפתח בפני בית המשפט לערעורים של מחוז קולומביה בארצות-הברית, על פסק דינו של בית המשפט הפדרלי בווישינגטון DC, אשר דחה את התביעה שהוגשה, על-ידי מספר גורמים פלסטיניים, נגד שורה ארוכה של נתבעים ובהם הבנק. התביעה נסובה, לטענת התובעים, בפעילות ישראל במזרח ירושלים, שטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה והסיוע שהנתבעים מעניקים לפעילות זו. ביחס לבנק נטען כי הסיוע נעשה, בין היתר, באמצעות העברות הכספיים שבוצעו דרך סניפי הבנק בארצות-הברית, מימון פעילות ביהודה ושומרון וכיו"ב. הנתבעים הגישו בקשה לדחיית הערעור אך בית המשפט טרם דן בבקשה. סכום התביעה שנדחה עמד על 1 מיליארד דולר של ארצות-הברית כנגד כל הנתבעים.

2. בחודש מרץ 2018, הוגש ערעור לבית המשפט העליון על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שדחה את הבקשות להגשת התביעות הייצוגיות נגד מספר בנקים ובהם הבנק ונגד מספר חברות כרטיסי אשראי (ובהן ישראל כרטיס) ופועלים (אקספרס) ושפורטו בסעיף 6 ובסעיף 8 לביאור לשנת 2017, בעניין גביית יתר של עמלות בפעילות של המרה ומשלוח של מטבע-חוץ. סכום הערעור הועמד על 11 מיליארד ש"ח.

3. ביום 27 ביוני 2017 הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום. עניינה של הבקשה בטענה לפיה, הבנק גבה עמלת ליווי פיננסי שלא כדין מיחידים או מעסקים קטנים. כאשר חישב עמלה זו כאחוז מתוך הסכום הכולל של עלות בניית הדירה בתוספת עלות הקרקע ולא כאחוז מתוך סכום האשראי שהעמיד הבנק ללקוח. בדיון שנערך ביום 13 בפברואר 2018 הורה בית המשפט על קבלת עמדת המפקחת על הבנקים בקשר עם המחלוקת בין הצדדים. ביום 10 ביוני 2018 הוגשה עמדת בנק ישראל (הפיקוח על הבנקים) במסגרתה תמך בנק ישראל בעמדת הבנק.

4. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 1 לביאור לשנת 2017, בעניין עמלות בגין החזרת שיקים, מלקוחות שחשבונום הוגבל, בין הצדדים מתנהל הליך גישור.

5. באשר לבקשה להגשת תביעה ייצוגית שפורטה בסעיף 2 לביאור לשנת 2017 שהוגשה נגד חמישה בנקים והבנק בתוכם בעניין גביית עמלה בגין העברות מטבע-חוץ, בחודש מרץ 2018, דחה בית המשפט את הבקשה.

6. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 7 לביאור לשנת 2017, בעניין עמלת דמי הכרטיס המשולמת על-ידי לקוחות הבנק לקבוצת ישראל כרטיס, בין הצדדים מתנהל הליך גישור.

7. באשר לערעור לבית המשפט העליון שפורט בסעיף 10 לביאור לשנת 2017, שהוגש על פסק דין שדחה בקשה להגשת תביעה ייצוגית נגד שלושה בנקים והבנק בתוכם בעניין גביית ריבית דריבית בהלוואות לדיו, בחודש מרץ 2018, הערעור נדחה.

8. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 11 לביאור לשנת 2017, שהוגשה על-ידי Fairfield Sentry Ltd באמצעות מפרקיה, ביום 6 לאוגוסט 2018, קבע ה-Bankruptcy Court כי הוא נעדר סמכות ביחס לתביעות המפרקים ככל שהבסיס היחיד לסמכות זו הינם הסכמי ההצטרפות לקרן, הכוללים סעיפי ברירת דין וברירת פורום. ה-Bankruptcy Court עיכב את דחייתן של איזו מתביעות Fairfield, ובכללן התביעות כנגד בנק הפועלים (שוויץ) בע"מ, וזאת עד להתפתחות עובדתית נוספת לפיה ייקבע באם לבית המשפט קיימת סמכות לשמוע טענות אלה.

ב. כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

1. ביום 22 ביוני 2018, הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד ישראל כרטיס בע"מ, חברה בת של הבנק ונגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. לטענת המבקשים חברות כרטיסי האשראי העלימו עין במשך שנים ממדיניות ניצול ועושיק צרכנים קשישים (מי שמלאו להם 65 שנים ויותר, כפי שהגדירו המבקשים לצורך התביעה) על-ידי חברות שיווק ישיר, אשר חייבו שלא כדין את כרטיסי האשראי של הקשישים בגין עסקות טלפוניות, תוך שחברות כרטיסי האשראי נהנות מעמלות סליקה ומאפשרות את פעילותן של חברות השיווק הישיר. המבקשים דורשים פיצוי בגין נזקים ממוניים ולא ממוניים, לרבות דרישה שחברות כרטיסי האשראי ישיבו את הסכומים שנגבו שלא כדין על-ידי חברות השיווק הישיר וכן את עמלות הסליקה ורווחים שהפיקו מפעילות חברות השיווק הישיר. לטענת המבקשים, נדרשת בדיקת מומחה כדי להעריך ולכמת את היקף הנזקים שנגרמו, אך כיוון שלטענתם מדובר בתופעה ממנה נפגעו עשרות אלפי קשישים לאורך השנים, ובהתחשב בהיקף הנזק הנטען, הם מעריכים כי היקף ההשבה או הפיצוי המצטבר בגין הנזקים הממוניים יעמוד על מאות מיליוני שקלים.

2. ביום 7 במאי 2018, הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ובנק נוסף. התביעה אינה נוקבת בסכום אך המבקש מעריך כי מדובר בסכום גבוה, בהיקף של מיליוני ש"ח ואולי אף למעלה מכך. עניינה של הבקשה בטענה לפיה הבנק גובה עבור הפקדת שיק דחוי באמצעות מכשיר לשירות עצמי או באמצעות שיומון במכשיר סלולרי, עמלה לפי תעריף של הפקדת שיק דחוי בדלפק, בעוד שהיה עליו לגבות עמלה לפי תעריף של הפקדת שיק דחוי בשידור, שהינה בשיעור נמוך יותר.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות (המשך)

3. ביום 15 במרץ 2018, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד ישראלכרט מימון בע"מ, חברת בת של הבנק ונגד נתבעים נוספים. התביעה אינה נוקבת בסכום אך המבקש מעריך שסכומה עולה על 2.5 מיליון ש"ח. עניינה של הבקשה בטענה לפיה מי שמבקש לבצע תשלום בסניפי הדואר באמצעות כרטיס אשראי, מחוייב לעשות זאת בעסקת תשלומים ב"קרדיט", אשר מהווה לפי הטענה הלוואה חוץ בנקאית ששיעור הריבית בה מופיע רק בקבלה אותה מקבל הלקוח לאחר ביצוע התשלום.

4. ביום 4 בדצמבר 2017, הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ישראלכרט בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ, שתיהן חברות בת של הבנק. סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה הינו 180 מיליון ש"ח. עניינה של הבקשה בטענה לפיה, בחודש דצמבר 2013 העלו הנתבעים את גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות הבנק, על-ידי שינוי מדרג ההנחות והפטורים מעמלת דמי כרטיס וזאת, בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר ולא במשפט. הצדדים הסכימו ביניהם כי במסגרת הליך הגישור המתנהל בין הצדדים בנוגע לתביעה שפורטה בסעיף 7 בפרק א. לביאור לשנת 2017 ובסעיף 5 לעיל, הדומה וקשורה להליך דנן, ידונו גם הסוגיות במחלוקת אשר בהליך זה.

ג. במהלך שנת 2011, בעקבות הודעת רשויות שוויץ לבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ (להלן: "הפועלים שוויץ"), כי מספר בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית בקשר עם חשד או חשש לסיוע ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות ארצות-הברית, מסר הפועלים שוויץ לרשויות שוויץ מידע סטטיסטי אודות עסקיו עם לקוחות אמריקאים על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית. ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם כי שלטונות ארצות-הברית ושוויץ הגיעו להסדר ("ההסדר השוויצרי") לפיו בנקים שוויצריים מקטיגוריה 2 אשר יבחרו להצטרף להסדר השוויצרי ויעמדו בתנאיו (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יועמדו לדין בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מהסדר זה. ההסדר השוויצרי מגדיר "קטגוריה 2" כקטגוריה שמתייחסת לבנקים שאינם נתונים לחקירה ושיכולים להצטרף להסדר ולחתום על הסכם אי העמדה לדין (Non-Prosecution Agreement). באותו היום הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שוויץ, כי בהתאם להוראות ההסדר, בנק הפועלים שוויץ לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. במכתב האמור לא פורטו טענות או דרישות כלשהן. החל מראשית שנת 2015 בעקבות דרישות ובקשות שהתקבלו בבנק ממשרד המשפטים האמריקאי (ה-DOJ), מחלקת השירותים הפיננסיים של מדינת ניו-יורק (ה-NYDFS) וה-Federal Reserve, קבוצת הבנק, בסיוע יועציה המשפטית, מעבירה לרשויות האמריקאיות האמורות נתונים, מידע ומסמכים מקבוצת הבנק בקשר עם פעילות קבוצת הבנק מול לקוחות אמריקאים, ככל שהדבר ניתן ובגבולות הדין. החקירה ואיסוף המידע והמסמכים כמו גם עדכון ותיקוף מאגר המידע הכמותי ביחס ללקוחות האמריקאים של הבנק ושל בנק הפועלים שוויץ (לרבות הסניף בלוקסמבורג והסניף בסינגפור אשר נסגר בשנת 2012) טרם הסתיימו. כחלק מהחקירה הועברו לרשויות בארצות-הברית נתונים ומידע כמותי אודות לקוחות אמריקאים בבנק ובהפועלים שוויץ הגם שעדכון המאגר טרם הושלם. כמו-כן, לבקשת ה-DOJ הנתונים הכמותיים, המתודולוגיה ואופן הבדיקות שערכה קבוצת הבנק נבדקים ומתוקפים במקביל באמצעות צדדים שלישיים (Independent Examiner). אף הליך זה טרם הושלם.

בשלב זה, מחקירת הרשויות האמריקאיות לא הסתיימה, טרם הושגה הסכמה עם הרשויות האמריקאיות בדבר סוג, אופי ומתכונת ההסדר או ההסדרים המוסכמים (אם יושגו) ובכלל זה האם יגובש הסדר כולל לקבוצת הבנק או הסדרים נפרדים ושוניים לבנק ולהפועלים שוויץ. קיים מנעד של אפשרויות לדרגת החומרה של ההסדרים ולמידת האחריות לביצוע עבירות על הדין האמריקאי שידרשו בנק הפועלים והפועלים שוויץ לקחת על עצמם במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים (אם יושגו). הסדר או הסדרים מוסכמים עם ה-DOJ יכול שיהיו מסוג של Non-Prosecution Agreement, Deferred Prosecution Agreement או Plea Agreement. שורה של שיקולים עלולים להשפיע לרעה על ההסדר או ההסדרים (אם יושגו) ובכללם טענות אפשריות ביחס לפעולות מסוימות של בכירים לשעבר בהפועלים שוויץ שעלו במסגרת החקירה, אופי והיקף שיתוף הפעולה עם ה-DOJ וקביעות ביחס לחומרת המעשים והיקפי הפעילות. בשלב זה, טרם החל בין נציגי הבנק לבין הרשויות האמריקאיות משא ומתן בדבר הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם לרשויות האמריקאיות במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים אפשריים עמן וטרם הוגדרו המתודולוגיות לחישובם. לפיכך, לא ניתן לדעת בשלב זה האם חישוב איזה מרכיביו של הסדר אפשרי יתבסס על המתודולוגיה הקבועה בהנחיות הענישה בדין האמריקאי (United States Sentencing Guidelines), או, לחלופין, על המתודולוגיה המיושמת בהסדרים המבוצעים תחת קטגוריה 2 להסדר השוויצרי (אשר למיטב ידיעת הבנק לא יושמה בעבר ביחס למוסדות פיננסיים בגין פעילות מחוץ לשוויץ). כמו-כן, טרם סוכמו הקריטריונים לקביעת אוכלוסיית הלקוחות שבגינה עלולה קבוצת הבנק להידרש לשלם לרשויות האמריקאיות או הרכיבים שעליהם יבוסס חישוב התשלום על-פי הסדר אפשרי בהתייחס לאוכלוסיית הלקוחות הרלוונטית. בין הרכיבים עליהם מבוססים הסדרים בתיקים דומים עם ה-DOJ נמנים, בין היתר, רכיב של תשלום בגין סכום אובדן המס שנגרם לרשויות המס בארצות-הברית בגין לקוחות אמריקאים (להלן: "רכיב אובדן המס"), רכיב ההכנסות שהפיקה קבוצת הבנק מלקוחות אמריקאים (להלן: "רכיב ההכנסות מלקוחות אמריקאים") ורכיב של קנס עונשי (להלן: "רכיב הקנס"). הגם שמדובר ברכיבים נפרדים ושוניים על-פי הדין האמריקאי, למיטב ידיעת הבנק, קיימת תחליפיות מסוימת בין רכיבים אלו, באופן שמקשה לחזות אילו רכיבים יכללו בהסדר, ככל שיגובש. יתרה מכך, בחינת המידע הפומבי הקיים ביחס להסדרים בתיקים דומים של ה-DOJ בבנקים אחרים אשר לא היו רשאים להיכלל בקטגוריה 2 של התוכנית השוויצרית מעלה כי קיימת שונות רבה בין המתודולוגיות אשר יושמו בכל הסדר, באופן שמקשה על הסתמכות על הסדרים אלה לקביעת המתודולוגיות שלפיהן יחושבו הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם ל-DOJ.

בטרם השלמת עדכון ותיקוף מאגר הלקוחות האמריקאים והגעה להסכמות עם הרשויות האמריקאיות בדבר הקריטריונים לקביעת אוכלוסיית הלקוחות הרלוונטיים לחישוב, התקופות הרלוונטיות לחישוב, רכיבי החישוב ואופן החישוב, קבוצת הבנק ויועציה המשפטית אינם יכולים להעריך באופן מהימן את היקף או טווח החשיפה.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

בסמוך לפני מועד פרסום הדוחות הכספיים פרסם בנק מזרחי טפחות בע"מ, הנתון אף הוא לחקירת הרשויות האמריקאיות בקשר עם לקוחותיו האמריקאים, כי קיבל הצעה ממשרד המשפטים האמריקאי לסיום החקירה בהסדר, מבלי שההצעה כוללת פירוט או עקרונות תחשיב המבססים את הסכום. בנוסף, פרסם משרד המשפטים האמריקאי כי שלושה בנקים נוספים הגיעו עימו להסדרים לסיום החקירה, כאשר בשניים מהמקרים צוין כי ההסדר כלל רכיב של אבדן המס, רכיב של החזר הכנסות מלקוחות אמריקאים ורכיב נוסף של קנס ואילו השלישי הסתיים בתשלום בסך כוללני חלף תשלום עבור רכיב קנס שונים (להלן: "הפרסומים האחרונים"). אין בפרסומים האחרונים כדי לשנות מעמדת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, לפיה הוא אינו יודע להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה בנושא זה.

עם זאת, כעולה מהסדרים של בנקים אחרים ומשיחות שהתקיימו עם ה-DOJ במהלך החודשים האחרונים בהן נדונו היבטים מסוימים הנוגעים לאופן חישוב הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם, אגב תהליך איסוף הנתונים והמידע שעודנו נמשך, מעריך הבנק, כי הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם ל-DOJ יכללו, לכל הפחות, את השבת סכומי רכיב אובדן המס שנגרם לרשויות המס בארצות-הברית על-ידי לקוחות אמריקאים מסוימים שקיבלו מקבוצת הבנק שירותים מסוימים (כדוגמת, בין היתר, חשבונות קוד, הלוואות גב-אל-גב או ניהול חשבון באמצעות חברות המאגדות במדינות אף-שור). ההפרשה שכלל הבנק בדוחותיו הכספיים מבוססת על רכיב זה וחושבה בהתבסס על המידע הכמותי הקיים בידי קבוצת הבנק נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים בגין לקוחות אלה. המידע שעל בסיסו בוצעה ההפרשה עודנו כפוף לעדכון ולתיקוף. לפיכך, אפשר שקבוצת הבנק תידרש לשלם גם בגין לקוחות אמריקאים נוספים, עם זאת אפשר שטענות קבוצת הבנק ביחס ללקוחות מסוימים תתקבלנה ואילו יוחרגו מהאוכלוסיה הרלוונטית לתשלום.

ההפרשה הכלולה בדוחותיו הכספיים בקשר עם החשיפה ל-DOJ מתייחסת לרכיב אובדן המס בלבד (שלהערכת הבנק הינו גבוה מסכום רכיב ההכנסות מלקוחות אמריקאים) ואינה כוללת רכיב של קנס עונשי או רכיב הכנסות מלקוחות אמריקאים. ההפרשה גם אינה מתבססת על האפשרות של יישום נוסחת קטיגוריה 2 ביחס לפעילות בשוויץ של הפועלים שוויץ. המשמעות הכספית של הוספת רכיבים אלה, כולם או חלקם, או יישום הנוסחה כאמור יכול שתהא משמעותית.

במהלך התקופה שחלפה מפרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2017 המשיכה קבוצת הבנק לעדכן ולטייב את מאגר המידע הכמותי ביחס ללקוחות אמריקאים של הבנק ושל בנק הפועלים שוויץ. בהתבסס על האמור ועל המידע הכמותי המעודכן בדבר אוכלוסיית הלקוחות האמריקאים, הגדיל הבנק ברבעון הראשון של שנת 2018 את סכום ההפרשה בקשר עם החשיפה הנובעת מחקירת הרשויות האמריקאיות בסך של כ-17 מיליון דולר (כ-60 מיליון ש"ח), אשר התווספו לסך כולל של כ-348 מיליון דולר אשר הופרשו בעבר. סכום ההפרשה הכולל בעניין זה עומד, נכון ליום 30 ביוני 2018, על סך השווה לכ-365 מיליון דולר (כ-1,332 מיליון ש"ח), סכום זה כולל גם הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ. זאת, בהמשך להוראת הפיקוח על הבנקים שניתנה לבנק ביחס לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 לאחר שהפיקוח על הבנקים בחן את הנסיבות ומטעמי שמרנות מקצועית.

בשלב זה, בהתבסס בין היתר על עמדת יועציו המשפטיים והמקצועיים, אין ביכולתו של הבנק להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה או טווח החשיפה בנושא זה, הן במישור הכספי והן במישור השלכות אפשריות אחרות. הגם שהבנק מעריך שהוא צפוי לשלם סכומים גם לרשויות אחרות במסגרת הסדר או הסדרים עימן (אם וככל שיגובשו) ואפשר שסכומים אלה יהיו משמעותיים, בשלב זה קבוצת הבנק ויועציה המשפטיים אינם יודעים להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה גם ביחס לרשויות אחרות. הבנק מעריך, כי היקף החשיפה הכוללת גדול מסכום ההפרשה שכלל הבנק בדוחותיו הכספיים באופן שבו הסכומים הכוללים שתשלם קבוצת הבנק במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום ההפרשה, הגם שאין ביכולתו, כאמור לעיל, לאמוד סכומים אלו. בהתאם לכללי החשבונאות החלים על הבנק, לצורך הכללת ההפרשה בדוחות הכספיים ערכה קבוצת הבנק מספר תרחישים להפסד הצפוי מהשלכות החקירה. מאחר ואין ביכולתו של הבנק לקבוע מי מהתרחישים האמורים מהווה אומדן טוב יותר להפסד הצפוי, ההפרשה שכלל הבנק מחושבת על בסיס התרחישי המינימלי מבין התרחישים האמורים בהתבסס על המידע הכמותי הקיים בידי קבוצת הבנק נכון למועד פרסום הדוח. יודגש כי יועציו המשפטיים של הבנק אינם יודעים להעריך את ההסתברות להתקיימות איזה מהתרחישים האמורים אשר נערכו כאמור מטעמים חשבונאיים לצורכי הכללת הפרשה בדוחות הכספיים, ויכול שקיימים גם תרחישים נוספים, אפשר גם שבמסגרת הסדר עם הרשויות האמריקאיות תהא רשאית קבוצת הבנק להחריג לקוחות מסוימים מהאוכלוסיה הרלוונטית לתשלום או לבצע הפחתות אחרות לסכומי התשלום, החרגות או הפחתות אלה, כמו גם תוספות אפשריות לאוכלוסיה הרלוונטית, לא יושמו במסגרת חישוב ההפרשה.

לאור הפרסומים האחרונים, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל לא הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד מרווחי הרבעון השני של שנת 2018 במועד אישור הדוחות הכספיים. ראה גם [ביאור 9](#) לתמצית הדוחות הכספיים.

יודגש כי אין בביצוע ההפרשה עד כה, בפרוט היקפי החשיפה כאמור או בהחלטת הדירקטוריון בנוגע לדיבידנד כאמור, משום הודאה בטענה כלשהיא שעלולה לעלות כנגד קבוצת הבנק על ידי הרשויות בארצות הברית או על ידי כל גורם אחר.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. במהלך שנת 2015 הגיש משרד המשפטים האמריקאי לבית המשפט הפדרלי בניו-יורק, כתב אישום נגד בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ואחרים, בעבירות שונות, תרמית ועבירות קשורות. בחודש דצמבר 2015 פורסם כתב אישום חדש אשר החליף את כתב האישום המקורי (Superseding Indictment). על-פי כתב האישום המקורי וה-Superseding Indictment נאשמים מסוימים החזיקו חשבונות בבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ וביצעו עסקות כספיות הקשורות לכאורה לפרשה, בחשבונות אלה.

על פי המדווח, כחלק מהפרשה חוקרות הרשויות האמריקאיות גם מוסדות פיננסים שונים. במסגרת זו, משרד המשפטים האמריקאי חוקר האם קבוצת הבנק הפרה חקיקה פלילית בארצות-הברית הנוגעת למרמה ולהלבנת הון, בקשר עם חשבונות בנק שהוחזקו בקבוצת הבנק על-ידי נאשמים מסוימים המעורבים בפרשה. במסגרת זו נמסרו לבנק צווי גילוי מסמכים ובקשות שונות לקבלת מידע וחומרים. בכפוף להוראות החוקים הרלוונטיים החלים על הגופים השונים בקבוצת הבנק, נמסרו לרשויות מידע ומסמכים בהיקף משמעותי. כמו-כן, משרד המשפטים האמריקאי קיים ראיונות עם חלק מעובדי הבנק. קבוצת הבנק מתקדמת בצורה משמעותית בביצועה של חקירה פנימית שהיא מנהלת בקשר עם נושא זה באמצעות עורכי דין חיצוניים, והיא משתפת פעולה עם הרשויות. על פי חוות דעת יועציה המשפטיים של קבוצת הבנק לא ניתן בשלב זה להעריך האם קבוצת הבנק תישא בחבות כלשהי במישור הפלילי, האזרחי או הרגולטורי בנושא זה, ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ה. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 ביוני 2018 הסתכם ב-183 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-173 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2017. עד ליום 30 ביוני 2018 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2018						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
1,552	-	-	1,552	-	-	חוזי Forward
10,707	-	-	-	10,707	-	Swaps
12,259	-	-	1,552	10,707	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
7,524	-	-	-	7,524	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
124	-	-	-	124	-	חוזי Futures
207,862	141	-	159,828	26,556	21,337	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים:						
32,495	384	2,610	18,581	10,920	-	אופציות שנכתבו
30,092	334	887	19,454	9,417	-	אופציות שנקנו
631,171	-	9,832	40,662	574,906	5,771	Swaps
901,744	859	13,329	238,525	621,923	27,108	סך-הכל נגזרי ALM
295,429	-	-	-	290,435	4,994	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
11,855	-	11,855	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
12,137	-	10,362	1,775	-	-	אופציות שנכתבו
12,137	-	10,362	1,775	-	-	אופציות שנקנו
60	-	-	-	60	-	Swaps
36,189	-	32,579	3,550	60	-	סך-הכל נגזרים אחרים
60	-	-	-	60	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
128	128	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
16,046	-	-	16,046	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
966,416	1,037	45,908	259,673	632,690	27,108	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2017						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
2,301	-	-	2,301	-	-	חוזי Forward
6,836	-	-	-	6,836	-	Swaps
9,137	-	-	2,301	6,836	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
5,933	-	-	-	5,933	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
5,835	-	-	-	5,835	-	חוזי Futures
178,856	48	-	140,698	19,292	18,818	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים:						
75,863	137	3,151	17,760	54,815	-	אופציות שנכתבו
72,495	132	1,945	17,017	53,401	-	אופציות שנקנו
608,760	-	9,623	43,516	547,620	8,001	Swaps
941,809	317	14,719	218,991	680,963	26,819	סך-הכל נגזרי ALM
281,362	-	-	-	274,273	7,089	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
9,649	-	9,649	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
11,735	-	7,879	3,856	-	-	אופציות שנכתבו
11,410	-	7,554	3,856	-	-	אופציות שנקנו
124	-	-	-	124	-	Swaps
32,918	-	25,082	7,712	124	-	סך-הכל נגזרים אחרים
62	-	-	-	62	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
122	122	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
17,225	-	-	17,225	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
1,001,261	489	39,801	246,229	687,923	26,819	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2017						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגזרים*						
2,076	-	-	2,076	-	-	חוזי Forward
9,922	-	-	-	9,922	-	Swaps
11,998	-	-	2,076	9,922	-	סך-הכל נגזרים מגזרים
7,843	-	-	-	7,843	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
3,221	-	-	-	3,221	-	חוזי Futures
177,826	157	-	140,233	14,065	23,371	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
37,869	193	2,712	14,212	20,752	-	אופציות שנכתבו
35,036	176	941	14,230	19,689	-	אופציות שנקנו
658,468	-	9,073	42,737	598,078	8,580	Swaps
912,420	526	12,726	211,412	655,805	31,951	סך-הכל נגזרי ALM
306,428	-	-	-	298,671	7,757	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
10,752	-	10,752	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
14,719	-	10,996	3,723	-	-	אופציות שנכתבו
14,719	-	10,996	3,723	-	-	אופציות שנקנו
59	-	-	-	59	-	Swaps
40,249	-	32,744	7,446	59	-	סך-הכל נגזרים אחרים
59	-	-	-	59	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
121	121	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,593	-	-	10,593	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
975,431	697	45,470	231,527	665,786	31,951	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2018						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגזרים*						
138	-	-	4	134	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
146	-	-	42	104	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרי ALM**						
9,832	22	167	4,552	4,635	456	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,035	22	160	3,836	4,711	306	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
762	-	738	24	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
768	-	743	25	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
-	-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
10,732	22	905	4,580	4,769	456	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
10,732	22	905	4,580	4,769	456	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2,539	21	809	1,559	85	65	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***
9,949	22	903	3,903	4,815	306	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
9,949	22	903	3,903	4,815	306	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
1,863	19	706	1,063	75	-	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 10 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	30 ביוני 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
						1. נגזרים מגזרים*
44	-	-	26	18	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
284	-	-	18	266	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
12,008	10	157	4,928	6,477	436	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,408	9	145	5,230	6,527	497	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
712	-	662	49	1	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
712	-	662	49	1	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,766	12	819	5,003	6,496	436	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,766	12	819	5,003	6,496	436	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2,021	8	729	1,041	243	-	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***
13,404	9	807	5,297	6,794	497	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
13,404	9	807	5,297	6,794	497	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
2,603	2	790	1,697	113	1	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 28 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	31 בדצמבר 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
						1. נגזרים מגזרים*
107	-	-	57	50	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
206	-	-	7	199	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
11,097	11	147	4,250	6,244	445	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,060	11	137	4,040	6,407	465	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
808	-	767	41	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
808	-	767	41	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,013	12	914	4,348	6,294	445	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,013	12	914	4,348	6,294	445	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1,818	9	797	797	125	90	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים***
12,074	11	904	4,088	6,606	465	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,074	11	904	4,088	6,606	465	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
1,879	8	877	884	109	1	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבנות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 25 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחודה

30 ביוני 2018					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
10,732	4,163	18	1,490	5,033	28
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6,216)	(616)	-	(1,254)	(4,346)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,070)	(410)	-	(86)	(574)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
3,446	3,137	18	150	113	28
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9,716	3,904	43	1,764	3,813	192
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
(3,378)	(724)	-	(723)	(1,931)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
6,338	3,180	43	1,041	1,882	192
סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
20,448	8,067	61	3,254	8,846	220
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
9,949	2,528	48	1,951	5,088	334
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6,216)	(616)	-	(1,254)	(4,346)	-
מכשירים פיננסיים					
3,733	1,912	48	697	742	334
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
30 ביוני 2017					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
12,766	4,059	91	2,010	6,585	21
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,104)	(683)	-	(1,784)	(5,637)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,082)	(183)	(80)	(138)	(681)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
3,580	3,193	11	88	267	21
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9,410	3,980	88	1,451	3,891	-
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
(3,297)	(805)	-	(591)	(1,901)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
6,113	3,175	88	860	1,990	-
סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
22,176	8,039	179	3,461	10,476	21
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
13,404	3,756	-	2,707	6,461	480
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,104)	(683)	-	(1,784)	(5,637)	-
מכשירים פיננסיים					
5,300	3,073	-	923	824	480
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (30.06.17); 0 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח.
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 10 מיליוני ש"ח (30.06.17); 28 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 25 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2017						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות	
12,013	3,960	83	1,872	6,019	79	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(7,648)	(626)	-	(1,600)	(5,422)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,084)	(513)	(36)	(128)	(407)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
3,281	2,821	47	144	190	79	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,966	4,074	82	1,616	3,924	270	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(3,527)	(828)	-	(632)	(2,067)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
6,439	3,246	82	984	1,857	270	סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
21,979	8,034	165	3,488	9,943	349	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,074	2,893	44	2,420	6,261	456	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(7,648)	(626)	-	(1,600)	(5,422)	-	מכשירים פיננסיים
4,426	2,267	44	820	839	456	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (30.06.17: 0 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 10 מיליוני ש"ח (30.06.17: 28 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 25 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

30 ביוני 2018				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
				חוזי ריבית
27,108	6,534	11,874	5,421	3,279
				שקל-מדד
632,690	93,906	323,085	164,206	51,493
				אחר
259,673	16,946	26,646	67,965	148,116
				חוזי מטבע-חוץ
45,908	-	3,771	11,699	30,438
				חוזים בגין מניות
1,037	-	116	196	725
				חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
966,416	117,386	365,492	249,487	234,051
				סך-הכל
30 ביוני 2017				
בלתי מבוקר				
1,001,261	135,177	309,669	244,611	311,804
				סך-הכל
31 בדצמבר 2017				
מבוקר				
975,431	129,080	412,913	170,469	262,969
				סך-הכל

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ה. מכשירים פיננסיים נגזרים – בקרת סיכונים

א. הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הבנק מייעד מעת לעת חלק מהמכשירים הנגזרים כמכשירים מגדרים בגידורי שווי הוגן או גידורי תזרים מזומנים. המכשירים הנגזרים המגדרים נמדדים על-פי הכללים המפורטים בביאור 1(ה)6.

ב. סוגי העסקות העיקריים בהן הבנק פועל הינן:

- 1.** עסקות אקדמה (Forward) חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: נכסי בסיס), שיבוצע בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
- 2.** חוזים עתידיים (Futures) חוזים עתידיים סחירים בבורסות, לרכישה או למכירה של כמות יחידות סטנדרטיות של נכסי בסיס, שיבוצעו בתאריך עתידי, ובמחיר מוגדר מראש.
- 3.** עסקות החלפה (Swap) חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפרטים שהוחלפו.
- 4.** אופציות (Options) חוזה המקנה, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
- 5.** עסקות למסירה מיידית (Spot) עסקת חליפין בין שני מטבעות על-פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך יומיים.
- ג.** הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן: סיכון אשראי – סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה. סיכון שוק – הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שיעורי ריבית, וכדומה. סיכון נזילות – סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה. סיכון תפעולי – הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגיבן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול. סיכונים השוק וסיכונים הנזילות הנובעים מן הפעילות מנוהלים ונמדדים באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Algorithmics-I Devon, Summit וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד, בדרך כלל, על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, וכן בגישת התרחישים. הנושאים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית. השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר) מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות). הבנק פועל במתכונת של מתן שירות מקיף ללקוחותיו להגנה ולהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים באמצעות חדרי העסקות. הפעילות במכשירים פיננסיים בתחומי המסחר מיועדת לתת מענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות. ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון ווגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VaR ובמונחים של סכומים נומינליים. במקרים מסוימים מכתוב הנוהל גם הגבלת ההפסד באמצעות הוראת STOP LOSS.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017.

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 הבנק נדרש להיפרד מהחזקותיו בקבוצת ישראלכרט. הבנק נערך להפרדה של קבוצת ישראלכרט מהבנק תוך בחינה של מספר חלופות.

לנוכח התקדמות תהליכי ההיפרדות, ולנוכח הצפי להשלמת ההיפרדות תוך שנה, סווגה פעילות קבוצת ישראלכרט החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך, הדוחות הוצגו מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת תחת מגזר "אחר". מספרי ההשוואה הוצגו מחדש, לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
	פעילות חו"ל			פעילות ישראל							פעילות ישראל		
	סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות	משקי בית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: חלוואות לדיור
הכנסות ריבית מחיצוניים	3,274	244	3,030	-	244	16	457	236	693	12	6	761	1,372
הוצאות ריבית לחיצוניים	(972)	(88)	(884)	-	(485)	(135)	(54)	(21)	(38)	(45)	-	-	(106)
הכנסות ריבית, נטו:	2,302	156	2,146	-	(241)	(119)	403	215	655	(33)	6	761	1,266
מחיצוניים	-	(38)	38	-	588	145	(156)	(42)	(81)	72	(1)	(614)	(488)
בינמגזרי	2,302	118	2,184	-	347	26	247	173	574	39	5	147	778
סך הכנסות ריבית, נטו	361	(5)	366	-	342	7	8	5	3	-	-	-	1
הכנסות מימון שלא מריבית	903	25	878	43	61	30	92	75	210	39	51	15	328
עמלות והכנסות אחרות	1,264	20	1,244	43	403	37	100	80	213	39	51	15	329
סך הכנסות שאינן מריבית	3,566	138	3,428	43	750	63	347	253	787	78	56	162	1,107
סך הכנסות	90	5	85	-	(2)	(4)	(105)	(11)	88	-	-	6	119
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	2,068	265	1,803	108	185	30	91	83	344	32	37	53	930
הוצאות תפעוליות ואחרות:	-	(5)	5	4	(51)	11	3	3	89	12	-	-	(66)
לחיצוניים	2,068	260	1,808	112	134	41	94	86	433	44	37	53	864
בינמגזרי	1,408	(127)	1,535	(69)	618	26	358	178	266	34	19	103	124
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	593	(8)	601	24	209	8	122	72	101	15	7	43	50
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים	815	(119)	934	(93)	409	18	236	106	165	19	12	60	74
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים	819	(119)	938	(93)	413	18	236	106	165	19	12	60	74
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	93	-	93	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת	912	(119)	1,031	-	413	18	236	106	165	19	12	60	74
רווח נקי מפעילות מופסקת	8	11	(3)	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	920	(108)	1,028	-	410	18	236	106	165	19	12	60	74
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה													
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק													

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018			
סך-הכלל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכלל	
	פעילות חו"ל	סך-הכלל	פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		מזה: הלוואות לדיור
452,451	33,270	419,181	13,838	148,893	2,806	55,619	27,394	60,204	1,321	5,953	65,577	109,106	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
122	-	122	-	122	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
285,863	13,757	272,106	13,042	-	2,410	56,241	27,923	60,990	1,331	5,953	65,915	110,169	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
289,541	15,222	274,319	13,393	-	2,134	56,139	29,042	60,944	1,356	5,979	66,826	111,311	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
2,956	480	2,476	42	-	-	532	389	838	-	-	-	675	יתרת חובות פגומים
982	34	948	-	-	-	-	-	254	-	-	583	694	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
415,923	23,695	392,228	15,635	52,130	52,495	33,318	18,818	60,633	32,347	-	-	126,852	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
345,274	21,837	323,437	36	-	52,199	32,779	18,715	60,512	32,347	-	-	126,849	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
345,817	21,745	324,072	100	-	52,602	33,217	18,806	59,490	32,550	-	-	127,307	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
331,522	20,432	311,090	20,454	22,103	8,057	66,470	42,701	65,910	1,589	3,899	39,291	83,806	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
333,206	20,655	312,551	20,103	21,073	8,251	68,903	43,711	64,689	1,604	4,105	39,587	84,217	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
969,996	19,022	950,974	2,770	60,749	644,885	79,553	14,657	29,904	46,634	-	-	71,822	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
2,939	155	2,784	-	1,158	9	232	160	524	5	5	147	696	מרווח מפעילות מתן אשראי
(499)	(108)	(391)	-	(598)	14	14	13	50	34	-	-	82	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(138)	71	(209)	-	(213)	3	1	-	-	-	-	-	-	אחר
2,302	118	2,184	-	347	26	247	173	574	39	5	147	778	סך-הכלל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכלל	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*		
	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		
	סך-הכלל פעילות חו"ל	סך-הכלל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי
2,944	247	2,697	-	200	14	411	215	635	12	6	626	1,210
(779)	(87)	(692)	-	(361)	(111)	(47)	(13)	(21)	(52)	-	-	(87)
2,165	160	2,005	-	(161)	(97)	364	202	614	(40)	6	626	1,123
-	(50)	50	-	550	118	(133)	(47)	(95)	69	-	(506)	(412)
2,165	110	2,055	-	389	21	231	155	519	29	6	120	711
139	23	116	1	98	5	5	4	2	-	-	-	1
897	90	807	30	38	37	86	66	183	35	58	15	332
1,036	113	923	31	136	42	91	70	185	35	58	15	333
3,201	223	2,978	31	525	63	322	225	704	64	64	135	1,044
138	5	133	-	-	-	12	(131)	99	-	-	-	153
1,869	172	1,697	(67)	177	35	85	84	378	38	48	50	967
-	5	(5)	93	(56)	9	9	6	38	9	-	-	(113)
1,869	177	1,692	26	121	44	94	90	416	47	48	50	854
1,194	41	1,153	5	404	19	216	266	189	17	16	85	37
489	19	470	(9)	141	12	94	125	89	8	6	42	10
705	22	683	14	263	7	122	141	100	9	10	43	27
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
709	22	687	14	267	7	122	141	100	9	10	43	27
102	-	102	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-
811	22	789	116	267	7	122	141	100	9	10	43	27
1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
812	22	790	116	268	7	122	141	100	9	10	43	27

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשייך לקוחות למגזרים שונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל			
	פעילות חו"ל	סך-הכל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	סך-הכל
448,914	36,751	412,163	12,962	162,602	2,129	47,079	25,201	53,278	1,828	4,961	65,177	107,084	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
158	-	158	-	158	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
271,949	16,605	255,344	12,181	-	1,761	49,141	26,265	55,802	1,852	4,961	65,941	108,342	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
276,836	16,080	260,756	12,873	-	1,906	52,359	27,201	57,048	1,475	5,582	62,888	107,894	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,121	104	3,017	30	-	-	984	312	971	1	-	-	719	יתרת חובות פגומים
973	-	973	-	-	-	-	-	331	-	-	546	642	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
413,663	25,620	388,043	15,195	57,296	53,403	38,186	18,256	50,322	31,501	-	2	123,884	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
338,354	24,099	314,255	6	-	52,871	37,678	18,135	50,186	31,500	-	-	123,879	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
340,768	22,124	318,644	7	-	56,486	39,073	20,103	48,050	30,871	-	-	124,054	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
318,995	21,531	297,464	19,155	25,908	5,787	57,893	37,516	69,440	1,785	2,166	37,185	79,980	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
319,225	21,153	298,072	19,349	21,983	6,302	58,885	38,093	71,113	1,815	2,634	36,941	80,532	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
981,476	23,792	957,684	2,516	59,535	653,499	87,807	16,221	21,591	45,289	-	-	71,226	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:													
2,790	104	2,686	-	1,168	8	216	146	494	5	6	120	649	מרווח מפעילות מתן אשראי
(342)	56	(398)	-	(548)	10	14	10	27	24	-	-	65	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(283)	(50)	(233)	-	(231)	3	1	(1)	(2)	-	-	-	(3)	אחר
2,165	110	2,055	-	389	21	231	155	519	29	6	120	711	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- * הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיור לקוחות למגזרים שונים.
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 - (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 - (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 - (4) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018									לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								פעילות ישראל		סך-הכל
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
										מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	
5,802	483	5,319	-	442	27	804	430	1,308	20	12	1,072	2,288
(1,414)	(162)	(1,252)	-	(609)	(215)	(88)	(37)	(63)	(79)	-	-	(161)
4,388	321	4,067	-	(167)	(188)	716	393	1,245	(59)	12	1,072	2,127
-	(74)	74	-	682	235	(233)	(56)	(98)	132	(1)	(789)	(588)
4,388	247	4,141	-	515	47	483	337	1,147	73	11	283	1,539
589	9	580	-	533	14	16	9	5	-	-	-	3
1,786	50	1,736	84	85	65	186	148	429	79	103	30	660
2,375	59	2,316	84	618	79	202	157	434	79	103	30	663
6,763	306	6,457	84	1,133	126	685	494	1,581	152	114	313	2,202
306	20	286	-	(2)	(2)	(113)	(5)	162	-	-	11	246
4,068	514	3,554	178	368	56	177	168	670	63	74	105	1,874
-	(5)	5	1	(110)	23	9	4	193	26	-	-	(141)
4,068	509	3,559	179	258	79	186	172	863	89	74	105	1,733
2,389	(223)	2,612	(95)	877	49	612	327	556	63	40	197	223
1,037	8	1,029	37	303	17	224	126	208	25	14	81	89
1,352	(231)	1,583	(132)	574	32	388	201	348	38	26	116	134
8	-	8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-
1,360	(231)	1,591	(132)	582	32	388	201	348	38	26	116	134
170	-	170	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,530	(231)	1,761	38	582	32	388	201	348	38	26	116	134
18	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,548	(213)	1,761	38	582	32	388	201	348	38	26	116	134

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018											לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל			
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי
451,285	34,092	417,193	13,391	149,302	2,867	53,978	27,025	60,610	1,347	6,113	64,857	108,673	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
136	-	136	-	136	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
284,263	14,490	269,773	12,624	-	2,471	54,550	27,525	61,493	1,358	6,113	65,197	109,752	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
289,541	15,222	274,319	13,393	-	2,134	56,139	29,042	60,944	1,356	5,979	66,826	111,311	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
2,956	480	2,476	42	-	-	532	389	838	-	-	-	675	יתרת חובות פגומים
982	34	948	-	-	-	-	-	254	-	-	583	694	יתרת חובות בפיקוד מעל 90 יום
414,988	23,733	391,255	15,505	52,569	53,179	34,344	18,728	59,485	32,010	-	-	125,435	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
343,796	21,601	322,195	71	-	52,881	33,812	18,629	59,363	32,007	-	-	125,432	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
345,817	21,745	324,072	100	-	52,602	33,217	18,806	59,490	32,550	-	-	127,307	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
329,839	20,365	309,474	20,004	22,369	7,888	64,209	41,649	67,515	1,596	4,105	38,909	84,244	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
333,206	20,655	312,551	20,103	21,073	8,251	68,903	43,711	64,689	1,604	4,105	39,587	84,217	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
972,201	19,084	953,117	2,870	61,085	645,547	79,803	13,971	30,340	46,865	-	-	72,636	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:													
5,297	340	4,957	-	1,720	16	456	313	1,056	12	11	283	1,384	מרווח מפעילות מתן אשראי
(795)	(200)	(595)	-	(978)	26	26	24	91	61	-	-	155	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(114)	107	(221)	-	(227)	5	1	-	-	-	-	-	-	אחר
4,388	247	4,141	-	515	47	483	337	1,147	73	11	283	1,539	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכלל	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*			
	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכלל	
	סך-הכלל פעילות חו"ל	סך-הכלל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית			
									מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור			
5,395	457	4,938	-	342	25	837	407	1,204	19	12	928	2,104	הכנסות ריבית מחיצוניים
(1,223)	(176)	(1,047)	-	(463)	(199)	(76)	(18)	(33)	(81)	-	-	(177)	הוצאות ריבית לחיצוניים
													הכנסות ריבית, נטו:
4,172	281	3,891	-	(121)	(174)	761	389	1,171	(62)	12	928	1,927	מחיצוניים
-	(69)	69	-	702	215	(269)	(77)	(121)	120	-	(702)	(501)	בינמגזרי
4,172	212	3,960	-	581	41	492	312	1,050	58	12	226	1,426	סך הכנסות ריבית, נטו
													הכנסות שאינן מריבית:
324	39	285	1	243	10	17	7	4	-	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,846	149	1,697	84	66	67	205	142	404	75	97	31	654	עמלות והכנסות אחרות
2,170	188	1,982	85	309	77	222	149	408	75	97	31	657	סך הכנסות שאינן מריבית
6,342	400	5,942	85	890	118	714	461	1,458	133	109	257	2,083	סך הכנסות
													הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
221	3	218	-	-	(4)	(69)	(176)	216	-	-	(5)	251	הוצאות תפעוליות ואחרות:
													לחיצוניים
3,753	372	3,381	31	335	64	175	168	763	68	78	103	1,777	בינמגזרי
-	4	(4)	10	(111)	20	19	9	87	24	-	-	(62)	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
3,753	376	3,377	41	224	84	194	177	850	92	78	103	1,715	
													רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
2,368	21	2,347	44	666	38	589	460	392	41	31	159	117	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
983	14	969	26	257	18	236	201	168	17	11	68	46	רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
1,385	7	1,378	18	409	20	353	259	224	24	20	91	71	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
8	-	8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי מפעילות נמשכת
1,393	7	1,386	18	417	20	353	259	224	24	20	91	71	רווח נקי מפעילות מופסקת
177	-	177	177	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,570	7	1,563	195	417	20	353	259	224	24	20	91	71	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9	-	9	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,579	7	1,572	195	426	20	353	259	224	24	20	91	71	

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#), בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיור לקוחות למגזרים שונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*			
	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								פעילות ישראל			
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי
447,823	42,225	405,598	12,512	153,089	2,292	49,945	26,188	53,851	1,638	5,582	63,241	106,083	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
156	-	156	-	156	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
271,977	17,193	254,784	11,764	-	1,902	50,957	26,717	55,094	1,650	5,582	63,620	106,700	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
276,836	16,080	260,756	12,873	-	1,906	52,359	27,201	57,048	1,475	5,582	62,888	107,894	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,121	104	3,017	30	-	-	984	312	971	1	-	-	719	יתרת חובות פגומים
973	-	973	-	-	-	-	-	331	-	-	546	642	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
413,017	29,455	383,562	15,022	55,889	51,352	38,593	19,024	47,391	32,058	-	4	124,233	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
338,092	26,693	311,399	7	-	50,818	38,107	18,917	47,270	32,055	-	-	124,225	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
340,768	22,124	318,644	7	-	56,486	39,073	20,103	48,050	30,871	-	-	124,054	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
318,768	22,080	296,688	19,303	26,938	5,354	57,014	36,962	67,732	1,885	2,650	37,637	81,500	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
319,225	21,153	298,072	19,349	21,983	6,302	58,885	38,093	71,113	1,815	2,634	36,941	80,532	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
975,831	26,168	949,663	2,482	58,282	648,201	87,460	16,015	20,247	45,566	-	-	71,410	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:													
5,103	267	4,836	-	1,751	14	466	294	1,002	10	12	226	1,299	מרווח מפעילות מתן אשראי
(584)	(8)	(576)	-	(864)	22	25	18	48	48	-	-	127	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(347)	(47)	(300)	-	(306)	5	1	-	-	-	-	-	-	אחר
4,172	212	3,960	-	581	41	492	312	1,050	58	12	226	1,426	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- * הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיור לקוחות למגזרים שונים.
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 - (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 - (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 - (4) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכלל	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017*									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017*			
	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל			
	סך-הכלל פעילות חו"ל	סך-הכלל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור	סך-הכלל
10,613	954	9,659	-	800	50	1,566	813	2,471	38	25	1,572	3,921	הכנסות ריבית מחיצוניים
(2,189)	(245)	(1,944)	-	(908)	(348)	(145)	(49)	(77)	(125)	-	-	(292)	הוצאות ריבית לחיצוניים
													הכנסות ריבית, נטו:
8,424	709	7,715	-	(108)	(298)	1,421	764	2,394	(87)	25	1,572	3,629	מחיצוניים
-	(155)	155	-	1,061	377	(431)	(112)	(193)	211	(2)	(1,095)	(758)	בינמגזרי
8,424	554	7,870	-	953	79	990	652	2,201	124	23	477	2,871	סך הכנסות ריבית, נטו
													הכנסות שאינן מריבית:
652	58	594	3	508	18	35	14	9	1	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,640	213	3,427	203	106	130	396	290	837	152	202	60	1,313	עמלות והכנסות אחרות
4,292	271	4,021	206	614	148	431	304	846	153	202	60	1,319	סך הכנסות שאינן מריבית
12,716	825	11,891	206	1,567	227	1,421	956	3,047	277	225	537	4,190	סך הכנסות
													הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
202	37	165	-	-	2	(472)	(396)	497	-	-	(14)	534	הוצאות תפעוליות ואחרות:
8,260	1,127	7,133	494	709	118	320	321	1,478	126	146	213	3,567	לחיצוניים
-	(3)	3	(2)	(211)	40	43	19	214	49	-	-	(149)	בינמגזרי
8,260	1,124	7,136	492	498	158	363	340	1,692	175	146	213	3,418	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
													רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
4,254	(336)	4,590	(286)	1,069	67	1,530	1,012	858	102	79	338	238	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,959	29	1,930	47	409	28	590	391	330	38	28	139	97	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,295	(365)	2,660	(333)	660	39	940	621	528	64	51	199	141	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
17	-	17	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,312	(365)	2,677	(333)	677	39	940	621	528	64	51	199	141	רווח נקי מפעילות מופסקת
314	-	314	314	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,626	(365)	2,991	(19)	677	39	940	621	528	64	51	199	141	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
34	21	13	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,660	(344)	3,004	(19)	690	39	940	621	528	64	51	199	141	

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#), בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשייך לקוחות למגזרים שונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017*									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017*			
	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								פעילות ישראל			
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר ⁽⁴⁾	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי
450,131	41,466	408,665	13,002	152,986	2,300	49,401	26,768	56,485	1,459	6,115	63,390	106,264	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
109	-	109	-	109	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
274,652	16,830	257,822	12,295	-	1,904	50,292	27,318	57,453	1,471	6,115	63,744	107,089	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
282,507	15,157	267,350	13,002	-	2,417	53,210	28,146	60,105	1,322	6,072	64,348	109,148	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
2,664	87	2,577	37	-	-	512	389	925	-	-	-	714	יתרת חובות פגומים
913	8	905	-	-	-	-	-	218	1	-	591	686	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
414,795	28,065	386,730	15,310	54,840	52,949	36,627	19,665	52,674	31,697	-	-	122,968	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
340,777	25,456	315,321	7	-	52,422	36,113	19,561	52,560	31,695	-	-	122,963	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
347,351	20,858	326,493	7	-	56,173	36,654	20,700	57,412	31,788	-	-	123,759	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
320,753	21,760	298,993	18,224	25,358	5,897	61,126	38,643	63,653	1,801	4,186	37,717	84,291	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
324,772	20,911	303,861	19,434	23,020	6,763	61,170	39,873	67,419	1,548	4,186	37,927	84,634	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
979,201	20,441	958,760	2,532	59,768	655,069	85,091	15,564	24,098	45,119	-	-	71,519	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:													
9,660	737	8,923	-	2,638	28	932	611	2,087	23	23	477	2,604	מרווח מפעילות מתן אשראי
(1,134)	(322)	(812)	-	(1,433)	41	57	41	114	101	-	-	267	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(102)	139	(241)	-	(252)	10	1	-	-	-	-	-	-	אחר
8,424	554	7,870	-	953	79	990	652	2,201	124	23	477	2,871	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- * הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה, ובכלל זה סיווג מחדש בשיור לקוחות למגזרים שונים.
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 - (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 - (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 - (4) כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28א](#) [דוחות הכספיים לשנת 2017](#).

פעילות קבוצת ישראלכרט סווגה החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך, הדוחות הוצגו מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת שהוצגו טרם הסיווג במגזר פעילות נפרד - "קבוצת ישראלכרט", מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת תחת מגזר "התאמות". מספרי ההשוואה הוצגו מחדש, לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#).

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018								
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית		
				עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	עסקים קטנים ⁽²⁾	הלוואות לדיוור
הכנסות ריבית, נטו:								
2,302	6	(324)	136	490	274	881	386	453
-	1	674	(30)	(157)	(27)	(712)	14	237
361	7	296	(5)	57	2	-	-	4
2,663	14	646	101	390	249	169	400	694
903	34	45	33	150	104	16	143	378
3,566	48	691	134	540	353	185	543	1,072
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
90	-	(2)	5	(75)	(45)	1	88	118
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
2,068	114	168	263	188	130	94	277	834
-	(10)	(56)	-	(16)	11	(34)	43	62
1,408	(56)	581	(134)	443	257	124	135	58
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים								
593	18	198	(8)	171	100	46	53	15
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת								
815	(74)	383	(126)	272	157	78	82	43
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים								
4	-	4	-	-	-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים								
819	(74)	387	(126)	272	157	78	82	43
רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת								
93	93	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי מפעילות מופסקת								
רווח (הפסד) נקי:								
912	19	387	(126)	272	157	78	82	43
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
8	(1)	(2)	11	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
920	18	385	(115)	272	157	78	82	43
המיוחס לבעלי מניות הבנק								
285,647	13,189 ⁽³⁾	900	12,696	69,400	34,703	77,479	31,841	45,439
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח								
345,817	100 ⁽³⁾	41,169	21,699	41,911	24,668	-	39,401	176,869
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח								

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,470 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,214 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
הכנסות ריבית, נטו:									
2,165	5	(279)	119	493	271	711	394	451	מחיצוניים
-	1	633	(38)	(158)	(42)	(574)	(12)	190	בינמגזרי
139	19	80	21	15	1	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,304	25	434	102	350	230	137	382	644	סך-הכל רווח מימוני, נטו
897	43	25	93	125	97	15	137	362	עמלות והכנסות אחרות
3,201	68	459	195	475	327	152	519	1,006	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
138	-	-	5	(139)	20	(5)	128	129	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,869	98	141	171	192	130	91	250	796	מחיצוניים
-	(11)	(65)	9	(12)	11	(31)	35	64	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
1,194	(19)	383	10	434	166	97	106	17	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
489	(17)	137	8	191	73	44	45	9	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
705	(2)	246	2	243	93	53	61	8	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
709	(2)	250	2	243	93	53	61	8	רווח נקי מפעילות מופסקת
102	102	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
811	100	250	2	243	93	53	61	8	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	(1)	2	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
812	99	252	2	243	93	53	61	8	
272,949	⁽³⁾ 12,700	1,649	13,111	66,764	33,299	71,070	29,823	44,533	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
340,768	⁽³⁾ 7	50,646	21,958	37,151	23,139	-	37,195	170,672	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כרטיס לפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,580 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,137 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018								
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית		
				עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾
הכנסות ריבית, נטו:								
4,388	7	(330)	282	917	531	1,234	780	967
מחיצוניים								
-	1	835	(59)	(247)	(42)	(905)	19	398
בינמגזרי								
589	14	471	9	83	4	-	1	7
הכנסות מימון שאינן מריבית								
4,977	22	976	232	753	493	329	800	1,372
סך-הכל רווח מימוני, נטו								
1,786	83	82	58	279	211	31	287	755
עמלות והכנסות אחרות								
6,763	105	1,058	290	1,032	704	360	1,087	2,127
סך ההכנסות								
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
306	-	(2)	20	(105)	(24)	6	183	228
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
4,068	207	354	509	380	260	187	533	1,638
מחיצוניים								
-	(28)	(112)	6	(30)	22	(67)	83	126
בינמגזרי								
2,389	(74)	818	(245)	787	446	234	288	135
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים								
1,037	35	280	8	297	173	89	111	44
הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת								
1,352	(109)	538	(253)	490	273	145	177	91
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים								
8	-	8	-	-	-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים								
1,360	(109)	546	(253)	490	273	145	177	91
רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת								
170	170	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי מפעילות מופסקת								
רווח (הפסד) נקי:								
1,530	61	546	(253)	490	273	145	177	91
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
18	(1)	1	18	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
1,548	60	547	(235)	490	273	145	177	91
המיוחס לבעלי מניות הבנק								
285,647	⁽³⁾ 13,189	900	12,696	69,400	34,703	77,479	31,841	45,439
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח								
345,817	⁽³⁾ 100	41,169	21,699	41,911	24,668	-	39,401	176,869
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח								

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,470 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,214 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	לדורות	עסקים קטנים ⁽²⁾	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,172	7	(382)	240	1,067	518	1,041	777	904	מחיצוניים
-	1	947	(57)	(384)	(68)	(786)	(18)	365	בינמגזרי
324	36	204	37	38	3	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,496	44	769	220	721	453	255	759	1,275	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,846	105	66	158	269	205	31	278	734	עמלות והכנסות אחרות
6,342	149	835	378	990	658	286	1,037	2,009	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
221	-	-	3	(270)	24	(5)	257	212	הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,753	59	379	371	378	257	184	518	1,607	מחיצוניים
-	(34)	(118)	14	(21)	22	(61)	69	129	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
2,368	124	574	(10)	903	355	168	193	61	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
983	49	232	3	377	148	69	80	25	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
1,385	75	342	(13)	526	207	99	113	36	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
8	-	8	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
1,393	75	350	(13)	526	207	99	113	36	רווח נקי מפעילות מופסקת
177	177	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
1,570	252	350	(13)	526	207	99	113	36	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9	(1)	10	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,579	251	360	(13)	526	207	99	113	36	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
272,949	12,700 ⁽³⁾	1,649	13,111	66,764	33,299	71,070	29,823	44,533	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
340,768	7 ⁽³⁾	50,646	21,958	37,151	23,139	-	37,195	170,672	

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כרטיס לפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,580 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,137 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרבייתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם הוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017*									
סך-הכל	התאמות ⁽⁵⁾	ניהול פיננסי ⁽⁴⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים ⁽¹⁾	עסקים קטנים ⁽²⁾	הלוואות לדיר	
הכנסות ריבית, נטו:									
8,424	13	(511)	625	1,975	1,039	1,768	1,560	1,955	מחיצוניים
	1	1,445	(119)	(626)	(111)	(1,220)	(12)	642	בינמגזרי
652	62	445	58	67	6	-	1	13	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,076	76	1,379	564	1,416	934	548	1,549	2,610	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,640	195	167	234	515	415	62	570	1,482	עמלות והכנסות אחרות
12,716	271	1,546	798	1,931	1,349	610	2,119	4,092	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
202	-	1	37	(824)	(3)	(3)	543	451	הוצאות תפעוליות ואחרות:
8,260	567	686	1,116	663	511	233	1,036	3,448	מחיצוניים
-	(115)	(139)	24	52	33	-	179	(34)	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
4,254	(181)	998	(379)	2,040	808	380	361	227	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
1,959	85	380	29	777	313	147	140	88	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,295	(266)	618	(408)	1,263	495	233	221	139	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
17	-	17	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,312	(266)	635	(408)	1,263	495	233	221	139	רווח נקי מפעילות מופסקת
314	314	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
2,626	48	635	(408)	1,263	495	233	221	139	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
34	(1)	14	21	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,660	47	649	(387)	1,263	495	233	221	139	המיוחס לבעלי מניות הבנק
278,663	12,810 ⁽³⁾	1,224	12,902	65,494	33,859	74,124	32,393	45,857	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
347,351	7 ⁽³⁾	49,881	20,858	42,207	24,653	-	38,227	171,518	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

- (1) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 5,578 מיליוני ש"ח.
- (2) המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי שהינן חלק מהפעילות הנמשכת, לרבות יתרת אשראי לציבור בסך של 1,176 מיליוני ש"ח.
- (3) יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (4) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרבייתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (5) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח. כמו-כן, נכללות יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה.](#)

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

נתוני פרפורמה בדבר השפעת ההוצאות הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק בישראל עם לקוחות אמריקאים על מגזרי הפעילות
ההוצאות שנזקפו בבנק הפועלים שוויון, הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, בקשר ללקוחות בנק הפועלים שוויון, יוחסו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר פעילות בינלאומית.
ההוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, כוללות הפרשה בגין לקוחות בעלי אינדיקציות אמריקאיות מסוימות בסניפי הבנק בישראל וכן הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשיעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ (בגין הלקוחות בישראל ובחו"ל). הוצאות אלה נזקפו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר התאמות.
אילו היו מיוחסות ההוצאות שנזקפו בישראל, במחצית הראשונה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, למגזר פעילות קמעונאית ולמגזר פעילות בינלאומית באופן שווה (ולא למגזר התאמות), היה מסתכם הרווח הנקי של הפעילות הקמעונאית בכ-385 מיליון ש"ח וכ-419 מיליון ש"ח, בהתאמה; במגזר הפעילות הבינלאומית היה מסתכם ההפסד הנקי בכ-262 מיליון ש"ח וכ-560 מיליון ש"ח, בהתאמה, ובמגזר התאמות היה נרשם רווח נקי בסך של כ-115 מיליון ש"ח וכ-394 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,406	7	4,399	957	336	3,106	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2018
90	(2)	92	103	6	(17)	הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(399)	-	(399)	(191)	(2)	(206)	מחיקות חשבונאיות
230	-	230	69	1	160	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(169)	-	(169)	(122)	(1)	(46)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 ⁽²⁾
(23)	-	(23)	(28)	-	5	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
633	1	632	48	-	584	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017**

סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,461	7	4,454	804	341	3,309	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017
138	-	138	144	-	(6)	הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(463)	-	(463)	(186)	(2)	(275)	מחיקות חשבונאיות
238	-	238	75	1	162	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(225)	-	(225)	(111)	(1)	(113)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,374	7	4,367	837	340	3,190	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾
9	-	9	3	-	6	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
653	-	653	48	-	605	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוציגים בסעיף נכסים אחרים).

** מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,266	7	4,259	940	333	2,986	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
306	(2)	308	227	11	70	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(740)	-	(740)	(374)	(4)	(362)	מחיקות חשבונאיות
494	-	494	144	1	349	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(246)	-	(246)	(230)	(3)	(13)	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,327	5	4,322	938	341	3,043	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
6	-	6	(15)	-	21	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
633	1	632	48	-	584	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017**

סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,627	7	4,620	794	366	3,460	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
221	-	221	258	(5)	(32)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(997)	-	(997)	(369)	(22)	(606)	מחיקות חשבונאיות
523	-	523	154	1	368	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(474)	-	(474)	(215)	(21)	(238)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,374	7	4,367	837	340	3,190	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(5)	-	(5)	12	-	(17)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
653	-	653	48	-	605	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

30 ביוני 2018					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
					יתרת חוב רשומה של חובות*:
149,449	19,195	130,254	1,672	-	128,582
					שנבדקו על בסיס פרטני
159,287	-	159,287	53,067	67,664	38,556
					שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(13,406)	(13)	(13,393)	(9,706)	-	(3,687)
					בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
295,330	19,182	276,148	45,033	67,664	163,451
					סך-הכל חובות*
77,684	-	77,684	-	67,473	10,211
					(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,226	4	2,222	196	-	2,026
					שנבדקו על בסיס פרטני
1,672	-	1,672	850	341	481
					שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
(204)	-	(204)	(156)	-	(48)
					בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
3,694	4	3,690	890	341	2,459
					סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
396	-	396	-	341	55
					(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***
544	-	544	187	-	357
					מזה: הפרשה בגין חובות פגומים
(17)	-	(17)	(1)	-	(16)
					בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
527	-	527	186	-	341
					סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוציגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלואות לדיוור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 0 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח).

(3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

		30 ביוני 2017				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*:
148,155	22,238	125,917	1,859	-	124,058	שנבדקו על בסיס פרטני
150,919	-	150,919	53,744	63,674	33,501	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(12,873)	-	(12,873)	(9,360)	-	(3,513)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
286,201	22,238	263,963	46,243	63,674	154,046	סך-הכל חובות*
71,245	-	71,245	-	63,457	7,788	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,299	7	2,292	157	-	2,135	שנבדקו על בסיס פרטני
1,595	-	1,595	772	340	483	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
(173)	-	(173)	(140)	-	(33)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
3,721	7	3,714	789	340	2,585	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
392	-	392	-	340	52	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור*** ⁽³⁾
603	-	603	148	-	455	מזה: הפרשה בגין חובות פגומים ⁽³⁾
(7)	-	(7)	(1)	-	(6)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
596	-	596	147	-	449	סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוציגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 0 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח).

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

		31 בדצמבר 2017				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
150,919	26,403	124,516	1,451	-	123,065	שנבדקו על בסיס פרטני
157,991	-	157,991	53,663	65,176	39,152	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
(13,023)	(21)	(13,002)	(9,486)	-	(3,516)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
295,887	26,382	269,505	45,628	65,176	158,701	סך-הכל חובות*
74,285	-	74,285	-	64,940	9,345	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
2,196	6	2,190	229	-	1,961	שנבדקו על בסיס פרטני
1,654	-	1,654	813	333	508	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
(192)	-	(192)	(150)	-	(42)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
3,658	6	3,652	892	333	2,427	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
397	-	397	-	333	64	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***
545	-	545	227	-	318	מזה: הפרשה בגין חובות פגומים
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
532	-	532	226	-	306	סך-הכל הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-10,211 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.17: 7,788 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-271 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 249 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 0 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח).

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2018					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
56	38	24,347	323	341	23,683
בינוי ונדל"ן - בינוי					
20	43	19,131	267	335	18,529
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	2	14,938	31	59	14,848
שירותים פיננסיים					
210	170	90,733	1,153	2,107	87,473
מסחרי - אחר					
287	253	149,149	1,774	2,842	144,533
סך-הכל מסחרי					
420	583	67,198	-	586	66,612
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
235	111	54,337	696	418	53,223
אנשים פרטיים - אחר					
(35)	-	(13,393)	(42)	(246)	(13,105)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁶⁾					
907	947	257,291	2,428	3,600	251,263
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	28	-	-	28
בנקים בישראל					
-	-	(13)	-	-	(13)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁶⁾					
-	-	15	-	-	15
סך-הכל בנקים - פעילות בישראל					
-	-	992	-	-	992
ממשלת ישראל					
907	947	258,298	2,428	3,600	252,270
סך-הכל פעילות בישראל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.2.3](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-67 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 40 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

(6) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2018					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
30	30	6,113	70	30	6,013
-	1	11,876	381	168	11,327
30	31	17,989	451	198	17,340
15	4	868	35	4	829
45	35	18,857	486	202	18,169
-	-	16,835	-	-	16,835
-	-	1,340	-	-	1,340
45	35	37,032	486	202	36,344
952	982	276,148	2,914	3,802	269,432
-	-	16,850	-	-	16,850
-	-	2,332	-	-	2,332
952	982	295,330	2,914	3,802	288,614

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.2.ג](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2017					
חובות לא פגומים*** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
79	30	20,091	386	332	19,373
14	8	19,059	330	147	18,582
1	-	13,878	51	212	13,615
194	291	85,870	1,498	2,554	81,818
288	329	138,898	2,265	3,245	133,388
*391	546	63,172	-	568	62,604
237	84	54,930	737	314	53,879
(24)	-	(12,873)	(30)	(240)	(12,603)
*892	959	244,127	2,972	3,887	237,268
-	-	40	-	-	40
-	-	-	-	-	-
-	-	40	-	-	40
-	-	902	-	-	902
*892	959	245,069	2,972	3,887	238,210

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

*** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, לרבות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13 ב.ב.ג.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלואה בסך של כ-67 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 40 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

(6) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2017					
חובות לא פגומים*** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
1	-	5,138	16	21	5,101
2	2	13,523	73	127	13,323
3	2	18,661	89	148	18,424
21	12	1,175	30	14	1,131
24	14	19,836	119	162	19,555
-	-	19,952	-	-	19,952
-	-	1,344	-	-	1,344
24	14	41,132	119	162	40,851
*916	973	263,963	3,091	4,049	256,823
-	-	19,992	-	-	19,992
-	-	2,246	-	-	2,246
*916	973	286,201	3,091	4,049	279,061

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

*** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.ג.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיר בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

		31 בדצמבר 2017				
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
59	49	22,866	338	246	22,282	בינוי ונדל"ן - בינוי
18	21	18,904	273	147	18,484	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
11	2	14,343	30	56	14,257	שירותים פיננסיים
228	146	88,368	1,065	2,478	84,825	מסחרי - אחר
316	218	144,481	1,706	2,927	139,848	סך-הכל מסחרי
419	592	64,703	-	595	64,108	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾
246	97	54,655	732	334	53,589	אנשים פרטיים - אחר
(29)	-	(13,002)	(37)	(252)	(12,713)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁶⁾
952	907	250,837	2,401	3,604	244,832	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	193	-	-	193	בנקים בישראל
-	-	(21)	-	-	(21)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁶⁾
-	-	172	-	-	172	סך-הכל בנקים - פעילות בישראל
-	-	998	-	-	998	ממשלת ישראל
952	907	252,007	2,401	3,604	246,002	סך-הכל פעילות בישראל

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.2.1](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-67 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 40 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

(6) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
8	4	4,978	16	4	4,958
14	-	12,758	174	143	12,441
22	4	17,736	190	147	17,399
12	2	932	36	2	894
34	6	18,668	226	149	18,293
-	-	23,915	-	-	23,915
-	-	1,297	-	-	1,297
34	6	43,880	226	149	43,505
986	913	269,505	2,627	3,753	263,125
-	-	24,087	-	-	24,087
-	-	2,295	-	-	2,295
986	913	295,887	2,627	3,753	289,507

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** לענין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.2.ג](#) להלן.
- (3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-148 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 52 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 31.26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתית והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ויתורים וארגון מחדש של חוב בעייתית

במדיניות הויתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה.

ויתורים ניתנים רק במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את ההלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו.

במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתית.

ארגון מחדש של חוב בעייתית יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'.

הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2018					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכלל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
3,089	323	105	56	218	בינוי ונדל"ן – בינוי
1,507	267	62	13	205	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
316	31	26	2	5	שירותים פיננסיים
4,804	1,153	230	258	923	מסחרי – אחר
9,716	1,774	423	329	1,351	סך-הכלל מסחרי
1,391	696	202	152	494	אנשים פרטיים – אחר
(42)	(42)	(25)	(17)	(17)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
11,065	2,428	600	464	1,828	סך-הכלל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
157	70	70	-	-	בינוי ונדל"ן
589	381	210	28	171	מסחרי אחר
746	451	280	28	171	סך-הכלל מסחרי
37	35	-	35	35	אנשים פרטיים
783	486	280	63	206	סך-הכלל ציבור – פעילות בחו"ל
11,848	2,914	880	527	2,034	סך-הכלל ציבור*
* מזה:					
-	2,068	636	422	1,432	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,393	471	176	922	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2017					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכלל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
3,346	386	144	94	242	בינוי ונדל"ן – בינוי
1,643	330	61	12	269	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
628	51	35	1	16	שירותים פיננסיים
5,113	1,498	415	339	1,083	מסחרי – אחר
10,730	2,265	655	446	1,610	סך-הכלל מסחרי
1,414	737	304	119	433	אנשים פרטיים – אחר
(30)	(30)	(22)	(7)	(8)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
12,114	2,972	937	558	2,035	סך-הכלל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
128	16	4	2	12	בינוי ונדל"ן
378	73	18	7	55	מסחרי אחר
506	89	22	9	67	סך-הכלל מסחרי
32	30	-	29	30	אנשים פרטיים
538	119	22	38	97	סך-הכלל ציבור – פעילות בחו"ל
12,652	3,091	959	596	2,132	סך-הכלל ציבור*
* מזה:					
-	1,973	561	510	1,412	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,523	687	188	836	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2017					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכלל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
3,177	338	121	53	217	בינוי ונדל"ן – בינוי
1,517	273	146	15	127	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
397	30	26	1	4	שירותים פיננסיים
4,720	1,065	260	244	805	מסחרי – אחר
9,811	1,706	553	313	1,153	סך-הכלל מסחרי
1,431	732	194	191	538	אנשים פרטיים – אחר
(37)	(37)	(22)	(13)	(15)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
11,205	2,401	725	491	1,676	סך-הכלל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
119	16	-	2	16	בינוי ונדל"ן
406	174	133	3	41	מסחרי אחר
525	190	133	5	57	סך-הכלל מסחרי
39	36	-	36	36	אנשים פרטיים
564	226	133	41	93	סך-הכלל ציבור – פעילות בחו"ל
11,769	2,627	858	532	1,769	סך-הכלל ציבור*
* מזה:					
	1,806	560	428	1,246	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
	1,308	559	217	749	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
1	2	319	-	1	320
בינוי ונדל"ן – בינוי					
1	2	268	1	1	268
בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן					
-	-	32	-	-	32
שירותים פיננסיים					
3	7	1,083	2	4	1,118
מסחרי – אחר					
5	11	1,702	3	6	1,738
סך-הכל מסחרי					
7	24	713	4	12	704
אנשים פרטיים – אחר					
-	-	(16)	-	-	(16)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾					
12	35	2,399	7	18	2,426
סך-הכל ציבור – פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
-	-	52	-	-	62
בינוי ונדל"ן					
-	-	233	-	-	306
מסחרי – אחר					
-	-	285	-	-	368
סך-הכל מסחרי					
-	-	37	-	-	37
אנשים פרטיים					
-	-	322	-	-	405
סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל					
12	35	2,721	7	18	2,831
סך-הכל ציבור					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המע"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 74 מיליוני ש"ח ו-131 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 בהתאמה (30.06.17: 66 מיליוני ש"ח ו-142 מיליוני ש"ח בהתאמה).

(2) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
1	2	373	1	1	380
2	4	354	2	3	342
1	1	103	-	-	76
5	8	1,798	2	4	1,648
9	15	2,628	5	8	2,446
9	24	727	5	13	732
-	-	(9)	-	-	(8)
18	39	3,346	10	21	3,170

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי

						בינוי ונדל"ן - בינוי
						בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
						שירותים פיננסיים
						מסחרי - אחר
						סך-הכל מסחרי
						אנשים פרטיים - אחר
						בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
						סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי

						בינוי ונדל"ן
						מסחרי - אחר
						סך-הכל מסחרי
						אנשים פרטיים
						סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
						סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 74 מיליוני ש"ח ו-131 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 בהתאמה (30.06.17: 66 מיליוני ש"ח ו-142 מיליוני ש"ח בהתאמה).

(2) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2018				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
59	17	-	-	42
בינוי ונדל"ן - בינוי				
155	72	-	-	83
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
4	1	-	-	3
שירותים פיננסיים				
400	108	-	-	292
מסחרי - אחר				
618	198	-	-	420
סך-הכל מסחרי				
610	361	-	-	249
אנשים פרטיים - אחר				
(1)	-	-	-	(1)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾				
1,227	559	-	-	668
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל				

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי				
165	-	86	-	79
מסחרי אחר				
1	-	-	-	1
אנשים פרטיים				
166	-	86	-	80
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
1,393	559	86	-	748
סך-הכל ציבור				

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

(3) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2018 בסך של כ-5 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 22 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

30 ביוני 2017					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
69	23	-	-	46	בינוי ונדל"ן - בינוי
208	75	-	-	133	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
15	2	-	-	13	שירותים פיננסיים
586	89	-	-	497	מסחרי - אחר
878	189	-	-	689	סך-הכל מסחרי
628	330	-	-	298	אנשים פרטיים - אחר
(1)	-	-	-	(1)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
1,505	519	-	-	986	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי					
17	-	15	-	2	מסחרי אחר
1	1	-	-	-	אנשים פרטיים
18	1	15	-	2	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,523	520	15	-	988	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2017					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
50	24	-	-	26	בינוי ונדל"ן - בינוי
170	74	-	-	96	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	1	-	-	3	שירותים פיננסיים
435	93	-	-	342	מסחרי - אחר
659	192	-	-	467	סך-הכל מסחרי
637	349	-	-	288	אנשים פרטיים - אחר
(1)	-	-	-	(1)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽³⁾
1,295	541	-	-	754	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי					
13	-	13	-	-	מסחרי - אחר
1,308	541	13	-	754	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

(3) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ד. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
26	30	114	19	21	52
בינוי ונדל"ן - בינוי					
5	5	18	4	4	13
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
4	4	5	-	-	2
שירותים פיננסיים					
82	82	620	41	41	320
מסחרי - אחר					
117	121	757	64	66	387
סך-הכל מסחרי					
160	161	3,558	80	80	1,710
אנשים פרטיים - אחר					
(5)	(5)	(524)	(2)	(2)	(246)
בינוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾					
272	277	3,791	142	144	1,851
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	1	-	-	1
בינוי ונדל"ן					
152	165	2	152	165	2
מסחרי - אחר					
-	-	5	-	-	2
אנשים פרטיים					
152	165	8	152	165	5
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
424	442	3,799	294	309	1,856
סך-הכל ציבור					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ד. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		
מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב
רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
16	18	103	9	10	60
בינוי ונדל"ן - בינוי					
5	5	17	-	-	6
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	1	9	1	1	5
שירותים פיננסיים					
*139	*207	*606	*88	*146	*289
מסחרי - אחר					
*161	*231	*735	*98	*157	*360
סך-הכל מסחרי					
*234	*249	*4,986	*109	*117	*2,320
אנשים פרטיים - אחר					
(6)	(6)	(903)	(2)	(2)	(373)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾					
*389	*474	*4,818	*205	*272	*2,307
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	1	-	-	-
מסחרי - אחר					
-	-	10	-	-	7
אנשים פרטיים					
-	-	11	-	-	7
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
*389	*474	*4,829	*205	*272	*2,314
סך-הכל ציבור					

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המע"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ד. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו**

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
6	57	2	30	6	73	2	43
-	6	-	2	-	7	-	5
-	2	-	1	-	3	-	1
17	*218	10	*119	15	294	5	139
23	*283	12	*152	21	377	7	188
*41	*1,937	20	*1,082	33	1,772	13	879
(1)	(219)	-	(112)	(1)	(174)	-	(71)
63	2,001	32	1,122	53	1,975	20	996

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי							
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן							
שירותים פיננסיים							
מסחרי - אחר							
סך-הכל מסחרי							
אנשים פרטיים - אחר							
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾							
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל							

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי

אנשים פרטיים							
סך-הכל ציבור							

* הוצג מחדש.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החוזר וסוג הריבית

30 ביוני 2018					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה:		
	בלתי מבוקר				
	1,119	27,510	1,640	43,508	עד 60%
	669	16,263	380	23,503	מעל 60%
	2,642	371	29	653	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	4,430	44,144	2,049	67,664	סך-הכל

30 ביוני 2017					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה:		
	בלתי מבוקר				
	827	25,130	1,937	39,947	עד 60%
	345	16,228	446	23,059	מעל 60%
	1,582	381	29	668	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	2,754	41,739	2,412	63,674	סך-הכל

31 בדצמבר 2017					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה:		
	מבוקר				
	917	26,194	1,775	41,627	עד 60%
	467	15,995	355	22,907	מעל 60%
	1,512	364	23	642	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	2,896	42,553	2,153	65,176	סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

- (1) העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 - (2) קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-100 בגין הנכס.
 - (3) גרירת משכנתא.
 - (4) חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 - (5) פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרונות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה [ביאור 10.א.4](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני	
2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
7	6	1,825	1,289	1,044	1,289	עסקות (א) אשראי תעודות	
60	62	5,618	6,267	5,692	6,267	עסקות (ב) ערבויות להבטחת אשראי	
68	74	24,511	23,718	23,888	23,718	עסקות (ג) ערבויות לרוכשי דירות	
179	166	22,854	23,973	22,139	23,973	עסקות (ד) ערבויות והתחייבויות אחרות**	
38	40	13,799	14,278	14,915	14,278	עסקות (ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
102	110	37,604	40,713	36,186	40,713	עסקות (ו) מסגרות חיד ומסגרות אשראי אחרות בחשבוניות לפי דרישה, שלא נוצלו	
86	91	24,368	27,866	25,061	27,866	עסקות (ז) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***	
68	84	19,725	23,031	19,750	23,031	עסקות (ח) התחייבויות להוצאת ערבויות	
19	19	23,104	24,138	22,506	24,138	יתרות חוזי מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽¹⁾	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלול המעו"ף בסך 306 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.17: 297 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 311 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
 (1) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2018							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
83,261	-	4,029	536	12,590	-	66,106	מזומנים ופיקדונות בבנקים
59,616	2,023	411	933	23,808	1,227 ⁽⁴⁾	31,214	ניירות-ערך
628	-	-	-	-	-	628	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
272,458	904	2,297	3,779	21,279	46,170	198,029	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,329	-	-	1,020	1,219	-	90	אשראי לממשלות
108	64	-	-	-	-	44	השקעות בחברות כלולות
3,026	3,026	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
10,732	789	235	298	3,728	954	4,728	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,342	1,393	15	104	73	7	3,750	נכסים אחרים
13,866	440	-	35	124	64	13,203	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
451,366	8,639	6,987	6,705	62,821	48,422	317,792	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
345,717	926	3,480	12,484	73,727	14,326	240,774	פיקדונות הציבור
3,846	-	33	360	1,897	125	1,431	פיקדונות מבנקים
297	-	-	-	102	4	191	פיקדונות הממשלה
10	-	10	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,949	-	161	11	354	26,970	2,453	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,939	780	119	249	3,304	893	4,594	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
10,434	1,084	344	217	1,748	206	6,835	התחייבויות אחרות
14,394	31	-	10	291	73	13,989	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
414,586	2,821	4,147	13,331	81,423	42,597	270,267	סך-כל ההתחייבויות
36,780	5,818	2,840	(6,626)	(18,602)	5,825	47,525	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(789)	-	36	-	753	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(2,116)	5,645	20,072	111	(23,712)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(21)	563	(957)	-	415	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	45	(30)	(604)	-	589	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
36,780	5,818	(41)	(448)	(55)	5,936	25,570	סך-הכל כללי
-	-	28	428	(1,624)	-	1,168	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	147	(471)	(486)	-	810	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
- (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.
- (3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (164) מיליוני ש"ח.
- (4) לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 ביוני 2017							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
81,948	-	3,050	411	16,865	-	61,622	מזומנים ופיקדונות בבנקים
70,479	2,276	881	1,107	20,751	281	45,183	ניירות-ערך
429	-	-	-	-	-	429	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
260,249	994	2,845	4,702	21,817	45,726	184,165	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,243	-	-	994	1,175	-	74	אשראי לממשלות
155	113	-	-	-	-	42	השקעות בחברות כלולות
2,999	2,999	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,766	668	327	470	2,048	1,019	8,234	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,199	1,314	18	66	72	-	3,729	נכסים אחרים
13,267	360	-	33	117	70	12,687	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
449,734	8,724	7,121	7,783	62,845	47,096	316,165	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
340,761	994	4,165	12,328	76,002	11,853	235,419	פיקדונות הציבור
3,979	-	50	541	1,224	131	2,033	פיקדונות מבנקים
411	-	-	-	101	8	302	פיקדונות הממשלה
620	-	620	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
30,736	-	159	11	983	25,259	4,324	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,376	662	332	334	2,017	1,677	8,354	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
9,346	936	229	100	1,135	46	6,900	התחייבויות אחרות
14,876	29	-	20	277	79	14,471	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
414,105	2,621	5,555	13,334	81,739	39,053	271,803	סך-כל ההתחייבויות
35,629	6,103	1,566	(5,551)	(18,894)	8,043	44,362	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(1,136)	-	2	-	1,134	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(1,568)	5,752	20,809	(441)	(24,552)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	375	(122)	(1,061)	-	808	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	232	(171)	(696)	-	635	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
35,629	6,103	(531)	(92)	160	7,602	22,387	סך-הכל כללי
-	-	33	(482)	(49)	-	498	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	1,211	(760)	(2,542)	-	2,091	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לטכ של (146) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

(4) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

כיום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
86,093	9	3,036	444	20,690	-	61,914	מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,416	2,200	590	1,108	24,345	54	37,119	ניירות-ערך
684	-	-	-	-	-	684	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
265,853	851	1,791	3,367	20,989	44,848	194,007	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,292	-	-	1,043	1,150	-	99	אשראי לממשלות
198	143	-	-	-	-	55	השקעות בחברות כלולות
3,123	3,123	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,013	816	217	648	1,544	1,041	7,747	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,323	1,181	24	67	61	3	3,987	נכסים אחרים
13,429	371	-	32	113	71	12,842	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
454,424	8,694	5,658	6,709	68,892	46,017	318,454	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
347,344	886	3,758	11,851	74,930	13,642	242,277	פיקדונות הציבור
3,649	-	35	438	1,443	125	1,608	פיקדונות מבנקים
320	-	-	-	98	6	216	פיקדונות הממשלה
367	-	367	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,058	-	132	11	937	24,580	3,398	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,049	787	222	437	1,635	1,347	7,621	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
11,199	902	310	182	1,624	703	7,478	התחייבויות אחרות
14,434	52	-	21	209	80	14,072	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽⁴⁾
418,420	2,627	4,824	12,940	80,876	40,483	276,670	סך-כל ההתחייבויות
36,004	6,067	834	(6,231)	(11,984)	5,534	41,784	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(998)	-	(17)	-	1,015	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	160	5,610	14,237	429	(20,436)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(247)	369	(1,827)	-	1,705	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	66	166	(683)	-	451	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
36,004	6,067	(185)	(86)	(274)	5,963	24,519	סך-הכל כללי
-	-	(260)	(120)	(1,577)	-	1,957	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	208	682	(1,971)	-	1,081	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרטי לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לטכ של (106) מיליוני ש"ח.

(4) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול יהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלונות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-49 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי הוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 ביוני 2018				
סך-הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
83,224	80,333	-	2,891	83,261
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
59,619	1,639	23,873	34,107	59,616
ניירות-ערך*				
628	628	-	-	628
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
272,971	268,068	-	4,903	272,458
אשראי לציבור, נטו***				
2,339	2,339	-	-	2,329
אשראי לממשלות				
10,732	4,285	5,680	767	10,732
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,465	733	-	732	1,454
נכסים פיננסיים אחרים				
13,238	13,215	-	23	13,263
נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾				
444,216	371,240	29,553	43,423	**443,741
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
346,676	340,529	-	6,147	345,717
פיקדונות הציבור***				
3,858	3,858	-	-	3,846
פיקדונות מבנקים				
309	309	-	-	297
פיקדונות הממשלה				
10	10	-	-	10
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
31,109	1,731	2,038	27,340	29,949
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
9,939	3,714	5,458	767	9,939
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
4,279	3,650	-	629	4,244
התחייבויות פיננסיות אחרות				
14,186	14,186	-	-	14,222
התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽²⁾				
410,366	367,987	7,496	**34,883	**408,224
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,038 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 77,413 מיליוני ש"ח ובסך של 16,725 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-10 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

(2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

(3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2017			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
81,940	79,046	-	2,894	81,948	מזומנים ופיקדונות בבנקים
70,483	1,446	19,895	49,142	70,479	ניירות-ערך*
429	429	-	-	429	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
259,640	254,963	-	4,677	260,249	אשראי לציבור, נטו***
2,253	2,253	-	-	2,243	אשראי לממשלות
12,766	3,096	8,959	711	12,766	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,147	591	-	556	1,134	נכסים פיננסיים אחרים
12,737	12,713	-	24	12,759	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾
441,395	354,537	28,854	58,004	**442,007	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
341,873	336,850	-	5,023	340,761	פיקדונות הציבור***
3,992	3,992	-	-	3,979	פיקדונות מבנקים
427	427	-	-	411	פיקדונות הממשלה
620	620	-	-	620	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
32,137	2,538	2,121	27,478	30,736	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,376	240	12,425	711	13,376	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,244	2,688	-	556	3,203	התחייבויות פיננסיות אחרות
14,604	14,604	-	-	14,637	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽²⁾
410,273	361,959	14,546	33,768	**407,723	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 864 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 90,126 מיליוני ש"ח ובסך של 18,983 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-28 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה במאזן
	שווי הוגן ⁽¹⁾			
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
86,064	82,870	-	3,194	86,093
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
65,421	1,479	23,723	40,219	65,416
ניירות-ערך*				
684	684	-	-	684
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
266,985	261,780	-	5,205	265,856
אשראי לציבור, נטו***				
2,302	2,302	-	-	2,292
אשראי לממשלות				
12,013	3,934	7,270	809	12,013
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,278	661	-	617	1,267
נכסים פיננסיים אחרים				
12,864	12,847	-	17	12,885
נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת ⁽²⁾				
447,611	366,557	30,993	50,061	**446,506
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
348,820	343,449	-	5,371	347,344
פיקדונות הציבור***				
3,666	3,666	-	-	3,649
פיקדונות מבנקים				
334	334	-	-	320
פיקדונות הממשלה				
368	368	-	-	367
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
30,499	2,209	2,114	26,176	29,058
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
12,049	4,354	6,886	809	12,049
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
4,213	3,596	-	617	4,179
התחייבויות פיננסיות אחרות				
14,130	14,130	-	-	14,164
התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת ⁽²⁾				
414,079	372,106	9,000	32,973	**411,130
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 85,209 מיליוני ש"ח ובסך של 18,062 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).
- *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-25 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- (2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- (3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לצורך הצגת פעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור ה.1 בתמצית הדוחות הכספיים](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה היתרות בביאור זה אינן כוללות יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ליום 30 ביוני 2018			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
28,139	-	4,403	23,736
10,838	-	10,355	483
24	-	-	24
7,613	186	7,043	384
219	-	219	-
2,004	-	1,853	151
951	-	-	951
ניירות-ערך למסחר			
8,262	-	-	8,262
69	-	-	69
2	-	-	2
45	-	-	45
58,166	186	23,873	34,107
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
456	199	257	-
4,769	1,664	3,105	-
4,580	2,308	2,247	25
905	94	69	742
22	20	2	-
4,903	-	-	4,903
732	-	-	732
74,533	4,471	29,553	40,509
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
306	100	206	-
4,817	1,463	3,354	-
3,905	2,061	1,819	25
889	70	77	742
22	20	2	-
10	17	(7)	-
4,903	-	-	4,903
629	-	-	629
1,244	-	-	1,244
16,725	3,731	5,451	7,543

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)
היתרות בביאור זה אינן כוללות יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ליום 30 ביוני 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
40,882	-	3,790	37,092
9,500	-	8,731	769
53	-	53	-
6,482	172	5,361	949
525	-	498	27
2,450	-	1,462	988
1,366	-	-	1,366
ניירות-ערך למסחר			
7,812	-	-	7,812
75	-	-	75
2	-	-	2
9	-	-	9
53	-	-	53
69,209	172	19,895	49,142
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
436	105	331	-
6,496	425	6,071	-
5,003	2,515	2,439	49
819	45	112	662
12	6	6	-
4,677	-	-	4,677
556	-	-	556
87,208	3,268	28,854	55,086
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
497	50	447	-
6,795	132	6,663	-
5,299	46	5,204	49
776	11	103	662
9	1	8	-
28	26	2	-
4,677	-	-	4,677
556	-	-	556
346	-	-	346
18,983	266	12,427	6,290

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)
היתרות בביאור זה אינן כוללות יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

ליום 31 בדצמבר 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
35,528	-	3,935	31,593
13,097	-	12,424	673
73	-	-	73
6,327	212	5,442	673
402	-	402	-
2,223	-	1,520	703
1,294	-	-	1,294
ניירות-ערך למסחר			
5,069	-	-	5,069
71	-	-	71
3	-	-	3
67	-	-	67
64,154	212	23,723	40,219
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
445	196	249	-
6,294	2,222	4,072	-
4,348	1,418	2,888	42
914	90	57	767
12	8	4	-
5,214	-	-	5,214
617	-	-	617
81,998	4,146	30,993	46,859
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
465	93	372	-
6,606	1,927	4,679	-
4,090	2,231	1,818	41
877	93	16	768
11	10	1	-
25	29	(4)	-
5,214	-	-	5,214
617	-	-	617
157	-	-	157
18,062	4,383	6,882	6,797

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2018					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(1)16	846	846	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)(3)	12	12	-	-	השקעות במניות
13	858	858	-	-	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2017					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
בלתי מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(1)8	1,148	1,148	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)14	30	30	-	-	השקעות במניות
(22)	1,178	1,178	-	-	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2017					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מבוקר					
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
(1)207	858	858	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)19	48	48	-	-	השקעות במניות
(226)	906	906	-	-	סך-הכל

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במילוני שיח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2018	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח ההפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2018
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
214	-	9	-	(37)	-	-	186	(1)11
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
109	(10)	-	-	-	-	-	99	(7)3
308	(113)	-	9	(3)	-	-	201	(97)1
309	(85)	-	3	20	-	-	247	693
169	(152)	-	1	6	-	-	24	(148)3
(1)	(1)	-	2	-	-	-	-	(2)3
(1)	(17)	-	-	1	-	-	(17)	(18)3
1,107	(378)	9	15	(13)	-	-	740	(192)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח ההפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
142	-	(5)	37	(2)	-	-	172	(1)2-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
59	59	-	-	11	(74)	-	55	(13)3
240	95	-	(3)	(126)	(88)	175	293	(80)13
1,925	360	-	30	(111)	57	208	2,469	8273
36	(1)	-	-	(1)	-	-	34	(3)-
5	2	-	-	(2)	-	-	5	(3)-
(30)	4	-	-	-	-	-	(26)	(17)3
2,377	519	(5)	64	(231)	(105)	383	3,002	877

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2018
212	-	11	-	(37)	-	-	186	(1)11
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
103	(8)	-	-	4	-	-	99	(6)3
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
295	(127)	-	70	(37)	-	-	201	(1)110
(813)	940	-	8	112	-	-	247	947
(3)	(16)	-	-	43	-	-	24	16
(2)	(1)	-	2	1	-	-	-	(2)3
(29)	5	-	-	7	-	-	(17)	5
(237)	793	11	80	93	-	-	740	861

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017
156	-	(19)	37	(2)	-	-	172	(1)19
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
78	(30)	-	-	3	4	-	55	(79)3
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
589	(21)	-	10	(190)	15	(110)	293	(1)48
1,523	685	-	161	(122)	204	18	2,469	1,582
25	11	-	1	(3)	-	-	34	7
7	-	-	-	(2)	-	-	5	(1)3
(16)	(15)	-	(1)	6	-	-	(26)	(11)3
2,362	630	(19)	208	(310)	223	(92)	3,002	1,527

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח הפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
156	-	(15)	73	(2)	-	-	212	(15) ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
78	23	-	-	(1)	3	-	103	(9) ⁽³⁾
589	(49)	-	(28)	(75)	(116)	(26)	295	(113) ⁽¹⁾⁽³⁾
1,523	(384)	-	41	(405)	(467)	(1,121)	(813)	(848) ⁽³⁾
25	(17)	-	3	(14)	-	-	(3)	(33) ⁽³⁾
7	(1)	-	-	(6)	-	(2)	(2)	(1) ⁽³⁾
(16)	(20)	-	(3)	10	-	-	(29)	(20) ⁽³⁾
2,362	(448)	(15)	86	(493)	(580)	(1,149)	(237)	(1,039)

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן בין רמה 1 לרמה 2.

ו. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 ביוני 2018			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	186	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	99	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (1.28%) 0.37%-3.56%
חוזי ריבית אחרים	201	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (1.19%) 0.37%-15.75%
חוזי מטבע-חוץ	247	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (1.40%) 0.37%-15.75%
חוזי מניות	11	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה (1.06%) 0.37%-15.75%
חוזי מניות ⁽¹⁾	13	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי סחורות ואחרים	-	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (1.71%) 0.37%-3.75%
נגזרים משובצים ⁽²⁾	(17)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	12	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	846	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסוגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2017			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
172	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:			
55	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.30%-2.70% (1.94%)
293	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.30%-5.43% (2.93%)
2,469	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.30%-5.43% (2.18%)
34	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	5.42%-5.43% (5.42%)
6	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	24.25%-42.72% (26.38%)
	תשואת דיבידנד		6.00%-6.00% (6.00%)
	ריבית שקלית לא-צמודה		0.77%-0.77% (0.77%)
6	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	5.42%-5.43% (5.42%)
-	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
30	הערכת שווי		
השקעה במניות לא סחירות			
1,148	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים			

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2018

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
212	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
103	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-2.77% (0.96%)
חוזי שקל-מדד			
295	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.85% (1.00%)
חוזי ריבית אחרים			
(813)	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.85% (1.20%)
חוזי מטבע-חוץ			
28	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	-
חוזי מניות			
2	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	36.14%-41.81% (36.26%)
חוזי מניות ⁽¹⁾			
תשואת דיבידנד			
-			
ריבית שקלית לא-צמודה			
0.06%-0.97% (0.13%)			
(2)	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.83% (0.88%)
חוזי סחורות ואחרים			
(29)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	-
נגזרים משובצים ⁽²⁾			
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
48	הערכת שווי		
השקעה במניות לא סחירות			
858	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים			

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).

- בתוך שלוש שנים מחודש ינואר 2017 חברות כרטיסי האשראי יופרדו משני הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי). תקופת המכירה תתארך לארבע שנים במידה והבנק ינפיק תוך 3 שנים לפחות 25% מחברות כרטיסי אשראי בבעלותו וגם ירד לשיעור אחזקה של 40%.
 - החל מחודש יולי 2018 הבנקים נדרשים להעביר לגופים פיננסיים שאושרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות.
 - הבנק יחוייב לאפשר להעביר מידע על חשבונות לקוחות לצדדים שלישיים שיתנו ללקוחות שירותי יעוץ, השוואת עלויות וסכימת מידע פיננסי. ההעברה תהיה בכפוף לאישור לקוח ותבוצע בשיטת OPEN API. טיוטת תקנות בעניין זה טרם פורסמה וצפויה להתפרסם בחודשים הקרובים.
 - הבנק ידרש להציג באתר שלו, עבור לקוחותיו, פירוט מידע על השימוש בכרטיסי אשראי חוץ בבנקאיים. טיוטת תקנות באשר לאופן העברת המידע מצדדים שלישיים לבנק התפרסמה בחודש יולי 2018.
 - כחלק מהגנות הינוקא לחברות כרטיסי האשראי הבנק ידרש לצמצם את מסגרות האשראי שלו ב-50% ביחס למסגרות האשראי שהקצה בשנת 2015, זאת עד חודש פברואר 2021. לאחר מכן לא יוכל הבנק לצמוח בהיקף המסגרות במשך 3 שנים נוספות.
 - הבנק ידרש למכור החזקות בחברת שבי"א (שירותי בנק אוטומטיים בע"מ-המפעילה מערכות טכנולוגיות המאפשרות, בין היתר, העברת אישורים לעסקות בכרטיסי חיוב והעברת אישורים לעסקות משיכת מזומן). כיום הבנק מחזיק 34.5% משבי"א, וידרש למכור את החזקות העולות על 10% בתוך 4 שנים, כאשר זכויות ההצבעה בגין החזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.
- הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע. לפרטים נוספים בדבר היערכות הבנק להיפרדות מקבוצת ישראלכרט ראה [ביאור 1.ה](#).

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי ללווים גדולים

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב בראשות ח"כ איתן כבל. הוועדה תבחן את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, תקבע מסקנות ותגיש המלצות בנושא זה. מנכ"ל הבנק ויו"ר הדיריקטוריון זומנו להופיע בפני הוועדה ביום 21 באוקטובר 2018. הבנק קיבל דרישה להעביר לוועדה מסמכים על אשראי ללווים גדולים. הבנק נערך לדיוני הוועדה וישתף עימה פעולה כנדרש ועל פי החוק.

הוראות יוזמות מהותיות במחצית הראשונה של שנת 2018

- בחודש יולי 2018 הכנסת אישרה תיקון לחוק הגנת הצרכן שיחייב את הבנקים, במסגרת שירותי המענה הטלפוני במערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לאפשר לצרכן מענה אנושי מקצועי בתוך זמן שלא יעלה על שש דקות המתנה. על-פי החוק, האפשרות למענה אנושי מקצועי על-ידי נציגי שירות תינתן עבור שירותים מסוג טיפול בתקלה, בירור חשבון וסיום התקשרות. החוק מאפשר זמן היערכות של שנה ויכנס לתוקף בחודש יולי 2019. המפקח על הבנקים רשאי לקבוע לבנקים הוראות ספציפיות בנושא כולל לגבי שיעור העמידה במשך זמן ההמתנה המירבי.
- הצעת חוק ממשלתית לאסדרת שירותי התשלום והתאמתם להתקדמות הטכנולוגית (שימוש באפליקציות תשלומים) בשם חוק שירותי תשלום הונחה על שולחן הכנסת בחודש יולי 2018, לאחר שוועדת השרים לענייני חקיקה אישרה אותה במרץ 2018. ההצעה, המסתמכת על עקרונות דירקטיבת PSD2 וצפויה להחליף את חוק כרטיסי חיוב, מסדירה את מערכת היחסים החוזית בין נותן שירותי תשלום למשלם ולמוטב וכן קובעת את הסדרי האחריות במקרה של שימוש לרעה. תזכיר חוק נוסף בנושא, הקובע את החובות החלות על מי שמבקש לשמש כנותן שירותי תשלום, צפוי להתפרסם להערות הציבור בחודשים הקרובים.
- בנק ישראל ומשרד האוצר קידמו את היוזמות עליהן הוחלט בוועדת שטרומ לטובת הפחתת חסמי כניסה עבור בנקים חדשים: בחודש יוני 2018 פרסם בנק ישראל מתווה סופי של כללי הקמת בנקים חדשים. על-פי המתווה, יוקצה רישיון בתהליך רב שלבי, כאשר בשלב הראשון היזם מקבל רישיון מוגבל המקנה לו אפשרות לתת אשראי וקבלת פיקדונות באופן מצומצם ולאחר מכן, ככל שעמד באבני דרך שהוגדרו עבורו, הרישיון המוגבל יוחלף ברישיון קבע. בנק חדש שניהל פעילות שאינה מורכבת ידרש להון התחלתי בהיקף של 50 מיליון ש"ח בלבד.
- במקביל לכך, פרסם משרד האוצר טיוטת מכרז להערות הציבור להקמת לשכת מחשוב לבנקים חדשים, על-פי הטייטה, משרד האוצר יעניק מענקים לספק שירותי המחשוב שייבחר בגין הקמת תשתית מחשוב ואספקת שירותי מחשוב בבנקאיים כוללים לגופים פיננסיים כאשר הסכום המקסימלי שיוענק לספק הזוכה יעמוד על סך של 200 מיליון ש"ח. תנאי הכרחי לקבלת המענק הוא הסכם התקשרות חתום בין ספק שירותי המחשוב לבין בנק קיים או בנק חדש, אחד לפחות. המכרז הסופי צפוי להתפרסם בחודש אוגוסט 2018.
- בחודש יוני 2018 בנק ישראל פרסם טיוטת הוראה בנושא התנהלות הבנק במיקור חוץ, החוזר מסדיר את העקרונות שבנקים נדרשים לפעול לפיהם כאשר הם מעבירים פעולות למיקור חוץ, במטרה לצמצם את חשיפתם לסיכונים הנובעים מכך. ההוראה מפרטת מיהו נותן שירות מיקור חוץ, אחריות הבנק והביקורת ונאותות החוזה עם הספק. ההוראה מטילה נטל פיקוחי על הבנק בנוגע לספקים שלו. בתוך כך, בנוגע להפניית לקוחות לנכילת אשראי, נקבע כי תחילת הפעילות תותר רק לאחר הפעלת מאגר נתוני אשראי ובכפוף להבהרה פיקוחית יעודית לנושא.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

- בחודש מאי 2018 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון לנוהל בנקאי תקין 311 בנושא ניהול סיכונים אשראי. עיקרי העדכון הם שינוי הסף שבו נדרשת מעורבות מנהל הסיכונים בתהליך העמדת אשראי, הקלות בדרישות המועדים של קבלת דוחות כספיים וקביעה של תנאים בהם תתאפשר העמדת אשראי על בסיס "סמכות אישית", בנוסף מאפשר הנוהל הקלה על הבנקים לעניין מועדי הדרישה לקבלת דוח כספי מלווה.
- בחודש מאי 2018 פרסם בנק ישראל את הנוהל הסופי בנושא פיקוח על שלוחות בחו"ל, ההוראה החדשה מחייבת את הבנקים לבחון מחדש ולהגדיר את אסטרטגיית הפעילות שלהם בחו"ל, כך שהפעילות תמוקד ותצומצם למספר קטן של מדינות ושלוחות, באופן שיאפשר הקצאת משאבים מתאימה לניהול הסיכונים הנובעים ממנה, לרבות בהיבטי ציות. בנוגע לפעילות בשלוחות שתימשך, נדרש לחזק ולעבות את ניהול הסיכונים, המשאבים והבקרה בגין פעילות זו.
- בחודש אפריל 2018 בנק ישראל פרסם חוזר בנוגע להתנהלות בנקים מול נותני שירותים פיננסיים מוסדרים (כגון חברות P2P, נש"מים ועוד) וקבע, בין היתר, כי נדרש לקבוע מדיניות ניהול סיכונים ברורה עבור גופים אלו וסירובים לפתוח חשבון יעשו באופן מנומק בזמן קצר. בנוסף, נקבע כי בפתיחת חשבונות נאמנות מרובי נהנים ניתן להסתפק בהצהרת הנאמן לגבי רשימת הנהנים בחשבון. הבנק אימץ מדיניות בעניין זה כנדרש.
- החוק להקמת מערכת נידוי חשבונות בנק אוטומטית על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) אושר בכנסת במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. על-פי החוק – הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, בחודש פברואר 2021 יכנס החוק לתוקף עם אפשרות להארכה נוספת בשנה. מאז פרסום הצעת החוק מתקיימות בבנק ישראל פגישות הצוות ליישום החוק.
- בחודש אפריל 2018 פרסמה רשות ההגבלים העסקיים, במסגרת התנאים לאישור ההסדר הכובל לסליקה צולבת בין חברות כרטיסי האשראי, כי יידרש מעבר של החברות לסליקה יומית של בתי עסק החל מחודש יולי 2021.
- בחודש פברואר 2018 בנק ישראל פרסם מתווה להפחתת שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי מ-0.7% ל-0.5% בחמש פעימות מדורגות, הפעימה הראשונה תחול בינואר 2019 והאחרונה בינואר 2023. בנוסף, המפקחת קבעה כי העמלה הצולבת בעסקות חיוב מידי (דביט) תופחת מ-0.3% ל-0.25% בשתי פעימות שיחלו בינואר 2021 ויסתיימו בינואר 2023.
- במסגרת חוק שינוי מבנה הבורסה, אשר אושר בכנסת באפריל 2017, נקבעו חובות לדווח לבורסה החל מחודש יולי 2018 על העמלות שחברי בורסה וחברי מסלוקה גובים מלקוחותיהם, בכלל זה עמלות מסחר ועמלות סליקה, וכל שינוי בהן.
- בחודש אפריל 2017 פרסם תיקון מס' 63 לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 שעניינו שינוי מבנה הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ. בהמשך לתיקון ה"נ"ל, אישר בית המשפט המחוזי בתל-אביב ביום 7 בספטמבר 2017, הסדר לשינוי מבנה הבורסה על פיו הוקצו לבנק כ-11.6% ולפועלים סהר (חברה בבעלות מלאה של הבנק) כ-1.6% מאמצעי השליטה בבורסה ומהזכויות בהון המונפק והנפרע שלה (סך-הכל לקבוצת הבנק כ-13.2% מאמצעי השליטה). בהתאם לתיקון, בתוך 5 שנים ממועד אישור ההסדר או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם מביניהם, על הבנק למכור את החזקותיו בבורסה כך שלא יחזיק למעלה מ-4.99% מאמצעי השליטה בה. עד למועד המכירה, אמצעי השליטה האמורים לא יקנו לבנק זכויות (פרט לזכויות בהון) מעבר לזכויות שמקנה החזקה בשיעור של 4.99% מכלל אמצעי השליטה בבורסה. בנוסף, בהתאם לתיקון לחוק, חברי הבורסה שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי החזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה לפי דוחותיה הכספיים לשנת 2015 (כ-508 מיליון ש"ח). ביום 18 בינואר 2018 הגיש הבנק לבורסה הצעה למכירת החזקותיו בבורסה העולות על 4.99% ופועלים סהר הגישה לבורסה הצעה למכירת כל החזקותיה, וזאת במענה לפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 לבעלי המניות לרכישת מניותיהם. בהתאם להצעת הבורסה, סך התמורה המוצעת בגין רכישת כלל מניות הבורסה תעמוד על סכום של 500 מיליון ש"ח. בהתאם להצעה, הבורסה רשאית להודיע על רכישת כלל המניות או חלקן ולהמחות את זכותו של בעל המניות למכירת זכויותיו לצד שלישי שתבחר הבורסה. ביום 17 באפריל 2018 התקבלה בבנק הודעת קיבול להצעת הבנק ולהצעת פועלים סהר למכירה והעברה של מלוא החזקות שהוצעו על ידם למכירה כאמור, לנעבר או כמה נעברים ("הודעת הקיבול"). בהודעת הקיבול נמסר, בין היתר: כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על התמורה שנקבעה בהצעות הבנק ופועלים סהר (בסך כולל של כ-41 מיליון ש"ח), אולם הסכום העודף שיתקבל יועבר לבורסה כמתחייב מתיקון 63 לחוק ניירות-ערך; כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים שצריכים להתקבל עד 19 יוני 2018; לאור אי קבלת האישורים הרגולטוריים המתאימים בזמן שנקבע, הסכים הבנק לבקשת הבורסה לדחות את המועד להשלמת העסקה עד ליום 31 באוגוסט 2018 על-מנת לאפשר לרשות ניירות-ערך שהות נוספת לסיים את בחינת מתווה העסקה ולשקול מתן היתרי החזקה לרוכשים מיועדים של מניות הבורסה.
- הצעת חוק פרטית שמטרתה ביטול עמלת הפירעון המוקדם אשרה בקריאה ראשונה. על-פי הנוסח שאושר, הבנקים יחויבו להציע ללקוחות שני מסלולים בעת לקיחת המשכנתא, אחד המאפשר פירעון מוקדם ללא עמלה, והשני עם העמלה.
- חוק נתוני אשראי צפוי להכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2018. ואז יתחיל לפעול מאגר נתוני אשראי. לאור עיכובים בהפעלת המאגר צפוי בנק ישראל לבקש דחיית הפעלת המאגר לאפריל 2019.

• בחודש מרץ 2018 אושר בכנסת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי המסדיר באופן מקיף את דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים במסגרת חוק חדש וכולל שהחליף שורה של דברי חקיקה שהסדירו את הנושא טרם חקיקת החוק. הוראות החוק צפויות לפגוע ביכולתו של הבנק לגבות את חובותיו, הן בהקשר של לקוחות עסקיים והן פרטיים. החוק יכנס לתוקף בספטמבר 2019. כך למשל, במסגרת החוק, הועברה חלק מהעדיפות הניתנת לבעלי שעבוד צף (לרוב, הבנקים) לטובת הנושים הכלליים הלא מובטחים (שהם לרוב ספקים או לקוחות): בהקשר זה נקבע כי זכאותם של הנושים המובטחים בשעבוד צף לגבות את מלוא חובם תוגבל, כך ששיעור החוב שניתן יהיה לפרוע באמצעות השעבוד הצף לטובתם יעמוד על 75% מהחוב המובטח בלבד, ואילו יתרת חובם תיפרע כחוב כללי בלתי מובטח. בנוסף, החוק מצמצם את יכולתם של הבנקים להיפרע מהשיעבוד עבור מרכיב ריבית הפיגורים. כלפי יחידים, החוק מקל ומפשט את תהליכי פשיטת הרגל וההפטר – קובע שבמקום הליכים נפרדים של הפטר ופשיטת רגל, ההפטר יהפוך להיות חלק מובנה מהתהליך וכך חייבים יקבלו במצב רגיל הפטר תוך ארבע שנים וחלק מהחייבים יקבלו הפטר גם תוך שנה; הערכאה המוסמכת לניהול התהליך תעבור מבית המשפט המחוזי לשלום, כאשר חלק ניכר מהליכי חדלות הפירעון של יחידים יועבר לניהול יחידה מנהלית – כונס הנכסים הרשמי. הבנק נערך ליישום החוק.

יזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

ביאור 17 צמצום פעילות בנק הפועלים שוויץ

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ בדרך של מכירת נכסיה או בדרך אחרת. ההחלטה התקבלה לנוכח מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, הפועלים למזער את סיכוני הציות בקבוצת הבנק, בין היתר, כפי שעלו בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות, לצד שינויים בסביבה הרגולטורית העולמית והשפעתם על סיכונים אלה. כחלק ממימוש ההחלטה להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ובהמשך לאמור בביאור 36. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 בדבר חתימה על מזכר הבנות מחייב למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של הפועלים שוויץ, ביום 11 באפריל 2018 חתם בנק הפועלים שוויץ על הסכם מפורט עם Safra AG (Safra Sarasin (Luxembourg) SA – I Bank J. Safra AG (ביחד, "ספרא סאראסין"), למכירת מרבית תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של בנק הפועלים שוויץ בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג לבנק ספרא סאראסין, למעט קבוצות לקוחות שנקבעו. למועד זה, התמורה הצפויה בגין העסקה (כפוף להתאמות בעיקר כתלות בהיקף חשבונות הלקוחות שיועברו) היא כ-23-20 מיליון פרנק שווצרי (כ-85-73 מיליון ש"ח). כחלק מהעסקה, מספר מנהלי קשרי לקוחות ועובדים אחרים של בנק הפועלים שוויץ מסניפיו בשוויץ ולוקסמבורג, מחברת הבת שלו בישראל וממשרד הנציגות שלו בישראל אמורים לעבור לבנק ספרא. השלמת העסקה, המתוכננת להתבצע במחצית הראשונה של שנת 2018, כפופה, בין היתר, לאישורי רשויות רגולטוריות.

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
ליום 30 ביוני 2018

Q2

תוכן העניינים

233	5. חמשל תאגידי
233	5.1. הביקורת הפנימית
233	5.2. עניינים אחרים
233	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי ואופן ניהולם
233	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
246	6.2. דירוג הבנק
247	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
247	7. נספחים
247	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
251	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

234	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
235	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
237	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
238	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
239	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
241	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
243	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
246	טבלה 6-8: דירוג
247	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
248	טבלה 7-2: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
249	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
249	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
250	טבלה 7-5: פירוט השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה
251	טבלה 7-6: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. חמשל תאגידי

5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2017. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה. בחודש אפריל 2018 מונה בחברות קבוצת ישראלכרט מבקר פנימי נפרד ומר זאב חיו, המבקר הפנימי הראשי של הבנק סיים את תפקידו כמבקר פנימי בקבוצת ישראלכרט.

5.2 עניינים אחרים

ביום 5 באפריל 2018 הסתיימה כהונתה של גבי דפנה שורץ כדירקטורית חיצונית בבנק לפי הוראות חוק החברות. ביום 12 באפריל 2018 כונסה אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק ובה נדונו והתקבלו ההחלטות הבאות: נערך דיון בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 ובדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה באותו התאריך, וכן בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 ובדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה באותו התאריך; מונו מחדש סומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון, וזיו האפט (BDO), רואי חשבון, לרואי החשבון המבוקרים של הבנק במשותף, עד לתום האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק; אומצו תיקונים לתקנון הבנק; וכן מונתה גבי דליה לב לכהונת דירקטורית חיצונית בבנק בהתאם להוראות חוק החברות. ביום 28 באפריל 2018 התפטר מר אמנון דיק מכהונתו בבנק כדירקטור חיצוני לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301. ההתפטרות הינה בהתאם להוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013 וסעיף 11א לפקודת הבנקאות, 1941 ועם מינויו של מר דיק לדירקטור בבנק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, הנחשבת תאגידי ריאלי משמעותי, בעוד הבנק הינו גוף פיננסי משמעותי. בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 17 באפריל 2018 (ראה דיווח מידי של הבנק באותו יום), ביום 1 במאי 2018 החל מר ניב פולני לכהן כמנהל הפיתוח העסקי והוא מדווח למנכ"ל הבנק. ביום 29 במאי 2018, עם קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, נכנסו לתוקף המינויים הבאים להנהלת הבנק: ידן ענתבי מונה למנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית במקום דן אלכסנדר קולר שפרש מהבנק; עופר קורן הצטרף להנהלת הבנק ומונה לממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) במקום ידן ענתבי; ד"ר אמיר בכר הצטרף להנהלת הבנק ומונה למנהל חטיבת ניהול הסיכונים. באישור ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 11 בתקנות החברות) (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000) ודירקטוריון הבנק מיום 30 באפריל 2018, חודשה החל מיום 1 ביוני 2018 לתקופה של שנה פוליטית ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק וחברות בנות ("קבוצת הבנק"). הפוליטיה מבטחת את אחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחברות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכוללת גם כיסוי בגין תביעות נירות-ערך. גבולות האחריות בפוליטיה הינם בסך של 400 מיליון דולר לתביעה ובמצטבר לתקופת הביטוח והפרמיה השנתית עומדת על כ-1.6 מיליון דולר. בהמשך לאמור בסעיף זה בדוח הרבעון הראשון לשנת 2018 (בעמ' 197) בנוגע להשלכות אפשריות של החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013 בקשר עם החזקתיה של בעלת השליטה בבנק בשיכון ובינוי בע"מ ("שיכון ובינוי"), בחודש אוגוסט 2018 הושלמה עסקה למכירת מלוא החזקות האמורות בשיכון ובינוי ומאותו מועד בעלת השליטה בבנק אינה מחזיקה עוד בשיכון ובינוי. מר ריצ'ארד קפלן מונה על-ידי הדירקטוריון לדירקטור בבנק החל מיום 1 ביולי 2018. אסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק לאישור המינוי תזומן בשבועות הקרובים.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי ואופן ניהולם

6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1 מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות וטלפונים יזומים ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות פרטיים מוענקים באמצעות מערך של 227 סניפים לרבות, סניפים דיגיטליים מתקדמים, סניף נייד ובאמצעות ערוצים ישירים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון", פניות בפיסבוק ובאפליקציות בסמארטפונים. כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה תפישת השירות כאמור, הונגשו שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות. נושא הנגישות נלקח בחשבון בעת פיתוח מוצרים ותהליכים חדשים ובהתאמת פתרונות ייחודיים ללקוחות הבנק. בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון).

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הוספת מוצר אשראי לסל המוצרים באפליקציית ניהול חשבון - הלוואה רב ערוצית. עד כה עמד לרשות הלקוחות אשראי ברגע בלבד. מעתה לקוחות הבנק יכולים לבקש הלוואה רב ערוצית ולסיים את התהליך ישירות מהסמארטפון.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ביום 14 במרץ 2018 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את פרק הבנקאות חוק מערכת ניוד בין בנקים (התוכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות באמצעות הסרת חסמי מעבר). בהתאם לחוק הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, כניסת החוק לתוקף תהיה בתוך שלוש שנים.

ביום 26 במרץ 2018 פורסם עדכון בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו". מטרת העדכון הינה לשפר את יכולתם של לקוחות שנקלעו לקשיים כלכליים לנהל חשבון ביתרת זכות באמצעות כלים דיגיטליים מתקדמים, וכן, לאפשר לאדם שנקלע לקשיים פיננסיים בעבר ובהווה, לנהל את חשבונו באמצעות כלים ושירותים מגוונים. השינויים ייכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2018. למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("ועדת שטרומ"), ראה [פרק 3.14](#) בדוח הדייקטוריון וההנהלה.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	*2017	2018	*2017	
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
1,269	641	1,365	690	סך הכנסות ריבית, נטו
6	3	7	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,275	644	1,372	694	סך-הכל רווח מימוני, נטו
734	362	755	378	עמלות והכנסות אחרות
2,009	1,006	2,127	1,072	סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
212	129	228	118	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,736	860	1,764	896	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
61	17	135	58	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
25	9	44	15	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
36	8	91	43	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח				
44,533	44,533	45,439	45,439	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
170,672	170,672	176,869	176,869	

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

לאור סיווג קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, כמפורט בביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים, המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי של הבנק, שהינן חלק מהפעילות הנמשכת. מספרי ההשוואה הוצגו מחדש.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-1,372 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,275 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי הפיקדונות והמרווחים הפיננסיים על הפיקדונות.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-755 מיליון ש"ח בהשוואה ל-734 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעמלות מוצרים פיננסיים ומעמלות כרטיסי אשראי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-228 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית, בעיקר בגין חובות בעייתיים, וכן בשל עלייה במחיקות האוטומטיות. מנגד, עלייה זו קוזה על-ידי ירידה בהפרשה הפרטנית, כתוצאה מגביית חובות שנמחקו חשבונאית בעבר.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-45.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-45.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. היתרות כוללות גם את האשראי לציבור שדווח בעבר תחת מגזר קבוצת ישראל, ושהינו חלק מהפעילות הנמשכת של הבנק, בסך של 5.5 מיליארד ש"ח ו-5.6 מיליארד ש"ח, ליום 30 ביוני 2018 וליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-176.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-171.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה ["סיכון אשראי" בפרק סקירת הסיכונים](#), בדוח הדייקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל). המגזר מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי. השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה והצמחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל.

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	*2017	2018	*2017	
				בלתי מבוקר
				במיליוני ש"ח
759	799	382	400	סך הכנסות ריבית, נטו
-	1	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
759	800	382	400	סך-הכל רווח מימוני, נטו
278	287	137	143	עמלות והכנסות אחרות
1,037	1,087	519	543	סך ההכנסות
257	183	128	88	הוצאות בגין הפסדי אשראי
587	616	285	320	הוצאות תפעוליות ואחרות
193	288	106	135	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
80	111	45	53	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
113	177	61	82	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
29,823	31,841	29,823	31,841	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
37,195	39,401	37,195	39,401	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

לאור סיווג קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, כמפורט בביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים, המגזר כולל גם את היתרות המיוחסות לפעילות כרטיסי האשראי של הבנק, שהינן חלק מהפעילות הנמשכת. מספרי ההשוואה הוצגו מחדש. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2018, הסתכם ב-177 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, ומעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-800 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-759 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי כתוצאה מגידול בהיקף הפעילות, ומעלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. ההכנסות מעמלות ואחרות במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו ב-287 מיליון ש"ח בהשוואה ל-278 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-183 מיליון ש"ח בהשוואה ל-257 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקטיון נבע מירידה בהפרשה הפרטנית עקב גביית חובות שנמחקו חשבונאית בעבר, וכן מירידה בהפרשה הקבוצתית. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-616 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-587 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-31.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. היתרות כוללות גם את האשראי לציבור שדווח בעבר תחת מגזר קבוצת ישראל, ושהינו חלק מהפעילות הנמשכת של קבוצת הבנק, בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2018 בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-39.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות נציגויות משכן בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

תחרות

בהתאם לדוחות בנק ישראל, חלקו של הבנק ברבעון השני לשנת 2018 בביצועים השוטפים (כולל קבוצות רכישה) מתוך כלל המערכת הבנקאית עמד על שיעור של 23.9%.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

א. ביום 10 ביולי 2018 פרסם בנק ישראל ניהול בנקאי תקין 449 הוראת ניהול בנקאי החדשה עוסקת בפישוט הסכמים ללקוח. ההוראה קובעת פורמט אחיד ותמציתי שיוצג ללקוח, בדף הראשון להסכם האשראי הכולל את הפרטים הספציפיים והמהותיים שבהסכם. ההוראה נועדה להקל על לקוח בקריאת הסכמי האשראי, לאפשר לו להכיר את התנאים המהותיים של האשראי ולהשוות בין מוצרי האשראי המוצעים לו ביתר קלות. ההוראה מהווה יישום של חוק אשראי הוגן שיכנס לתוקפו בחודש נובמבר 2018 לפיו הוסמך הפיקוח על הבנקים לקבוע טפסים לגילוי פרטים בהסכמי האשראי השונים. מועד התחילה נדחה ליום 9 במאי 2019.

ב. ביום 14 באפריל 2018 פרסם בנק ישראל עדכון להוראה 329 (מגבלות במתן הלוואות לדיור) וקובץ שאלות ותשובות בנושא מגבלות במתן הלוואות לדיור:
1. תיקון להגדרת "דירה במחיר מופחת" כך שתכלול גם דירה חליפית הנרכשת במחיר מופחת בפרויקטים כדוגמת מחיר למשתכן.
2. בקובץ שאלות ותשובות נכללו הבהרות בנושאים שונים כגון – שיעור מימון בהלוואה המובטחת על-ידי נכס אחר, הלוואה ל"בן ממשיך" והלוואה לשיפוץ דירה.

ג. ביום 9 ביולי 2018 פרסם ברשומות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 18), התשע"ח-2018, הכולל הסדר בין הבנקים, חברות הביטוח והמדינה לפיו בהלוואות לדיור ינפיקו חברות הביטוח פוליסות ביטוח לבעלי מוגבלויות הזכאים לפי החוק, הבנקים ייתנו הלוואה בסכום כפול מהסכום המבוסס לתקופה מוגבלת, ויישאו בסיכון שיתלווה לפוליסה מעין זו אשר יש לה תקופת אכשרה של שנתיים וחצי. בתקופת האכשרה לא יוכלו יורשי זכאי שנפטר עקב מוגבלותו לתבוע את ביטוח החיים, והסיכון שלא ניתן יהיה לגבות את החזרי המשכנתא נופל על הבנק. לאחר שהלקוח מקבל משכנתא ופוליסה ייחודית הוא יוכל לפנות למדינה ויהיה זכאי לקבל סיוע תקציבי בהחזרים החודשיים.

ד. ביום 19 בפברואר 2018 הועלתה הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – חופש בחירת שמאי מקרקעין בהליך משכנתא), התשע"ח-2018, לפיה מוצע לאפשר ללווה בשלב מוקדם של הרכישה לבחור בשמאי מקרקעין בהתאם להוראות חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001, במקום לבחור שמאי מקרקעין מהרשימה הסגורה של הבנק. כדי לשמור על איזון, מוצע להתיר לבנק להכין רשימה של שמאים מקובלים עליו, ובלבד שהחלטתו בעניין זה תהיה מנומקת. החלטה סופית בעניין הכללת שמאי ברשימת המסורבים של הבנק תהיה בידי מועצת שמאי המקרקעין שבמשרד המשפטים.

ה. ביום 10 ביולי 2018 הועלתה הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון דחיית פירעון הלוואה לדיור בשל פטירה), מטרת התיקון המוצע, לאפשר את דחיית תשלומי פירעון הלוואה במצב של פטירת הלווה, אם הוצגו בפני הבנק העתק תעודת פטירה. במקרה כזה הבנק יאפשר ללקוח לדחות את תשלומי המשכנתא עד 12 חודשים, שבהם המשפחה תפעל להשגת האישורים הנדרשים ולהשלמת הליך התביעה מול חברת הביטוח.

ו. ביום 13 במאי 2018 פרסם בנק ישראל פירסום טיטה (אשר תוקנה ביום 10 ביוני 2018) הכוללת תיקונים לניהול בנקאי תקין 451 בנושאים שונים וזאת לצורך שיפור תהליכים שונים בתחום הלוואות לדיור, במטרה להקל על הלקוחות.
בכלל זה:

1. מנגנון אשר יקל על לקוח לעדכן את פוליסות הביטוח שהעמיד במסגרת קבלת הלוואה לדיור – בעת ביצוע פירעון מוקדם, יקבל לקוח מהבנק אישור ייעודי, ממוען לחברות הביטוח, הכולל את הסכמת הבנק להקטנת סכום הביטוח או לביטול הפוליסה.
 2. בנקים יפרסמו באתרי האינטרנט שלהם את רשימות השמאים איתם הם עובדים וכן יקבלו הערכות שומה שהופנו לבנק אחר על-ידי שמאי שמקובל על אותו בנק אחר (ובלבד שאין סיבה מיוחדת שבגללה הבנק אינו עובד עם אותו שמאי) למעט במקרה בו מדובר בסירוב סביר.
 3. על מנת להקל על הלקוחות, אשר כיום נדרשים להגיש מידע זהה אך בפורמט שונה עבור כל בנק ובנק, לאור כך שהדבר גורם להם טרחה ולעיתים גם עלויות, מבוקש כי מסמכים מסוימים יהיו מקובלים על כלל הבנקים גם אם נעשו עבור בנק אחר.
 4. הוראה המחייבת את הבנק להציג ללקוח באופן מעודכן, באינטרנט ובאפליקציה, את המידע הנדרש לצורך בחינת אפשרות לביצוע פירעון מוקדם, אל רשימת הנתונים שיש להציג במסגרת מידע זה התווסף גם מידע אודות הסכום שצפוי לקוח לשלם עד סוף תקופה או תחנת היציאה הקרובה. מידע זה יסייע ללקוח לאמוד את כדאיות ביצוע פירעון מוקדם.
- הבנקים התייחסו לדרישות המוצעות וביקשו שינויים. טרם התקבלה טיטה סופית.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2017	2018	*2017	2018	
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
255	329	137	169	סך הכנסות ריבית, נטו
31	31	15	16	עמלות והכנסות אחרות
286	360	152	185	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
(5)	6	(5)	1	
123	120	60	60	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
168	234	97	124	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
69	89	44	46	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
99	145	53	78	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
71,070	77,479	71,070	77,479	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כרטיס כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-145 מיליון ש"ח בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-329 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-255 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-77.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-74.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [סעיף 3.2.9 בפרק סקירת הסיכונים](#), בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4 מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים, הפרוסים ברחבי המדינה, וסניפים עסקיים המעניקים שירותים תפעוליים לחשבונותיהם של לקוחות המגזר. כחלק מהמהלך האסטרטגי של הבנק להעמיק את פעילותו בקרב לקוחות מסחריים אשר נמצאים בשלבי צמיחה ולהרחיב את מעטפת השירותים המוצעת ללקוחות אלה, האגף לבנקאות מסחרית החל במחצית השנייה של שנת 2017 ביישום שינוי מבני ושינוי תפיסת הפעלה. במסגרת השינוי הוקמו מספר מרכזי עסקים חדשים והפעילות התפעולית מהסניפים העסקיים תרוכז במספר מרכזי שירות ארציים. מהלך זה יתמוך בצמיחה של המגזר המסחרי במטרה להעניק שירות טוב יותר ומותאם יותר ללקוחות.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: בנייה ונדל"ן, תעשייה ומסחר ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. לקוחות המגזר הושפעו ברבעון השני של שנת 2018 מהמגמה החיובית של הפעילות בעולם ובישראל, ובעיקר ממצבם הטוב של משקי הבית, הגידול הניכר בתירות הנכנסות, ועלויות המימון שנותרו נמוכות. בשוק הדיור נמשכה ההתמתנות בהיקף הפעילות שבאה לידי ביטוי ברמה נמוכה יחסית של התחלות בנייה ומכירת דירות חדשות, וכן בירידה במחירי הדירות בחודשים האחרונים. עיקר הגידול במגזר זה, מקורו בענף הבנייה והנדל"ן ובענף המסחר. העמקת הפעילות עם לקוחות אלה מהווה חלק מהאסטרטגיה של הבנק.

מחשלת אאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2017	2018	*2017	2018	
				בלתי מבוקר
				במיליוני ש"ח
450	489	229	247	סך הכנסות ריבית, נטו
3	4	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
453	493	230	249	סך-הכל רווח מימוני, נטו
205	211	97	104	עמלות והכנסות אחרות
658	704	327	353	סך ההכנסות
				הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
24	(24)	20	(45)	
279	282	141	141	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
355	446	166	257	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
148	173	73	100	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
207	273	93	157	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
33,299	34,703	33,299	34,703	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
23,139	24,668	23,139	24,668	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראלכרט כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-273 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-207 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו ומהכנסות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-493 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-453 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות, ובמרווחים הפיננסיים על הפיקדונות. במחצית הראשונה של שנת 2018 רשם המגזר המסחרי הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 24 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מרישום הכנסות עקב גביית חובות שנמחקו חשבונאית בעבר, וכן מקיטון בהפרשה הקבוצתית בגין חובות בעייתיים. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-34.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-33.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-24.7 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2017.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
 - תקשורת, מסחר ומלונאות.
 - תשתיות ואנרגיה.
- בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי. כמו-כן קיימת יחידה העוסקת בממשק הדיגיטלי של הלקוחות העסקיים עם הבנק. החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2017	2018	*2017	2018	
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
683	670	335	333	סך הכנסות ריבית, נטו
38	83	15	57	הכנסות מימון שאינן מריבית
721	753	350	390	סך-הכל רווח מימוני, נטו
269	279	125	150	עמלות והכנסות אחרות
990	1,032	475	540	סך ההכנסות
בלתי מבוקר				
(270)	(105)	(139)	(75)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
357	350	180	172	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
903	787	434	443	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
377	297	191	171	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
526	490	243	272	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
בלתי מבוקר				
66,764	69,400	66,764	69,400	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
37,151	41,911	37,151	41,911	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-490 מיליון ש"ח בהשוואה ל-526 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות מהפסדי אשראי, שקוזה בחלקה על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-753 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-721 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-279 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-269 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי ובהכנסות אחרות.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2018 ב-105 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 270 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות מגביית החובות שנמחקו חשבונאית בעבר, לצד גידול בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי תקין. מנגד, ירידה בהוצאות הפסדי האשראי בגין חובות בעייתיים קיזזה את הקיטון האמור בהכנסות הפסדי האשראי.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-69.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-65.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-41.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-42.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות וכן באמצעות המרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב. פעילות הבנק בחו"ל כוללת פעילות בנקאות עסקית, בנקאות פרטית בינלאומית וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם.

תחום הפעילות העסקית בחו"ל כולל מתן אשראי ללווים מקומיים זרים, וכן השקעות באגרות-חוב.

תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים").

בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק פועל להפסקת מכלול הפעילויות בחו"ל ולסגירת החברות הבנות העוסקות במתן השירותים הנלווים. פעולות אילו מביאות, בין השאר, לקיטון בהיקף נכסיהם של תושבי חוץ המופקדים בקבוצת הבנק.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

בנוסף לכללים ולמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה.

בחודש מאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בנושא פיקוח על שלוחות חו"ל. ההוראה מביאה לידי ביטוי את עמדת הפיקוח כי תאגידים בנקאיים צריכים לרכז את פעילותם בשלוחות מרכזיות בלבד, במספר תחומי שיפוט מצומצם ובגודל שיאפשר לכל תאגיד בנקאי להקצות משאבים ניהוליים מתאימים, למקד את פעילותם ולהתמחות בניהול הסיכונים באותם תחומי שיפוט.

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 110](#). בתמצית הדוחות הכספיים ולפרטים בדבר חקירת הבנק בקשר עם בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 110](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ בדרך של מכירת נכסיה או בדרך אחרת. ביום 11 באפריל 2018 חתם הבנק על הסכם עם Bank J. Safra Sarasin AG and Banque J. Safra Sarasin (Luxembourg) S.A למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של בנק הפועלים שוויץ בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג.

סניפי ארצות-הברית

סניף ניו-יורק – פעילות עסקית – עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות:

- מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC.
 - מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-91% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's או Standard & Poor's).
 - מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק.
- סניף מיאמי הפסיק את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית. בחודש פברואר 2018 קיבל הבנק את האישורים הרגולטוריים לסגירת הסניף במיאמי ולפתיחת נציגות שתפעל במתכונת דומה לנציגויות בלוס אנג'לס ובניו גרסי.

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	*2017	2018	*2017	
				בלתי מבוקר
				במיליוני ש"ח
183	223	81	106	סך הכנסות ריבית, נטו
37	9	21	(5)	הכנסות מימון שאינן מריבית
220	232	102	101	סך-הכל רווח מימוני, נטו
158	58	93	33	עמלות והכנסות אחרות
378	290	195	134	סך ההכנסות
				הוצאות בגין הפסדי אשראי
3	20	5	5	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
385	515	180	263	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
(10)	(245)	10	(134)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
3	8	8	(8)	רווח (הפסד) נקי:
(13)	(253)	2	(126)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	18	-	11	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	(235)	2	(115)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,111	12,696	13,111	12,696	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
21,958	21,699	21,958	21,699	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-235 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-57 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה לרווח נקי בסך של 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית, נטו, כתוצאה מעלייה במרווחים הפיננסיים על הפיקדונות ומעלייה בהיקף האשראי.
- ההפסד של בנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-235 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה להפסד בסך של כ-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נבע מעלייה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בבנק הפועלים שוויון ובהוצאות המשפטיות הכרוכות בה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, וכן מירידה ברווחיות בעקבות ההחלטה על הפסקת פעילות הפועלים שוויון, במהלך המחצית השנייה של שנת 2017.
- ההפסד של קבוצת בנק פוזיטיף הסתכם בכ-39 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 בהשוואה לרווח נקי בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נבע מיישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 (IFRS-9) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. בעקבות יישום התקן הוכרה הפרשה להפסדי אשראי בגובה של כ-21 מיליון לירות תורכיות.

סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-12.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-10.1 מיליארד ש"ח (כ-2.7 מיליארד דולר) בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בבנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-1.1 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-0.9 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2018 בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-0.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-0.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

- סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-21.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-6.7 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2017.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 בבנק הפועלים שווץ הסתכמה בכ-4.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-4.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 מסוג CD's Brokered בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-8.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-2.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה [פרק "סקירת הסיכונים"](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נני"ה") בארץ ובחול ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-החוף, הריביות ונגזרי OTC.
- פעילות מול לקוחות - מתן שירות ללקוחות הבנק לביצוע עסקות בניירות-ערך (ישראלים וזרים), במכשירים פיננסיים בש"ח, במטבע-חוף ובריביות באמצעות חדרי העסקות, כמו גם תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

הבנק החליט להפסיק את פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות המנהלות להן הוא מעמיד שירותי תפעול. הפסקת הפעילות לא תבצע באופן מיידי אלא בתהליך שנערך מול כל הגורמים הרלוונטיים. במקביל, הבנק התקשר בחודש יוני 2017 עם מלם פנסיה וגמל בע"מ בהסכם למכירת רישיון שימוש בלתי מוגבל בזמן בתוכנות בהן הבנק משתמש לצורך שירותי התפעול.

שינויים רגולטוריים

בחדש ינואר 2018 נכנסה לתוקפה רגולציית MiFID II - Markets in Financial Instruments Directive II באירופה, העוסקת בשיפור היעילות, השקיפות והחוסן של השווקים הפיננסיים.

השפעת הרגולציה על הבנק עקיפה בעיקרה, שכן תחולתה היא על ישויות באירופה - בהם ברוקרים וקסטודיאנים זרים עמם קשור הבנק והפועלים בשווקים אלה. תיקון 28 לחוק השקעות משותפות בנאמנות נועד להחיל פיקוח של רשות ניירות-ערך על תעודות הסל. לפי התיקון שהתקבל ביולי 2017, תעודות הסל יהפכו לקרנות סל שהן קרנות מחקות סחירות שיהיו כפופות לרגולציה החלה על קרנות נאמנות. התיקון ייכנס לתוקף באופן מדורג בתחילת אוקטובר 2018. במהלך תקופה שתמשך עד תום שנת 2018, יוסבו כל תעודות סל והקרנות המחקות - לקרנות סל, וזאת בעשר פעימות שכל אחת מהן כוללת מוצרים המשתייכים לקבוצות סיווג דומות.

הבנק נערך מבחינה תפעולית לשינויים הצפויים בעקבות תיקון זה.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2017	2018	*2017	2018	
				בלתי מבוקר
				במיליוני ש"ח
565	505	354	350	סך הכנסות ריבית, נטו
204	471	80	296	הכנסות מימון שאינן מריבית
769	976	434	646	סך-הכל רווח מימוני, נטו
66	82	25	45	עמלות והכנסות אחרות
835	1,058	459	691	סך ההכנסות
-	(2)	-	(2)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
261	242	76	112	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
574	818	383	581	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
232	280	137	198	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
342	538	246	383	רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
8	8	4	4	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
				רווח (הפסד) נקי:
350	546	250	387	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	1	2	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
360	547	252	385	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,649	900	1,649	900	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
50,646	41,169	50,646	41,169	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* הוצג מחדש לצורך הצגת קבוצת ישראל כרטיס כפעילות מופסקת, בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#). בנוסף, חלק מהנתונים סווגו מחדש על מנת לשקף שינויים בצורה נאותה.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-547 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-360 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-976 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-769 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית הרווח מפעילות שוטפת ומשינוי בפערים בין השווי הוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2018 הסתכם בכ-0.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו בכ-41.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-49.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבת פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ, ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) הכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר עד להפסקת הפעילות במהלך שנת 2017; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות. כמו-כן, המגזר כולל את פעילות קבוצת ישראל, אשר סווגה החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת".

קבוצת ישראל - פעילות מופסקת

כללי

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 הבנק נדרש להיפרד מהחזקותיו בקבוצת ישראל. הנהלת הבנק ממשיכה להיערך בהנחיית הדייקטוריון לקראת ההפרדה של קבוצת ישראל מהבנק במספר חלופות. לנוכח התקדמות תהליכי ההיפרדות, ולנוכח הצפי להשלמת ההיפרדות תוך שנה, סווגה פעילות קבוצת ישראל החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2018 כ"פעילות מופסקת". לפיכך, הדוחות הוצגו מחדש כך שיתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ותוצאות המיוחסות לפעילות מופסקת מוצגות בנפרד מהפעילות הנמשכת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

כיום, הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראל". פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, לקבוצת ישראל פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג לרבות פקטורינג רכש.

הנפקת כרטיסי אשראי

מספר הכרטיסים ליום 30 ביוני 2018 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראל הינו 5.1 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-5.0 מיליון כרטיסים שהונפקו ליום 31 בדצמבר 2017. במחצית הראשונה של שנת 2018 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראל ל-74.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-70.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה. אשתקד.

שינויים רגולטוריים

בחודש יולי 2016 פרסמה ועדת שטרם (הוועדה לבחינת הגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים), אשר מונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל, את המלצותיה ובהמשך להן, ביום 31 בינואר 2017 פרסם ברושומות החוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017.

בהמשך לכך כאמור בסעיף 2.5.1 לדוח הדייקטוריון וההנהלה ובביאור 35 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017, הבנק נערך להפרדה של קבוצת ישראל מהבנק כנדרש.

ישראל, כ.א.ל. ולאומי קארד הינן צדדים להסדר שאושר על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים בשנת 2012 שעניינו סליקה הדדית של כרטיסי ויזה ומאסטר קארד. במסגרת ההסדר נקבע מתווה להפחתה מדורגת בשיעור העמלה הצולבת. ביום 25 בפברואר 2018 פרסם בנק ישראל את המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. המתווה להורדת העמלה הצולבת בעסקות חיוב נדחה יהיה כדלקמן: מיום 1 בינואר 2019 תרד העמלה הצולבת מ-0.7% ל-0.6%; מיום 1 בינואר 2020 תרד העמלה הצולבת מ-0.6% ל-0.575%. מיום 1 בינואר 2021 תרד העמלה הצולבת מ-0.575% ל-0.55%; מיום 1 בינואר 2022 תרד העמלה הצולבת מ-0.55% ל-0.525%. מיום 1 בינואר 2023 תרד העמלה הצולבת מ-0.525% ל-0.5%.

בנק ישראל קבע כי העמלה המשולמת בעסקות חיוב מיידית תופחת משיעור של 0.3% ל-0.275% ביום 1 בינואר 2021 ומיום 1 בינואר 2023 תרד העמלה הצולבת מ-0.275% ל-0.250%.

כחלק מהסדר הסליקה הצולבת הוגשה בקשה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל להסכם תפעולי המסדיר הפעלת ממשק משותף בין חברות כרטיסי האשראי לבין חלק מהבנקים. ההסדר הוגש לממונה על הגבלים עסקיים לקבלת פטור מאישור הסדר כובל. ביום 25 באפריל 2018 פרסמה רשות הגבלים העסקיים החלטה בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר. הבנק בוחן הצטרפות להסכם זה. הפטור יהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023 וכולל מגבלות וחובות שונות שהוטלו על הצדדים להסכם כדלקמן: חובת חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם ושיבקש להצטרף להסכם, להעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על-פי ההסכם, ולבצע התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם ולפעול על-פי הוראותיו. כמו-כן חל איסור על חברות כרטיסי האשראי לנקוט בפעולות העלולות להקשות על כניסה של מתחרים חדשים לתחום ההנפקה או לתחום הסליקה או על חדירה של אמצעי תשלום חליפיים לכרטיסי אשראי, כגון כרטיסי חיוב מידי, הכל כמפורט בתנאי הפטור. בנוסף נקבע במסגרת התנאים כי החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקות המבוצעות בתשלום בודד, תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק ("זיכוי מידי").

בחודשים יולי-אוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב), 221 (יחס כיסוי נזילות), 203 (סיכון אשראי), 313 (מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים) שכפי שנאמר בדברי ההסבר להן, יקלו על פעולת חברות כרטיסי האשראי (כהגדרתן בתיקונים) ביום שלאחר הפירודתן מהבנקים, וזאת במסגרת הצעדים שנוקט בנק ישראל בכדי לקדם את יישום הרפורמה להגברת התחרות. יצוין, כי ההקלות חלות על חברות כרטיסי האשראי (כהגדרתן בתיקונים) בכלל, ולא רק על החברות שעמידות להיפרד מבנק-האם שלהן. במסגרת התיקונים נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (1) החל מיום 1 בפברואר 2019, בנק יעביר למתפעל הנפקה את הכספים בגין עסקות בכרטיסים שהונפקו על-ידי הבנק (לרבות בהנפקה משותפת) במועד שבו נדרש מתפעל ההנפקה להעביר כספים אלה לסולק בהתאם למועד או למועדים שנקבעו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה; (2) הסכמי תפעול חדשים בין מנפיק בנקאי למתפעל הנפקה, שנחתמו עד ליום 31 בינואר 2022, יומצאו למפקח על הבנקים. לעניין זה, חידוש הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה, ייחשב כהסכם חדש. היה המנפיק הבנקאי בנק בעל היקף פעילות רחב, הסכם התפעול יהיה טעון אישורו של המפקח; (3) חברת כרטיסי אשראי תקבל שקלול לצרכי הלימות הון כאילו הייתה תאגיד בנקאי, גם לאחר הפרדתה מהתאגיד הבנקאי; (4) חוב חברת כרטיסי אשראי ישוקלל לצורכי הלימות הון כאילו הייתה תאגיד בנקאי; (5) החל מיום פרסום הוראה 221, חברת כרטיסי אשראי העומדת בתנאים המפורטים בהוראה, לא תידרש לעמוד ביחס כיסוי הנזילות, אך תחויב להחזיק נכסים נזילים לפי מודל פנימי התואם את מאפייני פעילותה; (6) חשיפת תאגיד בנקאי לקבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי, בניכוי הסכומים המותרים על-פי ההוראה, לא תעלה על 15% מהון התאגיד הבנקאי, בדומה למגבלה החלה על חשיפה ל"קבוצת לווים בנקאית" ותהיה נתונה למגבלת לווה/קבוצת לווים, ולמגבלה המצרפית של לווים גדולים; (7) נקבעה תקופת ביניים של שלוש שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי במהלכה, במידה וחשיפת האשראי של בנק בעל היקף פעילות רחב לחברת כרטיסי אשראי שהיתה בבעלותו עולה על המגבלה שנקבעה, התאגיד הבנקאי יידרש להקטין את חשיפת האשראי באופן מדורג; (8) על אף האמור לעיל, במשך 5 שנים ממועד פרסום הוראה 313 כמחייבת, חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי לא תהיה כפופה למגבלה הקבועה בהוראה.

בחודש יוני 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך המציג את מדיניותו להסדרת תהליך הרישוי והקמתו של בנק חדש בישראל. המסמך מפשט את שלבי התהליך של הקמת בנק חדש, ואת הפעולות הנדרשות מהפיקוח ומהיזמים המעוניינים להקימו. על-פי האמור במסמך, במטרה ליצור ודאות רגולטורית ליזמים המעוניינים להקים בנק חדש, ינתן בשלב הראשון ובתנאים המפורטים במסמך, רישיון בנק מוגבל בפעילות ובזמן, שיאפשר למבקש הרישיון לקיים פעילות מצומצמת של קבלת פיקדונות ומתן אשראי לפני שכלל ההיערכות הנדרשת מהיזם הסתיימה. בצד מסמך המדיניות, פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך המפרט את המסמכים הנדרשים לצורך הגשת בקשה לרישיון בנק.

במסגרת ההקלות הרגולטוריות לבנקים חדשים נקבע כי הוראות ניהול בנקאי תקין והוראות הדיווח לפיקוח החלות על הבנקים, יותאמו לכל בנק חדש ויקבעו על-פי ההיקף ומורכבות פעילותו הצפויה בשלבים השונים, הסיכונים שהיו גלומים בפעילותו ואיכות הבקורות שלו, באופן שיתקיים פיקוח מותאם סיכון. צוין, כי חברת כרטיסי אשראי שתרצה להפוך לבנק, תזכה להקלות בהון ותידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 של 8.0% (במקום 9.0% לבנק) וביחס הון כולל של 11.5% בלבד (במקום 12.5% לבנק), כמו-כן תהליך הרישוי שחברת כרטיסי אשראי תצטרך לעבור יהיה קצר באופן משמעותי. בנוסף, תוכל חברת כרטיסי אשראי לקבל הקלות רגולטוריות נוספות בהתאם לשיקול דעת המפקח על הבנקים לפי עיקרון של פיקוח מותאם סיכון. המדיניות כאמור מחליפה את טיוטת המתווה להקמת בנק חדש בישראל שפורסמה בחודש יוני 2016 ואת הצירטר להקמת בנק וירטואלי שפורסם בחודש יולי 2013.

בחודש יולי 2018 הונחה על שולחן הכנסת לקריאה ראשונה, הצעת חוק שירותי תשלום, העוסקת בהסדרת היחסים החוזיים וההגנות הצרכניות שיחולו במסגרת מתן שירותי תשלום, המבקשת להסדיר, בין היתר, שתי מערכות חוזיות עיקריות: האחת בין נותן שירותי תשלום (ובכלל זה מנפיק כרטיס חיוב) למשלם (ובכלל זה מחזיק כרטיס חיוב), והשנייה בין נותן שירותי תשלום (ובכלל זה הסולק) לבין מוטב (ובכלל זה בית העסק), וכן לקבוע הוראות כלליות לעניין הוראות תשלום וביצוע פעולות תשלום והסדרי האחריות הנוגעים להן. החוק צפוי להחליף את חוק כרטיסי חיוב. כמו-כן, בהמשך עתידה להתפרסם הצעת חוק המסדירה את הרובד הנוגע להיבטי הרישוי והפיקוח של הגופים הנותנים שירותי תשלום.

בחודש אוגוסט 2017 פרסם תיקון לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993. התיקון לחוק ייכנס לתוקפו ביום 9 בנובמבר 2018. לפי התיקון לחוק, יוחלף שמו של החוק לחוק אשראי הוגן. התיקון קובע מגבלת ריבית מקסימלית אחידה על הלוואות לאנשים פרטיים על כלל הגופים הכפופים לו ובכללם הבנקים וחברות כרטיסי אשראי וכן נקבעו כללים בנוגע להליך העמדת אשראי, הוראות לעניין ריבית פיגורים ועוד.

בחודש מרץ 2018 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את החוק לצמצום השימוש במזומן, שבמסגרתו נקבעו, בין היתר, הגבלות על שימוש במזומן ובשקיים. ככלל, החוק ייכנס לתוקף בחודש ינואר 2019.

ריבוי הרגולציה ויזמות הרגולציה ככל שיושמו, ובכלל זה מתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי מידי וכניסת סולקים ומאגדים וכן המגמות בשוק, עלולים להיות בעלי השפעה מהותית לרעה על פעילות קבוצת ישראל. מנגד הרגולציה מייצרת לקבוצת ישראל הזדמנויות כגון פוטנציאל חדירה לעבודה משותפת עם בנקים איתם לא פעלה בעבר, אפשרות להגדלת שוק המוצרים החוץ בנקאיים אותם היא מציעה ללקוחותיה, אפשרות להציע כרטיסים חוץ בנקאיים (כאשר על בנקים בעלי היקף פעילות רחב חלות מגבלות בתחום זה), פוטנציאל גידול במחזורים כתוצאה מהוראות החוק לצמצום השימוש במזומן, ואפשרות לשימוש בפרטי התקשרות של לקוחות לצורך הצעת שירותים בתחום ההנפקה או האשראי.

לפרטים נוספים בנושא שינויים רגולטוריים המתייחסים גם לחברות כרטיסי אשראי, ראה "יזמות רגולטוריות" בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

כמפורט בביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים, מגזר זה כולל, בין היתר, את פעילות קבוצת ישראלכרט, אשר סווגה כפעילות מופסקת החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2018. לפיכך, היתרות המאזניות של פעילות כרטיסי האשראי, אשר מהוות חלק מהפעילות המופסקת, מוצגות תחת מגזר זה. היתרות כוללות, בין היתר, אשראי לציבור בסך של כ-13.2 מיליארד ש"ח וכ-12.8 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2018 וליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה. הרווח הנקי המיוחס לפעילות המופסקת, בסך של 170 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2018 ו-177 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מוצג בנפרד תחת מגזר זה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכם ב-60 מיליון ש"ח בהשוואה ל-251 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, שנזקפה בישראל ובהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. כמו-כן, נבע הקיטון מירידה בעמלות והכנסות אחרות ומירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית אשר משיכות למגזר זה.

6.2 דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
יולי 2018	חיובי	P-1	A1	Moody's
אוגוסט 2018	יציב	A-1+	AA-	S&P
אפריל 2018	יציב	F1+	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
אפריל 2018*	יציב	P-1	A2	Moody's
דצמבר 2017	חיובי	A-2	A-	S&P
מאי 2018	יציב	F1	A	Fitch Ratings
דירוג מקומי (בישראל)				
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
אוקטובר 2017	יציב		AAA	S&P מעלות
דצמבר 2017	יציב	P-1	Aaa	מידרוג

* בחודש יוני 2018 הוסיפה Moody's דירוג מסוג Counterparty Risk Rating - CRR לבנק ברמה של A1/P-1, ללא שינוי בדירוגים לטווח קצר ולטווח ארוך הנזכרים בטבלה. בחודש יוני 2018 אישרה חברת S&P מעלות דירוג AA עבור כתבי ההתחייבויות של הבנק עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראות בזל 3. באותו תאריך אישרה גם חברת מידרוג דירוג Aa11 עם תחזית יציבה עבור אותם כתבי התחייבויות.

6.3 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה". מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם. ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית ענפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. במחצית הראשונה לשנת 2018 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. המעורבות החברתית של פועלים בקהילה במחצית הראשונה של שנת 2018 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-24 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים אודות פעילות קבוצת הבנק בתחום המעורבות החברתית, התרומה לקהילה ואחריות חברתית, ראה סעיף 7.8 לחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים [בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017](#).

7. נספחים

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 1-7: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו*

2017				2018		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,451	2,944	2,467	2,751	2,528	3,274	הכנסות ריבית
(444)	(779)	(376)	(590)	(442)	(972)	הוצאות ריבית
2,007	2,165	2,091	2,161	2,086	2,302	הכנסות ריבית, נטו
185	139	156	172	228	361	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,192	2,304	2,247	2,333	2,314	2,663	סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
49	49	26	2	68	30	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
65	32	39	49	49	27	רווח מהשקעות במניות ⁽¹⁾
4	-	-	-	18	40	רווחים בגין הלוואות שנמכרו
(13)	(37)	(25)	35	(38)	41	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
16	(14)	(2)	6	(5)	55	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא כספיים ⁽²⁾
2,071	2,274	2,209	2,241	2,222	2,470	רווח מפעילות שוטפת ⁽³⁾

* לא כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

- (1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 - (2) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 - (3) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 138 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2018, הוצאה של 34 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2018, הכנסה של 15 מיליון ש"ח ברבעון רביעי של שנת 2017, הוצאה של 67 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2017, הכנסה של 114 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, הוצאה של 24 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 2-7: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2017				2018		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
170	202	176	314	153	222	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(250)	(255)	(409)	(345)	(256)	(228)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(80)	(53)	(233)	(31)	(103)	(6)	הכנסה פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
163	191	225	20	319	96	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
83	138	(8)	(11)	216	90	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
(26)	(6)	(125)	(176)	87	(17)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	-	(4)	(5)	5	6	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
114	144	120	171	124	103	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	1	(1)	-	(2)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
83	138	(8)	(11)	216	90	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:						
0.26%	0.31%	0.27%	0.47%	0.22%	0.32%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.51%	0.60%	0.61%	0.50%	0.69%	0.46%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
0.13%	0.21%	(0.01%)	(0.02%)	0.32%	0.13%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.38%	0.34%	0.03%	0.11%	0.11%	0.25%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
26.14%	24.23%	2.06%	7.89%	8.18%	18.32%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לא כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים*

2017				2018		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
שוק ההון						
עמלות						
240	232	233	238	232	227	דמי ניהול חשבונות
203	183	189	186	189	182	פעילות בניירות-ערך
64	63	75	67	67	70	כרטיסי אשראי, נטו
81	53	55	45	55	76	טיפול באשראי
143	140	142	150	145	145	עמלות מעסקי מימון
177	169	175	174	173	178	עמלות אחרות
908	840	869	860	861	878	סך-הכל עמלות
41	57	36	29	22	25	הכנסות אחרות
949	897	905	889	883	903	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות אחרות

* לא כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של הוצאות התפעוליות והאחרות*

2017				2018		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
הוצאות שכר						
989	961	940	931	960	952	שכר ⁽¹⁾
108	89	97	94	84	110	מענקים ותגמול מבוסס מניות
1,097	1,050	1,037	1,025	1,044	1,062	סך-הכל שכר
333	342	330	345	343	343	אחזקה ופחת בניינים וציוד
454	477	908	862	613	663	אחרות⁽¹⁾(2)(3)
1,884	1,869	2,275	2,232	2,000	2,068	סך-הכל

* לא כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ה. בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(1) בשנת 2017 סווג מחדש סך של כ-288 מיליון ש"ח מהוצאות שכר להוצאות אחרות, וזאת בהתאם לתיקון 07-2017 בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה (כ-68 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, כ-69 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, כ-73 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2017 וכ-78 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2017).

(2) הרבעון השני של שנת 2018 כולל הוצאה בסך של 103 מיליון ש"ח בגין הוצאות משפטיות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (סך של 87 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2018, סך של 22 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, סך של 19 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, סך של 10 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2017 וסך של 38 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2017).

(3) הרבעון השני של שנת 2018 כולל הוצאה בסך של 50 מיליון ש"ח בגין הוצאות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים (הוצאה בסך של 61 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2018, הכנסה בסך של 27 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, הכנסה בסך של 28 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, הוצאה בסך של 290 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2017 והוצאה בסך של 268 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2017).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 5-7: פירוט השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
לאחר היישום למפרע	השפעת היישום למפרע	לפני היישום למפרע	לאחר היישום למפרע	השפעת היישום למפרע	לפני היישום למפרע	לאחר היישום למפרע	השפעת היישום למפרע	לפני היישום למפרע	
בלתי מבוקר						מבוקר			
במיליוני ש"ח									
השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד									
1,132	(69)	1,201	2,314	(137)	2,451	4,555	(288)	4,843	משכורות והוצאות נלוות
679	69	610	1,353	137	1,216	3,586	288	3,298	הוצאות אחרות

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.40%	2,608	240,712	4.58%	2,883	255,956
4.19%	168	16,280	5.25%	187	14,520
4.39%	2,776	256,992	4.62%	3,070	270,476
אשראי לממשלות:					
2.50%	14	2,264	2.94%	17	2,337
-	-	9	-	-	-
2.49%	14	2,273	2.94%	17	2,337
פיקדונות בבנקים:					
1.73%	29	6,749	2.58%	25	3,910
(2.04%)	(4)	777	(2.52%)	(2)	314
1.34%	25	7,526	2.20%	23	4,224
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.09%	10	42,386	0.10%	12	47,413
0.97%	33	13,606	1.75%	39	8,987
0.31%	43	55,992	0.36%	51	56,400
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	312	-	-	669
-	-	-	-	-	-
-	-	312	-	-	669
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.84%	118	56,191	1.21%	137	45,598
1.76%	26	5,963	2.53%	30	4,794
0.93%	144	62,154	1.33%	167	50,392

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של

אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

בסך של (78) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017: 286 מיליוני ש"ח).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.53%	11	8,298	0.80%	22	11,046
-	-	81	5.84%	1	70
0.53%	11	8,379	0.83%	23	11,116
נכסים אחרים:					
-	-	648	-	-	699
-	-	-	-	-	-
-	-	648	-	-	699
3.09%	3,013	394,276	3.43%	3,351	396,313
-	-	14,957	-	-	15,387
-	-	39,681	-	-	40,751
-	-	448,914	-	-	452,451
2.45%	223	36,716	3.60%	255	28,685

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 בסך של (78) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017: 286 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.60%	293	195,617	0.84%	415	197,494
					בישראל
0.06%	13	83,743	0.11%	23	85,741
					לפי דרישה
1.00%	280	111,874	1.41%	392	111,753
					לזמן קצוב
1.14%	42	14,822	1.96%	72	14,766
					מחוץ לישראל
0.37%	6	6,552	1.73%	16	3,725
					לפי דרישה
1.75%	36	8,270	2.04%	56	11,041
					לזמן קצוב
0.64%	335	210,439	0.92%	487	212,260
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
2.33%	2	346	3.85%	2	211
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.33%	2	346	3.85%	2	211
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	-	-	-	71
					מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	71
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.26%	2	3,046	0.61%	5	3,312
					בישראל
2.76%	3	440	6.98%	5	294
					מחוץ לישראל
0.57%	5	3,486	1.11%	10	3,606
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	510	-	-	67
					מחוץ לישראל
-	-	510	-	-	67
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
5.64%	421	30,457	7.06%	459	26,669
4.79%	14	1,190	5.99%	9	614
5.61%	435	31,647	7.04%	468	27,283
התחייבויות אחרות:					
1.23%	2	651	2.45%	6	989
107.36%	1	5	-	-	2
1.84%	3	656	2.44%	6	991
1.27%	780	247,084	1.60%	973	244,489
-	-	127,915	-	-	133,013
-	-	14,358	-	-	14,558
-	-	24,306	-	-	23,863
-	-	413,663	-	-	415,923
-	-	35,251	-	-	36,528
-	-	448,914	-	-	452,451
1.82%	-	-	1.83%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.34%	2,070	357,560	2.43%	2,209	367,628
1.79%	163	36,716	2.38%	169	28,685
2.28%	2,233	394,276	2.42%	2,378	396,313
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.42%	60	16,967	2.19%	86	15,814

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.98%	4,734	240,209	4.01%	5,055	254,369
בישראל					
4.06%	342	17,022	4.95%	357	14,611
מחוץ לישראל					
3.99%	⁽⁵⁾ 5,076	257,231	4.06%	⁽⁵⁾ 5,412	268,980
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.33%	27	2,329	2.60%	33	2,556
בישראל					
-	-	19	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.31%	27	2,348	2.60%	33	2,556
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.84%	57	6,231	2.35%	61	5,216
בישראל					
(2.13%)	(11)	1,025	(1.59%)	(3)	377
מחוץ לישראל					
1.27%	46	7,256	2.08%	58	5,593
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	20	40,111	0.10%	23	45,356
בישראל					
0.90%	63	13,962	1.57%	77	9,873
מחוץ לישראל					
0.31%	83	54,073	0.36%	100	55,229
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	287	-	-	631
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	287	-	-	631
סך-הכל					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.81%	228	56,552	1.11%	267	48,426
בישראל					
1.72%	55	6,418	2.31%	56	4,879
מחוץ לישראל					
0.90%	283	62,970	1.22%	323	53,305
סך-הכל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 בסך של 10 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017: 252 מיליוני ש"ח).
- (5) עמלות בסך של 258 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (30 ביוני 2017: 285 מיליוני ש"ח).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.39%	16	8,194	0.56%	25	8,881
-	-	83	2.84%	1	71
0.39%	16	8,277	0.58%	26	8,952
נכסים אחרים:					
-	-	517	-	-	494
-	-	-	-	-	-
-	-	517	-	-	494
2.83%	5,531	392,959	3.03%	5,952	395,740
-	-	14,746	-	-	15,283
-	-	40,118	-	-	40,262
-	-	447,823	-	-	451,285
2.34%	449	38,529	3.30%	488	29,811

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 בסך של 10 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017: 252 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

כיום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.50%	487	195,002	0.65%	645	197,973
					בישראל
0.09%	36	82,634	0.11%	47	85,607
					לפי דרישה
0.80%	451	112,368	1.07%	598	112,366
					לזמן קצוב
0.99%	84	16,994	1.79%	130	14,561
					מחוץ לישראל
0.49%	18	7,287	1.42%	28	3,966
					לפי דרישה
1.36%	66	9,707	1.93%	102	10,595
					לזמן קצוב
0.54%	571	211,996	0.73%	775	212,534
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
2.56%	4	314	2.88%	3	210
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.56%	4	314	2.88%	3	210
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	-	1.19%	1	169
					מחוץ לישראל
-	-	-	1.19%	1	169
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.13%	2	3,084	0.37%	6	3,225
					בישראל
3.02%	7	467	6.58%	10	309
					מחוץ לישראל
0.51%	9	3,551	0.91%	16	3,534
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	401	(1.57%)	(1)	127
					מחוץ לישראל
-	-	401	(1.57%)	(1)	127
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
3.98%	610	30,970	4.43%	597	27,268
4.44%	27	1,229	5.47%	19	704
4.00%	637	32,199	4.45%	616	27,972
התחייבויות אחרות:					
1.51%	3	398	1.35%	6	893
44.00%	1	5	-	-	2
1.99%	4	403	1.35%	6	895
0.99%	1,225	248,864	1.16%	1,416	245,441
-	-	126,096	-	-	131,262
-	-	14,200	-	-	14,476
-	-	23,857	-	-	23,809
-	-	413,017	-	-	414,988
-	-	34,806	-	-	36,297
-	-	447,823	-	-	451,285
1.84%	-	-	1.87%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.26%	3,976	354,430	2.31%	4,207	365,929
1.72%	330	38,529	2.22%	329	29,811
2.20%	4,306	392,959	2.31%	4,536	395,740
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.25%	119	19,096	2.01%	159	15,872

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.73%	1,839	272,601	2.76%	1,935	283,270
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(135)	153,342	(0.32%)	(122)	151,726
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.38%	-	-	2.44%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
6.48%	733	46,333	7.75%	895	47,501
					סך נכסים נושאי ריבית
(5.54%)	(500)	36,865	(6.47%)	(622)	39,394
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.94%	-	-	1.28%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.28%	218	38,626	2.92%	266	36,857
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.85%)	(85)	39,910	(1.53%)	(143)	37,555
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.43%	-	-	1.39%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
3.16%	2,790	357,560	3.41%	3,096	367,628
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.26%)	(720)	230,117	(1.56%)	(887)	228,675
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.90%	-	-	1.85%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
חטבע ישראלי לא-צמוד					
2.73%	3,665	270,039	2.77%	3,857	280,690
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(268)	151,941	(0.32%)	(246)	152,625
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.38%	-	-	2.45%	-	-
					פער הריבית
חטבע ישראלי צמוד למדד					
4.31%	992	46,560	4.76%	1,096	46,605
					סך נכסים נושאי ריבית
(3.61%)	(677)	37,890	(3.86%)	(749)	39,168
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.70%	-	-	0.90%	-	-
					פער הריבית
חטבע-חוץ (לרבות חטבע ישראלי צמוד לחטבע-חוץ)					
2.26%	425	37,831	2.66%	511	38,634
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.81%)	(161)	39,937	(1.39%)	(262)	37,776
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.45%	-	-	1.27%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.89%	5,082	354,430	3.01%	5,464	365,929
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.97%)	(1,106)	229,768	(1.10%)	(1,257)	229,569
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.92%	-	-	1.91%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2018

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		במיליוני ש"ח	
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	מחיר	כמות
	מחיר		מחיר		
ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
321	40	281	275	103	172
בישראל					
15	74	(59)	19	42	(23)
מחוץ לישראל					
336	114	222	294	145	149
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
61	71	(10)	31	41	(10)
בישראל					
24	78	(54)	13	43	(30)
מחוץ לישראל					
85	149	(64)	44	84	(40)
סך-הכל					
421	263	158	338	229	109
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
158	148	10	122	118	4
בישראל					
46	68	(22)	30	30	-
מחוץ לישראל					
204	216	(12)	152	148	4
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
(7)	54	(61)	45	95	(50)
בישראל					
(6)	11	(17)	(4)	11	(15)
מחוץ לישראל					
(13)	65	(78)	41	106	(65)
סך-הכל					
191	281	(90)	193	254	(61)
סך-כל הוצאות הריבית					
230	(18)	248	145	(25)	170
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרייך במועד קבוע מראש.

איגום

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2/באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגילי ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים ממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פעילות מופסקת

בהתאם לתקינה האמריקאית, פעילות מופסקת מוגדרת כרכיב של ישות (או קבוצת רכיבים), העומד בשני הקריטריונים הבאים:

1. הרכיב מקיים את הקריטריונים של "מוחזק למכירה".
2. מדובר ב: א. שינוי אסטרטגי ו-ב. שיש לו או שתהיה לו השפעה מהותית על פעילויות הישות והתוצאות הפיננסיות שלה.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business - פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer - פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer - הסדר מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment - חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act - תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשווקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation - התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative - תקן בינלאומי לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country - ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio - היחס בין סכום הלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market - שערך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan - אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk - מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule - חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

א

איגוח 263,152,150,149,115,34

אשראי לציבור 53,52,51,50,49,48,45,44,43,42,40,25,22,14,8

,130,129,128,127,112,110,107,102,97,67,66,58,57,56,55,54

,186,185,184,183,182,181,180,178,174,170,166,162,132,131

,200,199,198,197,196,195,194,193,192,191,190,189,188,187

,214,213,212,211,210,209,208,207,206,205,204,203,202,201

263,262,256,252,249,243,241,239,238,237,235,234,215

ג

גידור 152,151,150,120,119,118,117,115,110,101,71,47,24,20

155,154,153

ד

דיבינדק 225,224,138,115,111,107,105,104,103,46,30,14,8

ה

הון מניות 105,104,103,33

הלבנת הון 240,87,18

הלוואות לדיוור 71,58,57,56,55,54,53,48,45,44,43,42,34,26,25,8

,176,174,172,170,168,166,164,162,160,129,128,127,111,73,72

,194,193,192,191,190,189,188,187,184,183,182,181,180,178

237,236,231,208,207,198,195

הליכים משפטיים 88,18,7

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 198,197,196

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 249,22

ו

ועדת שטרומ 244,234,226,89

ז

זכויות עובדים 138,137,136,135,134,133,106,97

ח

חובות פגומים 166,162,129,128,127,66,63,62,61,50,49,14,13

,197,196,195,194,193,192,191,190,189,188,187,178,174,170

256,252,212,206,205,204,203,202,201,200,199,198

י

ירידת-ערך 110

ה

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 181,180,97,46,45,44,43,28,8

233,231,185,184,183,182

מגזרי פעילות פיקוחיים 162,160,97,45,44,43,42,39,36,35,8,7

243,184,183,182,181,180,178,176,174,172,170,168,166,164

מדינות זרות 27

מדיניות ניהול סיכונים 227,90

מימון ממוכף 35,9

מינוף 145,144,143,142,141,140,139,97,34,12,8

מסגרות אשראי 208,26

ב

נגזרים 80,78,76,74,67,66,60,58,57,56,55,54,53,40,30,26,20,8

,155,154,153,152,151,150,133,116,115,114,110,106,102,97,82

,218,217,216,215,214,213,212,211,210,209,159,158,157,156

,256,255,254,253,252,248,243,242,225,224,223,222,221,220

263,262,261,260,259,258,257

נזילות 245,159,149,145,87,86,85,66,47,30,12,8,7

ניירות-ערך 53,47,46,39,33,32,28,27,25,24,20,14,13,12,11,8

,117,114,111,107,106,102,101,97,90,86,66,61,58,57,56,55,54

,146,143,129,128,127,126,125,124,123,122,121,120,119,118

,198,197,196,195,194,193,192,191,190,189,188,187,186,185

,213,212,211,210,209,207,206,205,204,203,202,201,200,199

,256,254,252,242,233,227,222,221,220,218,217,216,215,214

263,258

נכסים אחרים 185,129,128,127,106,102,58,57,56,55,54,53,34

,199,198,197,196,195,194,193,192,191,190,189,188,187,186

257,253,211,210,209,207,206,205,204,203,202,201,200

נכסי סיכון 178,174,170,166,162,139,34,32,12

0

סייבר 15

סיכון אשראי 7, 8, 14, 22, 26, 27, 32, 34, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 67, 68, 69, 97, 128, 129, 130, 131, 132, 139, 156, 157, 159, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 234, 245, 249

סיכונים אחרים 15, 47

סיכון מוניטין 7, 15, 47, 88

סיכון מימון 85

סיכון נזילות 7, 12, 47, 85, 159

סיכון סביבתי 7, 88

סיכון ריבית 30, 47, 74

סיכון שוק 7, 8, 34, 47, 74, 159

סיכון תפעולי 7, 32, 34, 47, 87, 139, 159

ע

עמלות 8, 13, 14, 19, 22, 23, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 90, 100, 112,

147, 160, 164, 168, 172, 176, 180, 181, 182, 183, 184, 227, 231, 234,

235, 237, 238, 239, 241, 243, 250, 251, 256

ענפי משק 8, 26, 28, 56, 58, 59, 60, 67

פ

פיקדונות הציבור 14, 25, 28, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45,

97, 102, 110, 114, 132, 162, 166, 170, 174, 178, 180, 181, 182, 183, 184,

209, 210, 211, 213, 214, 215, 234, 235, 238, 239, 240, 241, 242, 243,

244, 254, 255, 258, 259, 262

ר

רווח למניה 100, 109, 113

ש

שווי הוגן 20, 24, 29, 33, 74, 75, 76, 78, 80, 82, 84, 97, 101, 110, 116,

117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 134, 153, 154, 155,

156, 157, 158, 159, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218,

219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 248

ת

תגמול 32, 143, 263

תיק למסחר 27

תשלום מבוסס מניית 103, 104, 105, 106